

EGYETÉRTÉS

Elfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasuti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

A király és a válság.

Budapest, június 8.

Kossuth és Andrássy audienciája ma megtörtént s mind a két miniszter ma este már hazá is érkezett Budapestre. Akik vérmes reményeket tápláltak s akik heteken keresztül remélték, hogy a megváltás órája közeledik s tiszta függetlenségi kabinet fogja a királytól azt a megbízást kapni, hogy az ország kormányát a kezébe kapja és akik ezt a fordulatot a mai kihallgatások eredményeként várták, azok csalódva értesülnek arról, hogy végleges döntés nem történt s hogy a királyt merev magatartásától eltéríteni nem lehetett. De azok, akik a már nyolcz hete tartó váltagnak további elhúzódásától és elposványosodásától féltik az országot s akik aggódva látják egy újabb nemzeti küzdelem közeledését s mindazt a „nyomort és szenvedést”, amelyvel ez jár, igazán elismeréssel nézik azt a sziszifuszi munkát, melyet Kossuth és Andrássy kifejtnek, hogy a teljes felfordulásnak elejét vegyék s hogy megtalálják a válságból kivezető utat, anélkül, hogy a nemzetnek jogairól kellene lemondania s hogy számára egy újabb csalódás keserősége szakadna.

A király álláspontja már április közepén, a válság kitörésekor fixirozva volt. Mikor az önálló bank ellenvetőjét helyezte kilátásba, egyúttal azt is tudatta a jelenlegi kormány tagjaival, hogy egy tiszta függetlenségi kabinet

kinevezésébe bele nem megy, hanem a jelenlegi koalíció fentartását s a paktum teljesítését óhajtja. S a király álláspontja ma is ez. A nemzetnek és a mai parlamentnek tehát csakis kettő közt lehetett már eleitől kezdve választása és ma is csak kettő közt választhat, hogy vállalkozik-e a koalíció fentartására a választói reformnak megvalósítása érdekében, amikor is az összes függő kérdések elintézése az általános választói jog alapján összeülő parlamentnek tartatik fenn, vagy pedig egy újabb nemzeti küzdelmet idéz fel, amelyben azonban nem találna egy táborban az egész országot. Nem találna pedig azért, mert tekintélyes tábora van azoknak, akik inkább belemennek egy rövid bankprovizóriumba, semhogy miatta a nemzetet s a királyt súlyos konfliktusoknak tegyék ki és tekintélyes tábora van azoknak, akik akkor, mikor a népjogok kiterjesztésére mód nyílik, ezt előbbre valónak s az országra nézve üdvösebbnek tartják, mint amennyi kár az országra nézve abból származnék, ha az önálló bank felállítása helyett most egy rövid lejáratu bankprovizóriumot volnának kénytelenek törvénybe iktatni.

Kétségtelen, hogy a szigorú alkotmányos elveknek a válság ilyen megoldása meg nem felel. Nem felel meg pedig azért, mert sehol a világon nem fordulhat elő az, hogy egy parlamenti többség, amely a kormányzást a maga számára követeli, ezt meg ne kapja. De

ma már tisztában lehet nálunk mindenki azzal, hogy a mi politikai életünkben a tiszta alkotmányos elvek nem érvényesülnek s hogy burkolt abszolútizmus van, mely alkotmányos és parlamentáris mezbe szeret burkolózni addig, míg teheti, de a nyílt színvallástól és a nyers erőszaktól sem riad vissza, ha kell. Nálunk tehát a folytonos transigálások elkerülhetetlenek s nemzeti jogainkat és követeléseinket csak lépésről-lépésre lehet érvényesíteni. Hisz már maga az, hogy „nemzeti vívmányokról”, „nemzeti engedményekről” kell beszélnünk, mikor tulajdonképen nemzeti jogok érvényesítéséről van szó, legjobban jellemzi a helyzetet. Már a koalíciós kormány megalakulása, melyet három évvel ezelőtt oly kitörő lelkesedéssel fogadott az ország, nemzeti vívmányszámba ment, pedig az csak a legelmeibb parlamentáris elv diadala volt.

Mindezt nem szabad szem elől téveszteni akkor, mikor a mai helyzetből való kibontakozást keressük. Mert bármilyen szomorú is alapjában, két vigasztaló momentum azért van a király álláspontjában. Az egyik az, hogy a jelenlegi koalíció fennmaradását, tehát egy hazafias és kipróbált nemzeti többség fentartását követeli lehetőleg a mostani kabinettel, a másik pedig, hogy a népjog kiterjesztését követeli, s hogy az összes reformokat az általános választói jog alapján összeülő parlamentnek jogkörébe utalja. Ebben a tekintetben

A higany.

Írta: Alba Nevis.

Petkóék egy kicsit megkésték a hosszú, délutáni szieszájuk miatt, s mire a Szász doktor fehértapétás, brokábtutoros szalonjába léptek, már négy-öt várakozó pácienset találtak ott.

— Kicsikém, — mondta Petkó némi türelmetlenséggel; — azt hiszem, ma sokára kerül a sor rád?

— Tán dolgod van? — kérdezte az asszony és sötétvörös, kis szája duzzogásra biggyedt. — Tartóztatlak?

Két hete jártak már a kozmetikushoz, ahol öregedő asszonyok nagy telhetetlenséggel élesztgetik kimult tavaszukat. Hervadtan, megviselten jönnek ide és szeretaének újjászületve, tizenhatesztendősen, friss arccal és ruganyos idomokkal távozni.

A kis Petkóné arczán még kevés volt a restaurálni való, ugyszólván semmi; néhány hajszálfinom redő a szemei alatt, aminőt sokat kaczagó gyerekek bőrén is látni. Szépséghiba, de azért bajos; olyan, mint a meggyürödött, zsenge rózsalevél. Petkóné már leánykorában észrevette, s másfél éves házasságuk alatt annyit könyörgött az urának, hogy végre is felkeresték a Szász divatos boszorkánykonyháját. Az ura nap-nap után felkísérte, s türelmesen várakozott, míg az asszony arczán fürgén szaladgáltak a doktor ujjai.

Most azonban dolga volt; valami fontos és sürgős dolga az irodájában; másra nem bízhatta és az idő mult:

— El kell mennem, — mondta végre; — de idejében itt leszek érted.

Lehajolt és megcsókolta az arczát: még ott tartottak, hogy esők nélkül nem tudtak elbucszni egymástól egy negyedóra.

Es a futó, mások láttára váltott esőben annyi erőt, forróságot temetett a férfi, s annyi odaadást lehelt az asszony, hogy mind a ketten belekábultak.

Petkó azután elment és az asszony a lépcsőlapokba temetkezett, átolvasott mindent; elmúlt évek eseményeit, régi híreket. Végre is belefáradt és a pácienseket kezdte nézegetni. Három asszony volt, meg egy férfi. Az asszonyok kivétel nélkül elegánsak és fonyadtak; az arczukon, illatos, színes kendőzőszerek közt — gögösen trónolt a szépség gardedánja: a hiúság. Legérdekesebb volt a negyedik; a férfi. Nem épp szokatlan típus; egy elnökesedett, elpuhult piperkőcz. Kicsi, esettvállu, bajusztalan gaón. Az asszonyok parfümjét megölte a selyembéléses kabátjából, esipkezebbkendőjéből, ritkás hajából szálló erős ambra-illat. Unalmában ezukrot evett, s a staniolokat szétdobálta a szőnyegen.

Visszatartó volt ez a kis hitvány, elkényszeredett majom, aki koros testének kiépítéséért nemcsak a vagyont áldozta volna, hanem akár a lelkiüdvösségét.

— Az idő lassan telt, — a portierek mögül néha előbukkant a Szász doktor csupnya, bo-

zontos, sötétvörös feje, amint egyikkel végezve, rögtön a másiknak intett:

— Méltóztassék!

Es mentek egymásután az asszonyok, mindegyike könnyedén, a selymét subogtatva. Es mikor kijöttek, a masszázstól mintha frissebbek és szebbek lettek volna.

Már csak egy volt hátra; a férfi. Petkóné tudta, hogy ez marad bent legtovább, ezzel van a legtöbb pepecselni való. A kopaszodó haját kék fénynyel kezelik, a vállát nyújtják, az arczát mindenféleképp preparálják. Olykor kihallatszott hozzá egy-egy szó, gépnek nyikorgása, reccsenése, a doktor utasításai:

— Kérem a baloldalt...

— Tessék fordulni...

Petkóné már kimerült a várakozásban, szorította volna, ha itt van az ura, akivel elbeszélgessen, aki mellett biztonságban érezze magát. Így egyedül volt és félt, valami ismeretlen érzés fogta el. Arra gondolt, hogy a doktor mindjárt hívja, éppen úgy, mint a többi, udvariasan, hidegen, megkülömböztetés nélkül. Es mégis, ahogyan néz rá a szemével, — melynek formája, tekintete, kekesfehére és barna kerangja olyan, mint a józan, okosnézésű kutyaé, — abban volt valami erősen nyugtalanító.

Es eszébe jutott, amiket odabent a doktortól néha hallott, asszonyokról, a legfurcsább dolgok; hogy hogyan élnek, komédiáznak, csalják a férjüket, aki jó is, szép is, férfias is, dolgozik is értük és ők megcsalják egyszer, százszor, minden lelkifurdalás

mi szerencsésebbek vagyunk, mint más nemzet, ahol a választói jognak általánosítása nagy harcok, néha forradalmak és polgárháborúk véres diadalának eredménye volt, s hol a nemzetnek fegyverrel a kezében kellett azt az uralkodótól kicsikarnia. Ha ezt békésen, az uralkodóval egyetértően valósíthatjuk meg, két kézzel kell az alkalmat megragadnunk. Olyan korszakos, a nemzet életére, fejlődésére, előre haladására annyira kiható reform ez, hogy érte cserébe talán nem is tulságosan nagy ár az, ha a közös jegybank szabadalmát provizórikusan meg is hosszabbítjuk egy-két évre. Még a függetlenségi párt szempontjából sem tulságosan nagy ár, mert hisz nem szabad elfeledni, hogy a választói reformot olyan parlament csinálja meg, melyben a függetlenségi párt van abszolút többségben, tehát a reform úgy valósulhat meg, hogy az a függetlenségi párt pozíciójának örök garanciája lehet. És mi ezt már azért is fontosnak tartjuk, mert nem lehet közömbös a függetlenségi pártra, hogy a jövőben minő pártarányok lesznek a parlamentben, s hogy amikor majd a katonai reformok és az önálló vámterület kérdése aktuális lesz, amikor tehát igazában határozni kell politikai és gazdasági függetlenségünk érdekében, akkor a függetlenségi párt olyan többséggel rendelkezék a parlamentben, mely már eleve kizár minden decentralizáló kísérletet.

S azért, ha tudjuk és érezzük is azt, hogy az önálló bank felállításához nemcsak azért volna most jogunk, mert ezt szentesített törvényeink biztosítják számunkra, s mert az ország és a parlament többsége követeli, mégis a jövő függetlenségi politikájának diadala érdekében óhajtandóbbnak tartjuk most, hogy a választói reform úgy oldassék meg, ahogy azt a mostani parlament többsége jónak és helyesnek tartja, sem hogy egy súlyos konfliktus felidézésével nemcsak a jelent, hanem még a jövőt is

nélkül, csak úgy; szeszélyből előbb, szokásból azután. És megcsalják a szép, jó, derék urakat sokkal csunyább, hitványabb, értéktelenebb férfiakkal.

És csufolódva beszélt a doktor az ő örök egy témájáról, az asszonyról; arról, aki a szeretője kedvéért készséggel vetkezi a csipkés alsóját, melybe az ura öltöztette, meg arról, aki a kenyérkeresőtől zsugorgatja a esókat, hogy annál bővebben juttassa másnak. Meg arról, aki veszedelmeken, poklon, tüzőn és vizen megy keresztül egy tiltott nyegedőráért...

Petkóné mindez, előszedve, most valami különös hatást tett. Először ült egyedül a szobában, mely mindegyik hivatalos jellege dacára mégis egy férfinek volt otthona és a butorokon, a falakon, az egész berendezésben a férfi egyénisége és izlése dominált. S észébe jutott, — ami még soha, — hogy este, rendelőórák után, mikor magára marad, vajjon mit művelhet a doktor itt, az egyedülvalóságban? Micsoda szenzációkat, gyönyöröket és szenvedéseket élhet át?

A parkett magas, puha szőnyege világos; szöke pelyhei közt — mint erdei nimfák hájában — elszórt virágok. A pamplagon ülhat párna, duzzadt, bodros, magát kellettő. S a kísértés átölelte a Petkóné megszedült fejét, s odavonta a párnák közé, hogy érezze, milyen édes rajtuk a pihenés...

— Méltóztassék! — szólott ki a doktor, s egy kicsit mosolygott a függönyök között. Így kevésbé látszott a csunyasága, érzéki ajkai megenyhültek, az arca kikerkedett,

feláldozzuk. S ne csak hogy az önálló bankot a király ellenkezése miatt most meg ne valósíthassuk, hanem ennek eredményét s a függetlenségi politika diadalát még a jövőre nézve is kiengedjük kezünk közül.

A kormányválság.

— Kossuth és Andrássy audienciája. —

A választói reform és a koalíció.

Budapest, június 8.

Félhivatalosan jelenti a *Budapesti Tudósító*: Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter kihallgatása egy órára és negyven percren át tartott. Kossuth Ferencznek ez volt a leghosszabb kihallgatása a királynál. Háromnegyed egy órákor a miniszter visszatért a magyar palotába. Az ott egybegyűlt újságírókkal közölte, hogy előterjesztéseit ő Felsége a legkegyesebben fogadta; természetesen fogják találni, hogy az audiencia lefolyásáról semmit sem mondhat. Csak annyit közölhet, hogy végleges döntés nem történt.

Gróf Andrássy Gyula belügyminisztert ő Felsége déli egy órákor a Hofburgban magánkihallgatáson fogadta. Gróf Andrássy Gyula előterjesztette a válság megoldására vonatkozó javaslatát. Kihallgatásának csupán tájékoztató jellege volt, döntés nem történt, mint ahogy ez nem is volt várható. E kihallgatás folytán a helyzetben a legesélyesebb változás sem állott be. A kihallgatás negyedháromig tartott. További intézkedésekről Wekerle Sándor miniszterelnök legközelebb véghemenő kihallgatásán történik döntés. Kihallgatás után gróf Andrássy a Hofburgból a Sacher-étterembe ment s ott Kossuth Ferencz és gróf Zichy Aladár miniszterek társaságában megebedelt. Délután öt órákor Kossuth Ferencz és gróf Andrássy Gyula visszautazott Budapestre.

Megtörténtek tehát a nagy izgalommal várt audienciák és ez a félhivatalos jelentés, amely a királyi kihallgatásoknak eredményéről számol be, a maga egészében megerősíti mai tudósításunkat, amelyben előre megírtuk, hogy a mai kihallgatások nem fogják meghozni a várt döntést. A királyi döntés függőben mu-

radása azonban nem jelenti azt, hogy a helyzetben nem állott be semmiféle változás. Mert ha a király még nem mondta is ki elhatározását, Kossuthnak és Andrássynak hosszú audienciákon alkalmuk volt már tudomást szerezni arról, hogy a király milyen irányban keresi a válság megoldását. Ez az irány pedig, amint azt mai számunkban szintén megírtuk már, az eddigi állapotnak, vagyis a koalíciónak fenntartása a paktumban vállalt összes kötelezettségek teljesítéséig.

A mai audienciákon Kossuth Ferencz is, gróf Andrássy Gyula is kétségtelen bizonyítékot kapta annak, hogy a király föltétlenül ragaszkodik ahoz, hogy a koalíció valósítsa meg fölbomlása előtt a választói reformot és hogy ezt a kérdést nem engedi sem a kikapcsolt katonai kérdések bevonásával, sem a bankkérdés fölvetésével komplikálni. A király tehát azt kívánja, hogy Kossuth Ferencz és gróf Andrássy Gyula Wekerle Sándorral egyetemben előterjesztett kibontakozási terveiket olyan összhangba hozzák, hogy ennek alapján a választói reform megvalósításáig az együttműködés továbbra is lehetséges legyen. Ezekre a tanácskozásokra a király a hét végéig adott időt, amikor aztán Wekerle Sándor miniszterelnököt fogja magához hivatni. A jövő hét első napjaiban, talán már hétfőn, tehát Wekerle Sándor megjelenik a király előtt, aki aztán föl fogja vetni a kérdést, megegyezésre jutottak-e a koalíciós pártok a választói reform megvalósításáig való további együttműködés tekintetében? Ha a miniszterelnöknek módjában lesz erre a kérdésre igennel felelni, vagyis, ha előterjesztésében jelentést tehet arról, hogy a koalíció főmaradása biztosítva van, a király azonnal kinevezi az új kormányt, amely az eddigitől csak a földmivélsügyi és az igazságügyi tárca tulajdonosainak személyében fog különbözni. Valószínű, hogy ez esetben a földmivélsügyi miniszter is a függetlenségi párt tagjai közül kerül ki.

Abban az esetben azonban, ha a pártvezérek és a pártok között ilyen megegyezés nem jön létre, a kibontakozásra ősz előtt nem történik kísérlet. Báró Achrenthal közös külügyminiszter hétfőn Reichenaubra utazik nyári

Petkóné pirulva surrant be az ajtón, azután megállt, egy kicsit tévovázott és a doktorra nézett. Ebből a pillantásából tisztán kilángolt minden; izgalom, várakozás, félelem. Szász mindjárt átértette a helyzetet:

— Egyedül! — kérdezte.

— Egyedül, — felelt az asszony; — de mindjárt itt lesz az uram is.

— Nem félti tőlem?

— Nem. Az én uram engem senkitől se félt! És ha jönne a világ legkülömb, leghódítóbb embere; még attól sem. Az uram tudja, hogy szeretem.

— Ah, — legyintett a doktor, — ismerem én ezt. Régebben egy báróné járt be hozzám; elegáns, gyönyörű asszony, aki annyit nem engedett, hogy pusztá kézzel megérintsem a könyökét. Három hónapja volt férjnél, s imádták egymást. Egyszer, valahogyan összeszóvalkoztak, s az asszony, — bizonyosan bosszúból, — sokkal kedvesebb, melegebb volt hozzám; pajkoskodott, tréfált, s kezelés után nem sietett el, hanem azt mondta: szeretné megnézni a laboratóriumot. Értse ezt asszonyom; a laboratórium egészen hátul van, ugyszólván elrejtve rajtam kívül a küszöbét át nem lépi senki. A báróné ezt tudta, és nyújtotta a fitymát, kényes, kékverű kezét az én szentségtelen tenyerem felé, hogy vezessem.

— És elvezette?

— El... De csak a laboratóriumba és egy lépést se tovább! Összeszedtem minden erőmet, hogy ellentálljak. Mialatt mutogattam, magyaráztam neki, néha közelhajolt, s

ilyenkor egy-egy szál haja ott ficzánkolt a halántékom körül; meg se reztem. Mikor előttem lépdelt; éreztem a várakozását, tudtam, hogy egy mozdulatra les, egy kis közlelésre, egy bizalmaskodó, véletlenszerű érintésre; nyugodt maradtam, észre se vettem. És bántó, gyalázatos, korrekt tisztelettel jártam a nyomában.

— És miért? — kérdezte Petkóné és fölhevült arcát hátrahajította a bársonyszék támláján.

— Miért? Azért, mert bolondul tetszett nekem az asszony, tetszett az első perctől fogva. És azért, mert ismerem a nőket és tudok velük bánni! Ha abban a nagy megpróbáltatásomban elvesztém a fejem és utána nyulok; az asszony kikaczag, otthagya és sohase lesz az enyém. Így azonban kijátszva, mellőzve, észre nem véve, a végsőkig ingereltem, a hiúságát korbácsoltam és harczra tüzeltem amugy is zaklatott vérért, s mikor kifelé menve, udvariasan szétvontam előtte az ajtófüggöny szárnyait; a küszöbön egyszerre megállt, a lábával egy nagyot tompantott, azután visszafordult s pirosan, könyesen, elgyötörve, — mint egy tulérett, harnatos gyümölcs — a mellemre hullt... Igen, egyetlen szó ellenkezés, vagy tiltakozás nélkül. Ugyanaz a nagyuri dáma, aki tegnap még gögösen vigyázott; nehogy a kisujjahegyét megérintsem...

A fekete esonthenger lassan forgott a Petkóné kigyulladt arcán. A doktor diadalmasan nevetett a szemével, meg a hucos ajkaival:

szabadságra, egy héttel később pedig már a király is megkezdi ischli üdülését s így a lemondott kormány az özi hadgyakorlatig vezetni fogja az ország ügyeit.

Ősszel aztán a király még egyszer megkísérli az általa kijelölt alapon a parlamentáris megoldást, de ha ez a kísérlete is meddő marad, fölmenti a *Wekerle*-kormányt az ügyvezetéstől és olyan kabinetet nevez ki, amely a választói reformot oktroj útján lépteti életbe. (Bécsben minden hajlandóság meg van erre, mert számítanak arra, hogy a nép széles rétegei örömmel fogják venni a jogok kiterjesztését s hogy az oktrojált választói reformot az ennek alapján összegyűlt népparlament minden akadékoskodás nélkül a törvények közé becsikkelyezi.

Ezek azok a tapasztalatok, amelyeket *Kossuth* és *Andrássy* mai audienciáikon szerezték. A királyi kihallgatásoknak ezt az eredményét most már első sorban a kormány tagjai fogják fontolóra venni, azután a pártok vezető tagjaival folytatnak tárgyalásokat a jövőben követendő eljárásra nézve. Szombaton azután minisztertanácsban fogják megállapítani, hogy *Wekerle* Sándor miniszterelnök hétfőn milyen értelemben tegyen előterjesztést a királynak.

A helyzetnek ha nem is tisztázásához, de világosabbá tételéhez hozzá fog járulni az az értesülés, hogy a mai kihallgatásokból pozitívumként az alakult ki, hogy az a feltevés, mintha a válság a függetlenségi párt kormányra jutásával megoldható volna, teljesen alapatlan. A mai kihallgatások során megállapították az a tény, hogy kizártnak kell tekinteni egy kizárólagos függetlenségi kormány megalakíthatását.

Mіндеzekről az eredményekről *Kossuth* Ferenc holnap informálni fogja a függetlenségi pártot s ezért holnap este föllátogat a pártkörbe.

Kossuth a királynál.

Ma délelőtt sem *Kossuth* Ferenc, sem gróf *Andrássy* Gyula nem fogadott látogatásokat a magyar palotában, ahonnan nem is távoztak el. Gróf *Andrássy* Gyula belügyminiszter *Kossuth* Ferenc kereskedelmi minisztert

— Pedig látja, én csunya legény vagyok, a bárónénak meg gyönyörű ura van.

— Talán nem szerette?

— De igen, szerette. Azelőtt is szerette, meg azután is. És hozzám nem jött fel többet; a honoráriumomat úgy küldték el az inassal...

Közel hajolt az asszony arcához, fehér bőrét csaknem érintette a bajuszával:

— Ilyen az asszony: akár egy szem higany, amit száz szuronyos őrs se tarthat vissza az elgurulástól. Kár ezen sokat lamentálni. Néha a legigazabb szerelmenem szerzi meg a férfi számára, máskor megkeríti egy éjszakai álom.

A gép berregése elhalt, a kis henger gazdátlanul hintázott a levegőben. Petkóné lihegve állt fel:

— Megyek.

A szalonban már várta az ura, épp abban a perczben jött, s az izzadt homlokát törülgette. Gyöngéden esőkolta meg a feleségét, azután karonfogta. Nesztelenül csukódott be mögöttük az ajtó.

És mialatt a lépcsőn egymáshoz simulva haladtak lefelé, az asszony felzaklatott agygyal folyvást a másikra gondolt; a szép, szerelmes, dőlő ura oldalán a husosujku, róthaju, csufolódo idegenre; félt tőle, utálta és kergette, de azért tudta, hogy ez éjszaka már róla álmodik...

... A higanyszemeeske gurult-gurult, s ottjában száz szuronyos őrs se tudta volna feltartóztatni.

nem kereste fel. Háromnegyed tizenegy órakor *Kossuth* Ferenc kocsiba ült, hogy a kihallgatásra menjen. Az újságíróknak csak annyit mondott:

— Ugy-e, az urak kíváncsiak arra, hogy milyen színben vagyok?

Azután a kocsiba ment anélkül, hogy sajtótított volna és segítség nélkül szállt be.

Pár perc múlva gróf *Andrássy* elhagyta a magyar palotát rokonainak látogatására. Dél-tájt kezdtek a Magyar Ház előtt gyülekezni a magyar és osztrák hírlapírók óriás számban. Sok függetlenségi párti képviselő jött Bécsbe, akik érdeklődtek *Kossuth* kihallgatása iránt. Ott voltak: *Lovász* Márton, *Szatmári* Mór, *Horváth* Gyula, *Hoffmann* Ottó orsz. képviselők, *Márkus* Miksa, zempléni *Moskovitz* Géza és a miniszterelnöki sajtóiroda képviselőiben *Benedek* Árpád.

Kossuth Ferenc tizenegy órakor jelent meg a Burgban és a Mihálykapu alatt, a liften ment fel a királyi termekhez. A király dolgozószobájában fogadta a minisztert. Az audiencia feltűnően sokáig tartott. A miniszter pontban tizenegy órakor jelent meg az uralkodó előtt és háromnegyed egy órakor hagyta el a királyi szobáját. A kihallgatás tehát négy óra hosszáig tartott. *Kossuth* Ferenc láthatólag jókedvvel távozott a Burgból.

Háromnegyed egyre volt már, amikor a Bankgasse-nak a Burg felé lévő részén föltűnt *Kossuth* kocsija. Gyorsan hajtattott a magyar palotához s amint a kocsit megállott, rögtön körülvesszik az újságírók és a képviselők s egy fotográfó magyar újságíró abban a pillanatban vette föl a képet, amikor *Kossuth* a kocsiból kiszállt. Egy függetlenségi képviselő ezzel a kérdéssel fordult a fotográfó újságíróhoz:

— Megvan?

Kossuth, aki ezt hallja, azt kérdezi:

— Mi van meg? Csak nem az önálló bank?

Ezzel a kisértő kocsival megérte *Kossuth* lakosztályába. A hírlapírók és képviselők utána. *Kossuth* egy percznyi pihenőt sem enged magának és úgy, ahogy van, és felöltöben, keztyűvel a kezén mondjá el közlenni valóját. Ez nem sok, mindössze csak ennyi:

— Uram, egy órát és negyven perczet töltöttem a felségnél. Ő felsége a legkegyesebben fogadott. Természetesen fogják találni, hogy a kihallgatásról nem mondhatok semmit, csak annyit közölhetek, hogy végleges döntés ezuttal sem történt. Ez mind, amit mondhatok. Meg vannak elégedve?

— Ez ugyan édeskevés — jegyezte meg az egyik újságíró.

— Sajnálom, többel nem szolgálhatok — mondotta *Kossuth* Ferenc és hozzáfűzte:

— Persze, önk interjú akarnának velem csinálni.

— Ha szabad? — felelték az újságírók.

— De nem lehet — jelentette ki *Kossuth*.

— Optimisztikusan vagy pesszimistikusan ítéljük-e meg a helyzetet? — kérdezték most az újságírók.

Kossuth Ferenc így válaszolt:

— Megmondottam előre, hogy a kihallgatás érdeméről nem nyilatkozom.

— Kegyelmességed feltűnően jókedvű — folytatták az újságírók.

— A jókedvet nem lehet mindig az arckifejezésről leolvasni, — fejezte be a miniszter a beszélgetést, mondván még, hogy délután ötkor visszautazik Budapestre.

Kossuth Ferenc ezután azokat a függetlenségi képviselőket fogadta, akiknek három percz alatt annyit mondott, hogy a királynak minden fontos és lényeges dolgot elmondhatott.

Gróf Andrássy Gyula audienciája.

Gróf *Andrássy* Gyulát a király délután egy órakor fogadta kihallgatáson. Gróf *Andrássy* Gyula kihallgatása egynegyed háromig, tehát négy óra hosszáig tartott. Gróf *Andrássy* Gyula ezuttal az egész politikai helyzetről tett előterjesztést a felségnak, aki gróf *Andrássy* igen kegyesen fogadta és tőle az

audiencia végén kegyesen búcsúzott el. A magyar újságírók a Burg udvarán várták a belügyminisztert, aki a következő kijelentéseket tette:

— Ötnegyed órán át voltam a felségnél. A kihallgatás tárgya a válság és az abból való kibontakozás módja volt. A kihallgatás lefolyásáról természetesen nem mondhatok semmit. Csupán azt jegyzem meg, hogy végleges döntés nem történt.

Gróf *Andrássy* Gyula belügyminiszter a Hofburgból a Sacher-szállóba hajtattott, ahol *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszterrel és gróf *Zichy* Aladár, a király személye körüli miniszterrel megebedelt.

A miniszterek hazaérkezése.

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter a Sacher-szállóból, ahol gróf *Andrássy* Gyula belügyminiszterrel és gróf *Zichy* Aladár ő felsége személye körüli miniszterrel együtt ebédelt, gróf *Zichy* Aladár a Magyar Házba hajtattott vissza és onnan titkárja, dr. *Pallay* Sándor kíséretében kocsin a Staatsbahnhofra ment ki. A 4 óra 50 perczkor induló gyorsvonathoz két ezalonkocsi volt csatolva. Az egyikben *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter utazott, a másikban gróf *Andrássy* Gyula belügyminiszter. *Kossuth*tal együtt jöttek: *Lovász* Márton és *Szatmári* Mór orsz. képviselők, gróf *Andrássy* Gyulát pedig *Márkus* Miksa udvari tanácsos, *Béla* Henrik orsz. képviselő és zempléni *Moskovics* Géza, az alkotmánypárt tagja kísérték vissza.

Ersekújváron gróf *Apponyi* Albert szállt fel a vonatra. Gróf *Apponyi* Albert azért utazott a visszaérkező miniszterek elé, hogy már utközből informálódjék a mai audienciáról: lefolyásáról. *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter, gróf *Andrássy* Gyula belügyminiszter és gróf *Apponyi* Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter Ersekújvárról majdnem egészen Budapestig beható tanácskozást folytattak egymással.

A miniszterelnök újabb meghívása.

Wekerle Sándor miniszterelnök — mint félhivatalosan jelentik — legközelebb ismét megjelenik ő felségnél, hogy a királynak a válság megoldására vonatkozó további rendelkezéseit átvegye. A kihallgatás időpontja még nincs megállapítva. A miniszterelnök alkalmasint e hét végén kapja meg a király elé szóló meghívást s minden valószínűség szerint a következő hét első napjaiban lesz alkalma a Felső előtt megjeleneni. Egyéb kihallgatások vagy meghívások nincsenek tervben.

Luegerék Andrássy ellen.

Bécsből jelentik, hogy az osztrák keresztényszocialista párt könyvatososa állást foglal gróf *Andrássy* kibontakozási terve ellen. Érdekes a könyvatosnak az a megjegyzése, hogy nem kell attól félni, hogy a király gróf *Andrássy* bízta meg a kabinetalakítással. Egy másik keresztényszocialista könyvatos nagy szimpatikusan tárgyalja *Kossuth* kibontakozási tervét s azt mondja, hogy a magyar kereskedelmi miniszter programja, amelyben sok aggasztó dolog is van, mégis komoly tárgyalás alapjául vehető s az osztrák parlament pártjainál mindenestre jobb hatást keltene, mint *Wekerle* és *Andrássy* terve. Lehetséges, hogy a negyvennyelvezesek a tárgyalás folyamán még jobban meg fognak hátrálni s hogy ha nem is a miniszterelnöki tisztséget, de legalább a belügyi tárczát hajlandók lesznek hatvanhetes politikusként átengedni. Ezzel a feltevésrel remélik, hogy provizórius formulákkal lehetséges lesz oly *Kossuth*-kabinetet megalakítani, amelyet az öszmonarchia érdekében is el lehet fogadni.

A pártkörökből.

Az a rendkívüli érdeklődés és figyelem, amelyvel az egész ország a mai bécsi audienciákat kísérte, visszatükröződött ma este a pártkörökön is. A függetlenségi pártkörben a képviselők és kültagok igen nagy számban

gyültek össze és gróf Batthyány Tivadar, Holló Lajos és Sághy Gyula alelnökök körül csoportosulva csakhamar élénk eszmecsere indult meg. A társalgás természetesen főképpen Kossuth Ferencnek és gróf Andrássy Gyulának mai audienziájára körül forgott. Holló Lajos hozta meg a hírt, hogy a királyi kihallgatások nem eredményezték döntést s hogy így a válság tovább tart. A hír meglehetősen hangoltságot idézett elő, mely később elkeseredésbe ment át, amikor Holló Lajos élénken tüzelni kezdett a megoldás folytonos elodázása ellen, amely már tűrhetetlen a nemzetre nézve.

— Sem az udvar, sem semmiféle hatalom a magyar parlament többsége ellenére — mondta Holló — ebben az országban politikát nem folytathat. Ha tetszik katonák, ha tetszik adó, ha tetszik ujoncz, tessék megegyezni a parlamenti többséggel, mert anélkül hamarosan nagy szorultságba jutnak a „nagyhatalmi” törekvések. Hogy az osztrák kapzsiság és telhetetlenség minden áron meggátolni törekszik Magyarország gazdasági felszabadulását, azon nem csodálkozunk. De keserűséggel tölt el bennünket, hogy határainkon belül sem akarnak beletérni a nemzeti akarat érvényesülésébe azok, akiknek politikája fölött már a nemzet ítélete pálcát tört. Az egész válság alatt megfeszített erővel dolgoztak, hogy a függetlenségi párt törekvéseinek gáncsot vessenek s valami módon újra föltámaszák bármely formában a letört politikai rendszert. Alig hihető azonban, hogy az uralkodót ez a sok perfid okoskodás megtéveszti. Ha kísérletekbe menne is bele, ezzel csak az ország elkeseredését fokozná, de eredményt el nem érhetne. Ma is megvagyunk tehát arról győződve, hogy az uralkodó az alkotmányosság törvényeinek megfelelően a parlament többségével és annak vezérével fogja a kibontakozást keresni. Egy-két hét még eltelhetik a döntésig, de alig hiszszük, hogy a király meddő kísérletekre szánna el magát.

Gróf Batthyány Tivadar teljesen hasonló módon nyilatkozott, majd fölvetette azt az eszmét, hogy most már *házhatározatot kell provokálni*, hogy a képviselőház mondja ki az önálló banknak 1910-ben való felállításának követelését. Föl kell tehát kérni Justh Gyula házelnököt, hogy hívja össze a képviselőházat és tüzze napirendre a bankbizottság jelentését.

Gróf Batthyány Tivadar fejtegetései alatt érkezett a pártkörbe Justh Gyula házelnök, aki bele szöve az eszmecserebe, kijelentette, hogy a párt ilyen döntő jelentőségű lépésre csak Kossuth Ferenczel egyetértve határozhatja el magát, meg kell tehát várni, amíg a pártvezér informálja a pártot.

Justh Gyulának ebben a kijelentésében, különösen amikor híre terjedt, hogy Kossuth Ferenc holnap este föllátogat a pártkörbe és fölvilágosítja a tagokat a helyzetről, — megnyugdottak. A társaság nagy része Justh Gyulával együtt ment vacsorázni a Pannoniába.

Az alkotmánypártban nem kevésbé érdeklődtek a bécsi események iránt. A helyzet változatlanúságát úgy fogták föl, hogy az annyit is jelent, hogy mint előrelátható volt, nem változott ama várakozások irányában sem, melyeket bizonyos oldalon a Kossuth audienziájához fűztek. Ez egészen bizonyos, kivált Kossuth előtt s úgy lehet, lesz is módja s nem is kerüli majd az alkalmat, hogy erről pártja politikusait fölvilágosítsa. Különben az alkotmánypárt tagjai azt hiszik, hogy a válság megoldása össze fog maradni, bár azt mondják, hogy a kibontakozást nem lehet halogatni. Utalnak nevezetesen arra, hogy az országban számba jöhető komoly államférfiak csak komoly kibontakozási akcióra vállalkozhatnak, vagyis olyanra, melyben magukkal hozzák az ország megnyugvásának, békés munkálkodása folyamatosságának feltételeit. Felmegoldások, kibúvákos idővesztegések nem érnek semmit. Ma már nem igaz nálunk, hogy aki időt nyer, életet nyer. Megfordítva: nem szabad időt hagyni a politikai spekuláció számára. Ma még vannak lehetőségei a kibontakozásnak. De minden fogyó nappal elfogy egy. Már a maival is talán fogyott, mert végre is félni kell attól, hogy a kedvetlenség vissza talál hatni az energiára, melylyel a józan hazafiság az

ország érdekét védi nálunk a semmivel sem törődők ostroma ellen. Ezért tartják elhibáztattnak a válság megoldásának halogatását.

Az alkotmánypárt különben rendes heti pártvacsoráját tartotta ma este a Városligetben lévő Kovács-féle étteremben. A vacsorán a párt tagjai igen nagyszámban voltak jelen. Ott voltak Széll Kálmán, a párt elnöke, Nagy Ferenc, a párt másodelnöke, Návay Lajos képviselőházi alelnök, Bolgár Ferenc államtitkár, ögróf Pallavicini Ede főrendiházi tag és azonkívül több főispán, továbbá a Budapestben időző képviselőtagjai a pártnak ugyancsak teljes számban, valamint több kültag.

Glosszák.

Apró dolgok jellemeznek igen nagy dolgokat. Bemelegyek a napokban a szabómhoz, hogy nyári ruhát csináltassak. Azzal fogad a derék mester, hogy mi van az önálló bankkal?

— Tudom is én! — mondom neki egy kicsit idegeskedve, mert ezt a kérdést naponta legalább háromszázötvenszer hallok olyan hangon föltéve, mintha nekem arra kutyakötelességem volna válaszolni.

— Nem tudom, mi van az önálló bankkal. Nem tudom, mester! Érti?! És más se tudja. Senki egy lélek ebben az országban. Mert ha valaki tudná, az eddig bizonyosan jelentkezett volna már, hogy politikai magántudós oklevelet és harminzezer korona apánaszt adjanak neki.

De magát mester nem is szabad, hogy érdekelje a politika. Az olyan gyöngy, majdnem kontáripáros, aki olyan rossz kabátgallérokat csinál, mint maga, sokkal okosabban teszi, ha szabni tanul és nem politizálni. Érti, mester?

Erre a nyári zivatarra az én emberem nem számított, s miután a kérdéses kabátgallérokat fölhánytorgatása részéről fégi jogszérelmeket érint, szomorú megadással fogott hozzá, hogy egy nyári vászonruhához mértékét vegyen.

Az aktus csaknem siri némaságban folyt le. Csak mikor már a viaszos mérőpántlikát is körülesavarta a mester a keze feje, békorkodott egy bocsánatkérő megjegyzést újra kockáztatni.

— Engedje, hogy mondjak valamit az önálló bankról nagyságos ur, kérem.

— Előbb mondja meg, hogy mikor lesz kész a ruha.

— Hétfőn. Becsületszó! És a bankról azt akarom mondani, hogy ha Kossuthék megcsinálnák én kötelezném magam, hogy egy méter szövetet nem hozatnék Bécsből. Pedig nekem minden esztendőben kell vagy száz vég angol áru...

— Na, mester! — mondtam neki kiengetszelődve; — ha maga Bécsben szöveti az angol kelméjét, akkor igaz van, ha nem szab jobb gallérokat.

Se jobb kabátgallér, se jobb bank nem kell nekünk addig, amíg Ausztriában veszünk angol szövetet...

Ellenben a deresre, arra szükségünk volna.

Magyarország ma olyan, mint egy képes családi újság olvasó publikuma. Mert ebben az országban ma mindenki rébuszokat fejt.

Kibontakozási rébuszt, bankrébuszt és kabinetrébuszt.

A pályadíjas rejtvényt azonban senki nem tudja megfejteni. A bécsi audienziák titka mélységes titok marad.

A közvéleményt azonban mégis tájékoztatni kell. Az érkező táviratokból tehát megtudjuk, hogy a kihallgatott államférfiak mit és mikor ebédelték. Megtudjuk azonban azt is, hogy Kossuth Ferenc ebéd után szodahikarhonát kért a fölszolgáló pincézertől. Kossuth Ferencnek tehát valami nyomja a gyomrát. Azt hiszem, ebből önként következik, hogy a függetlenségi kabinet dolga rosszul áll. Ezek után pedig nyugodt lélekkel megirihatom, mint pozitív forrásból eredő információ, hogy a felség a válság megoldását a hatvanhetes pártfrakciók felé terelte. Méltóztatik látni ebből, hogy nem is

olyan igen nehéz a politikai hírszolgalat mestersége. Egy kis ötlet, egy kis szellemes következtetni tudás és a közönség informálva van zárt ajtók mögött történt fontos dolgokról.

Es méltóztatik látni, hogy az információk megbízhatók...

A Kossuth Lajos-utcai déli korzón nem látni egy lelket. Már ugy értem, hogy politikust. Mert a rendes tarka társaság máskülönben minden nap együtt van a Kaszinó előtti aszfalton.

Ma délelőtt térdig jártam a lábamat, hogy embert találjak, akiből valami politikai szenzáció ígérkezhetik. Aktiv politikust mondom nem találtam, de találkoztam egy volt megyei nagysággal, akinek Laszberg Rudolfal áldozott le a csillaga.

— Nem tud valamit? — kérdeztem hit nélkül; éppen csak hogy valamit kérdezzek.

— De! — felelte a nagy idők tanuja. — Látja ott azt a remek, barna asszonyt?

— Azt a fehérruhásat?

— Azt.

— No, mi van vele?

— Szenzációt akar?

— Azt, azt!

— Föltétlenül érdekelt?

— Azt, hát na! Istenem...

Az én emberem odahajolt a fülemhez és az emlékeztéstől átszellemült arccal sutogta:

— Annak azt istennőnek a... egy gyönyörű lencse van...

— És ezt nevezi maga politikai szenzációnak?

— Az is! Mert azt a lenését a most ki-nevezendő új miniszterelnök is látta. Ez biztos. Mert nincs Magyarországon politikus, aki ne látta volna...

— Hát nincs nekem pechem? A legérdekesebb politikai szenzációt ma egy gyönyörű lencse tudja, és azt a lencsét én nem ismerem.

(—vay.)

Budapest, június 8.

Tartalékosok és póttartalékosok családjának segélyezése. A minisztertanács április 18-án tartott ülésében elhatározta, hogy a mozgósítás esetén behívottak gyámolnélküli családjainak segélyezéséről szóló 1882. évi XI. törvényzikk rendelkezései a tartalékosok és póttartalékosok családjaira is kiterjesztessenek, akik Boszniába, Herzegovinába és Dalmáciába a felsége legfelsőbb elhatározásai alapján a létszámkiegészítés céljából hivatottak be, illetőleg tartattak vissza. E segélyezés kezdőpontját az 1909-ben behívottak családjaira nézve az elindulás napjától, az 1908-ban behívottak családjára vonatkozólag pedig 1909. március 15-étől állapította meg a minisztertanács. A segélyezés módzatait és részleteit, mint a „Ludapesti Tudósító” értesül. Wekerle Sándor miniszterelnök-pénzügyminiszter most kiadott körrendelete és utasítása tartalmazza. Ezek szerint segélyre igényvel bírnak: a behívottak felesége, gyermekei, unokái, apja, anyja, nagyanja, apósa, anyósa, testvérei akkor és annyiban, ha és amennyiben ellátásuk egészben vagy részben a behívottnak keresményéből vagy szolgálati béréből fedeztetett. Az igényt tartó családok összeírását a belügyminiszter, illetőleg a horvát bán rendeli el és vármegyékben a főszolgabíró (járásifőnök), rendezett tanácsú városokban a polgármester, törvényhatósági városokban a katonai ügyi előadó, Budapestben a kerületi előjárók teljesítik. A segély összegének megállapításánál tekintetbe veendő a családtagok száma és kora, a behívottnak foglalkozása és átlagos napibére vagy keresménye, a fizetett lakbér, végre az a körülmény, hogy az illetőket a behívott egészben vagy részben tartotta-e el. A segély a jogosított családtagok részére fejenként és naponként számítható ama katonai átvonulási élelmezési illeték összegével, mely a bevonult állandó lakhelyére meg van állapítva; nyolcz évesnél fiatalabb családtag ennek csak a felét kapja. Az egyes család összes tagjai részére engedélyezendő segély együttesen nagyobb nem lehet, mint amennyi a bevonult átlagos napibére vagy keresménye volt. A napi segélyösszegeket az összeírások és helyhatósági bizonyítványok alapján a pénzügyi és a honvédelmi miniszterek egyetértéssel állapítják meg, a pénzügyigazgatóságok utalványozzák s a begyűlt közadékból elszámolás mellett a hó 1-én és 16-án előre a közönségi előjáróságok (városi pénztárak) fizetik ki. A megállapított napiségybe az állam vagy más források által egyéb alapon nyújtott segélyek be nem tudhatók.

Az osztrák válság.

— A kormány győzelme. —

Az osztrák kormány meglehetősen szomorúnak láthatta a maga helyzetét az utolsó két nap alatt, amikor kijelentette, hogy a mai szavazás eredményéből semmiesetre sem fogja levonni a politikai konzekvenciákat. Ez az előre való bebiztosítás fölöslegesnek bizonyult. A Reichsrath mai ülésén a kormány diadalmasan hárította meg a boszniai agrárbank ügyét és győztesen került ki abból a tusából, amelyben mind a két fél a végsőkig menő elkeseredéssel küzdött. A Sustersic-féle indítványt a képviselőház ma néhány szavazattöbbséggel elvetette és ezzel a kormányhoz közelebb álló pártok az ellenzék fölött határozott diadalt arattak.

A mai ülést a legizgalmasabb tárgyalások, konferenciák, purparlék előzték meg. Tegnap délután ugy öt óra tájban, megjelent Stapinsky képviselő a szláv unió klubjában és mint a lengyel klub tagja — formális megbízása nem volt — közvetítő tárgyalásokat kezdett. A szláv unió nem zárkozott el attól, hogy a Sustersic-javaslat kérdésében kompromisszum jöjjön létre és megkezdődtek a tárgyalások. Eleinte úgy látszott, hogy minden a legjobb rendben megy és a rezolúció meglesz, amíg aztán esti nyolcz órakor a délszláv képviselők külön konferenciára gyűltek össze és itt elhatározták, hogy a lengyel határozati javaslatot semmi körülmények között sem fogadják el. Mikor a tárgyalások újra megkezdődtek, már látszott, hogy nem lesz eredmény. Éjjeli három óráig folyt a támaszkodás, amelyet ma délelőtt folytattak. A nagy erőfeszítésnek pedig az lett a vége, hogy nemesak a kompromisszum terve szenvedett teljes hajótörést, hanem az ellentétek a pártok között még jobban kiélesedtek. A mai szavazás még elkeseredettebb küzdelem lett, mint ahogyan azt tegnap várták volna. Az összes pártok teljes erejüket a harcba vitték, ötszáz képviselő jelent meg a parlamentben, amire még alig volt példa az osztrák képviselőház történetében.

A kormány maga legkevésbé számított arra a győzelemre, amelyet ma az ellenzék fölött aratott. Legfőbb három szavazattöbbséget remélt a mai szavazáson, és őt, illetőleg tizenhat szóval győzött az ellenzéki pártok fölött. Ez persze nem nagy eredmény még mindig, mert ezt is csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudták összehozni, azonkívül pedig a kormány tagjai is mind leszavaztak. De legalább formailag föntartotta a parlamentáris voltát és a látszatát annak, hogy a majoritást képviseli. Ez a parlamentarizmus azonban nagyon is gyöngye alapon áll. A kabinet épp úgy megmaradt volna a helyén, ha a szavazás az ellenzék majoritásával végződött volna. A miniszterek nem törődnek a leszavaztatással, — hiszen mindig előránczíghatják azt, hogy ők tulajdonképen hivatalnok-minisztérium. Így például most Zaceknek, a cseh miniszternek készül a pártja bizalmatlanságot szavazni, — de mit törődik ezzel Zacek? Egyszerűen kijelenti, hogy hivatalnok, nem vonja le a konzekvenciákat stb. és — marad.

A nagy ülés lefolyása erősen izgatott volt. Nem nagy viharok voltak, — de várakozó izgalmak, halálos nyugodtság, véstőljó esőnd. Amikor a vezérszónokok: Glonbinski és dr. Adler beszéltek, meg-megszakította a beszédjüket egy-egy közbeszólás, beleharsogott egy-egy ideges fölszakadt kifakadás a zajba. Bilinski pénzügyminisztert is elértek a támadások, amelyekből a kormány egyik tagja sem maradt ment. A hangulat mindig forróbb és forróbb lett, — de az izzás nem lármában, tomboló zajban tört utat magának. Minél inkább közeledett a szavazás, annál nagyobb lett a esőnd. A szavazásnál elesített a ház, — az ötszáz képviselő visszafójtott lélekzettel leste az eredményeket és csak egy-egy névvel tört ki egy mérsékelt abezug, vagy hoch-kiáltás. Amint a kormány diadala nyilvánulóra lett, kitért a zsihongás, — de a nagy kimerültség már meglátszott az embereken. Az ülés többi része érdektelenül és szárkén folyt le.

Részletes tudósításunk a következő:

Az ülés megnyitása.

A házban ma sokan voltak jelen. Az ülés elején dr. Paltai elnök a legutóbbi ülés alkalmával *Bielohlavce* képviselő által a közös pénzügyminiszter ellen felhozott személyi sértőseket mint helyén nem lévőket visszautasította és konstataja az ülés végén történt incidensre vonatkozólag, hogy félreértésről volt szó, miután *Kollar*, amint ez a jegyzőkönyvről a névszerinti felhívás alkalmával gyakran meg szokott történni, kérdezte, hogy *Berndt* képviselő jelen van-e, mire nemmel válaszoltak. Ezzel fogva *Kollar*nak távolról sem lehet szemrehányást tenni, hogy ő provokálni akart.

A beérkezett irodmányok felolvasása után *Wolf* képviselő a vita bekezdése fölött való névszerinti szavazásra vonatkozó indítványát visszavonja, mire azt a Ház egyszerű szavazásban egyhangulag elfogadja. (Helyeslés és derűlttség.)

A miniszterelnök beérkezési 1909. február 26-án aláírt, az osztrák-magyar monarchia és az oszmán birodalom közti kérdések rendezésére vonatkozó jegyzőkönyvet, a pénzügyminiszter pedig egy törvényjavaslatot nyújt be az oszmán birodalomnak a Boszniában és Hercegovinában fekvő állami birtokokért nyújtandó kártalanítás fedezésére.

Ezután folytatták a pénteken félbehagyott napirendet.

A vezérszónokok.

Glonbinski hangsúlyozza, hogy az összes pártok a kormány képviselőivel együtt azon nézetben vannak, hogy a közös pénzügyminisztérium hibát követett el, midőn megadta a koncessziót a boszniai agrárbankra. Mindannyian meg vagyunk győződve arról, hogy egy oly mélyenjáró reform, mint a jobbágmegváltás, nem magánkezdeményezésre, hanem egyesgyedűl nagyszabású, nyilvános akció útján, még pedig állami intézet útján hajtható csak végre. Valamennyien óhajtjuk és követeljük, hogy az agrárbank koncessziója ne lépjen életbe. Kívánjuk továbbá, hogy a bosnyák alkotmány lehetőleg széles, demokratikus alapon építessék ki, amely a jobbágmegváltást is garantálja. Sajnálattal fejezi ki szülő, hogy a pártok a tárgyban való egyetértése ellenére nem sikerült a megegyezés. A lengyelek kötelességüknek tartják, hogy ezt az ügyet sine ira et studio kezeljék, mert azt hiszik, hogy így használnak leginkább a bosnyák népnek. (Sustersic közbeszól: A bosnyák népet eladják és elárulják! *Myslivecz Venczel: Még ki is gunyolják!*)

Elnök: Ha jól értem, Sustersic képviselő ur azt mondotta, hogy a lengyelek árulják el a bosnyák népet. Ilyen sértést nem engedhetek meg. Rendutasítom Sustersic képviselő urat.

Sustersic képviselő: Azt mondtam, hogy Bilinski árulta el és adta el a bosnyák népet.

Elnök: Ezért is rendutasítom.

Glonbinski kijelenti, hogy visszautasítja *Krek* képviselőnek a lengyel nép elleni szemrehányásait és azt mondja, a lengyelek a szabad-kéz politikáját követik. Oseink küzdöttek minden nemzet szabadságáért különbség nélkül és mi is készek vagyunk követni példájukat és ehhez a nemzeti zászlónkhoz mindig hítek maradjunk. (Élénk tetszés és taps. Szónokot számosan üdvözlök.)

Dr. Adler: Első sorban arról van szó, hogy a parlament mindent megtesz, ami föle telik, hogy megvédje a jobbágyokat az uszoraszerű kizsákmányolás ellen. A szociáldemokraták elleneznek minden rablást, akár magyar, akár osztrák részről történjék. E rablóhadjárat megállításának első és leghatásosabb eszköze az, hogy a kormány bünhődjék vétségéért, amiért figyelmen kívül hagyta a háznak egyhangú határozatát oly esetben, mikor a miniszterelnöknek nemesak módjában volt nemet mondani, hanem ezt tennie kellett volna. Emiatt kell, hogy a ház a kormánynak bizalmatlanságot szavazzon.

Szemére veti a németeknek, hogy dr. *Gessmann* parancsainak engedelmeskednek és határozatlan visszautasítja azt a vádat, hogy a szociáldemokraták valami megegyezést törtek meg a legutóbbi ülésen. Védelmébe veszi *Kollar* képviselőt és kijelenti végül, hogy bármi legyen is a szavazás eredménye, a kormányt nem lehet megmenteni. *Morsey* nyújtja be ezután az annexió bizottság által elfogadott határozati javaslatot. *Sustersic* el ezután a zárzó jogával, kötelelességmulasztással vádolva nemesak a közös pénzügyminisztert, hanem úgy a jelenlegi, mint a korábbi osztrák kormányokat Bosznia irányában. Különösen *Bilinski* pénzügyminisztert támadja. A bosnyák alkotmány életbeléptetését nem szabad bepiszkolni az ottani lakosság kizsákmányolásával. Az alkotmánynak tisztának és föltételkülinek kell maradnia. (Élénk tetszés és taps.)

Sustersic polemizál ezután *Glonbinski*vel és hevesen támadja, amiért ez védeni próbálta *Bilinski* pénzügyminisztert, aki megengedte a bosnyák nép kizsákmányását és amiért semmitmondó és értéktelen határozati javaslatával akarja lelkiismeretét megnyugtani. Ha valamelyik szláv képviselő hasonló esetben a lengyelek ellen szavazna, sajátkezűleg kergetné ki szülő a teremből. (Tetszés és taps.)

Ellenzi Rodlich határozati javaslatát is és kéri saját határozati javaslatának elfogadását. Hibáztatja, hogy a kormány a dalmát képviselők kormányellenes magatartása miatt a dalmát akcióra hivatkozva szemrehányást tett és kijelenti, hogy a délszlávok tudják, mit kell cselekedniök. Csak üldözzenek, mi felvesszük a harcot, kiáltja. (Viharos tetszés és taps.) Ezután *Rodlich* és *Breiler* félreértett szavakat igazítják helyre.

A szavazás.

Siri esőnd támadt a teremben, mikor *Paltai* elnök föltette a kérdést szavazásra Sustersic indítványának első pontja fölött, de aztán röpködtek a gunyos közbekkiáltások az ellenzékéről, valahányszor a kormány hívei szavaztak. Mikor *Bilinski* pénzügyminiszter nevét olvasta a jegyző, a szociáldemokraták nagy lármát csaptak, amely aztán átragadt az egész ellenzékre és minden oldalról kiabáltak: *Pfaj Bilinski! Abczug Bilinski!* Majd ismét esőndben folyt tovább a szavazás.

A miniszteri padokon legatottan jegyezték a számarányokat *Weisekirehner*, *Zacek*, *Hohenburger*, gróf *Wickenburg* és *Schreiner* miniszterek gróf *Stürkgh* újságot olvasott. *Bienerth* miniszterelnök pedig a köréje gyülekező képviselőkkel beszélgetett.

Közvetlenül a P. betű előtt *Paltai* elnök átadta az elnöki széklet *Zazworka* abelnöknek, maga pedig a képviselői padba ült és nem-el szavazott. Emiatt aztán az ifjúcsehek megint nagy lármát csaptak és perczekig abezugolták az elnököt. A padokat verdesték, lábbal dobogtak s egy időre megakadt a szavazás. *Zazworka* alalenök teljes erővel ránta a esőngetyűt s mikor aztán sikerült helyreállítania a esőndet, ismét átadta az elnökséget *Paltainak*.

Az R betűig a számarányok csak két szavazattöbbséget tüntettek föl, aztán egy időre az ellenzék tullelyba került, amire nagy lett az öröm, de nem sokáig tartott és megint a kormány táborra vezetett.

Utolsóinak dr. *Zacek* miniszter szavazott nemmel s ekkor a csehek megint nagy tüntetést rendeztek.

Abczug Zacek! Szégyelje magát! Népének árulója! és több eféle közbekkiáltás hangzott a csehek padjairól.

A szavazatok összezámálása alig néhány perczet vett igénybe és mikor az elnök kihirdette az eredményt, megint halotti esőnd volt a teremben. Sustersic indítványának első pontja mellett 237, ellene 243 szavazat esett s így a ház ezt a pontot elvetette. Az ellenzék perczekig tombolt, a kormány hívei pedig hochoztak.

A második pont fölött csak közönséges szavazás volt s ezuttal a kormánnyal szavaztak 243-an, ellene 227-en. Most rövid, de izgatott házaszályvitát következett *Paltai* elnök szavazása miatt, amelyet *Stranski* és *Kramars* éles szavakkal ítéltek el, aztán az elnök névszerinti szavazást rendelt el *Vukovic* határozati javaslatára.

Még *Redlich* határozati javaslata felett szavaztak, amelynek első három pontját egyhangulag, utolsó pontját pedig nagy többséggel fogadták el. *Morsey* javaslatát, mely többek között rosszállási fejez ki *Burlán* miniszternek, valamint *Sylvester* határozati javaslatát, hogy hozzanak törvényt a közös miniszterek felelősségéről, egyhangulag elfogadták.

A tárgyalást ezután megszakították.

Georgi hadwelmiszter a legutóbbi krakói robbanás ügyébeni interpellációra válaszolva kifejti, hogy a beérkezett jelentések szerint a podgorcei régen felállított löporraktár fából készült, de védve volt a villámhárítóval. Vácolja a katasztrófát és annak következményeit és megjegyzi, hogy mihelyt közelebbi részleteknek jut birtokába, azokat a háznak tudomására hozza.

Prodan képviselő tiltakozik a *Fremdenblatt* vasárnapi számában dalmát képviselők ellen emelt vádak ellen és felszólítja az elnököt, gondoskodjék a ház tagjainak védelméről ily támadásokkal szemben. Elnök válaszában kifejti, hogy az interpelláló ez ügyben forduljon a kormányhoz. Legközelebbi ülés pénteken délelőtt 11 órakor, napirend a mai napirend folytatása a *Glonbinski* indítványa a gabonavámok ideiglenes felfüggesztése ügyében.

Utóhangok.

A kormány annak köszönheti 5 szavazattöbbséget, hogy a kabinetnek képviselő tagjai, névsze-

rint *Bilinski* pénzügyminiszter, *Weiskirchner* kereskedelmi miniszter és a három nemzetiségi miniszter, *Schreiner*, *Dulomba* és *Zacsok*, ugyiszintén Patai elnök a kormányval szavaztak. A nemzetiségi miniszterek közül Zacsoknak emiatt meggyült a baja pártfeleivel, akik nagy tüntetést rendeztek ellene. Ezért aztán a cseh nemzetiségi miniszter felajánlotta báró Bienerth miniszterelnöknek lemondását, de a miniszterelnök azt nem fogadta el. A cseh klub holnap ülést tart, hogy bizalmatlanságot szavazzon Zacsoknak. Parlamenti körökben úgy vélekednek, hogy a cseh nemzetiségi miniszter ebből nem fogja levonni a konzekvenziákat.

KÜLFÖLD.

A törökországi események. Az új szultán trónralépésének notifikálására kiküldött török misszió tegnap Pétervárra érkezett. A török lapok szerint a *Mizan Murad* kiadóját a haditörvényszék életfogytig való várfogságra ítélte. A *Szabah* egy rodoszi távirata jelenti, hogy a környéken pirátok tűnnek föl. A legutóbbi időben két gőzhajónak kapitányát megölték. Egy ágyunaszád már odaérkezett, a váli azonban több ágyunaszád kiküldését kéri. A *Vossische Zeitung* írja: Amint halljuk, *Vilmos* császár hajlandó *Goltz* báró tábornokot kérésére a nyár folyamán egyelőre rövid időre szabadságot, hogy Konstantinápolyba utazhassék. A szabadságot a tábornok arra fogja fölhasználni, hogy érintkezést keresen Törökországban a vezető személyiségekkel és régi barátaival és így képet alkossan magának a rábízandó katonai föladatok természetéről és terjedelméről. Báró *Goltz*, aki természetesen megmarad porosz királyi csapat-főfelügyelői állásában, eleget tesz ezáltal a török kormány, valamint nagyszámu törökországi barátai és tisztelői sürgető óhajának. A bolgárok az egész országban határozottan megtámadják a katonai adófizetést és mindenütt tüntetnek abból a célból, hogy katonai szolgálatra bocsáttassanak. Tikviszben, ahol a hatóságok ragaszkodtak ennek az adónak behajtásához és néhány ellenszegülőt letartóztattak, csözület támadt. A tömeg a konak elé vonult és biztosíték ellenében kikerőszakolta az elfogottak szabadonbocsátását. A hatóságok a minisztériumtól új utasításra várnak.

Egyező hírek szerint a helyzet az adanai vilajetben még mindig nagyon kedvezőtlen. A hivatalos lap írja, hogy az adanai váli proklamációt bocsátott ki, melyben szigorúan megtiltja, hogy boszúból gyujtogasnak és arra törekszik, hogy a lakosság békés együttélését kötelezővények aláírásával biztosítsa.

A kormány benyújtja a török-montenegrói kereskedelmi konvencziót. A kamara folytatja az, után az alkotmányrevízió második olvasását. Élénk vita támadt a közoktatásra vonatkozó cikkek tárgyalásánál. Elvetik a keresztény képviselőknek azon javaslatát, amely a mostani rendszer megtartását javasolja. Dorow bolgár képviselő indítványára a levéltitok szentségére vonatkozó cikket fogadják el.

A „Manzumaj Efkiar“ című örmény lap megjelenését betiltották, mert Ádamból tulzott híreket közölt.

Uralkodók találkozása. Stolypin Vilmos császár határozott kívánságára jelen lesz a két császár találkozásánál.

Az angol lapoknak még mindig nincs módjukban, hogy az udvar rendelkezéseiről határozott hírt adjanak. Csak az bizonyos, hogy a csári pár augusztus első napjaiban, tehát a regatta idejében érkezik Covesebe. A csári pár semmi esetre sem megy el Londonba. A londoni lordmajor azt a feleletet kapta kérdésre, hogy a csári pár fogadására ne készüljön. Lehetséges azonban, hogy a csári pár több napot fog tölteni Coveseben s itt többször fog találkozni *Edvard* királylyal és családjával, rövid látogatást fog tenni Windsorban vagy Sandrighamban. A császár az utóbbi helyen ismerkedett meg feleségével.

A kopenhágai udvarnál úgy tudják, hogy a császár augusztusban meglátogatja a királyi párt. Ez a

látogatás meglepetés, mert ebben az évben nem várták a császárt Kopenhágába.

A londoni sajtó, élén a *Times*-sal azt hangoztatta, hogy a császártalálkozásnak nincs politikai jelentősége. Egészen magától értetődő dolog a két uralkodó találkozója és nem fogja megszüntetni Oroszországban a kedvetlenséget a legutolsó politikai vereség miatt. Kétségtelenül a német császártól indult ki a találkozás eszméje, hiába üt olyan lármát a német sajtó.

A félhivatalos „Petit Parisien“ úgy üdvözlöi a császár utazását, mint a béke biztos jelét.

Berlinből jelentik: Illetékes helyen megczáfolják azt a hírt, hogy a császár viszonzni fogja a császár látogatását Kielben. Ez a híresztelés abból támadt, hogy Miklós császár Franciaországból visszajövet a Kielnél torkolló Vilmos császár csatornán fog áthajózni.

Stolypin lemondása. Stolypin miniszterelnök lemondása csak rövid idő kérdése. A császár *Isvolski* lemondásával egyidejűleg fogja elfogadni a miniszterelnök leküszönését.

A gráci mandátum. A dr. Derschatta volt vasutügyi miniszter lemondásával megüresedett reicheisrahi mandátum betöltése ügyében mára hirdetett választás nem vezetett eredményre, amennyiben *Wastian* Henrik német szabadelmű párti tartománygyűlési képviselő és *Neunteuffel* Kajmund író a keresztény-szocialisták jelöltje között pótválasztás lesz, melyet e hó 12-ére tüztök ki.

Grey államtitkár és a flottakérdés. Londonban a sajtókongresszus mai ülésén *Grey* államtitkár beszédet mondott, amelyben a flotta fokozatos kiépítését nemcsak az angol anyaország, hanem az önkormányzattal bíró tengerentúli országok legnagyobb érdekének mondta. Politikája odairányul, hogy a birodalmat konszolidálja és más nemzetekkel a viszálykodást, amennyire lehet elkerülje. E törekvésében a sajtó sokban támogatja. Ez ország külpolitikája abban áll, hogy a miénk van, azt megtartsuk, megszilárdítsuk, idegen nemzetekkel a viszálykodást kerüljük és a népek tanácsában fenntartsuk azokat az ideálokat, amelyekre odanéz is sulyt helyezünk. Idegen nemzetekkel való kontroverziák esetén a kompromisszum a legjobb eszköz a döntésre, de visszautasítja azt a gondolatot, hogy hajlandók volnánk más állammal kompromisszumra lépni, ha a koloniák állanak kockán vagy pedig hogy talán a külügyi hivatal nem volna képes az angol érdekeket megóvni.

A porta és a berlini szerződés. A porta értesítette a külügyi hivatalt, hogy nem egyezik bele a berlini szerződés 29. pontjának 4. és 7. kikézésében foglalt határozmányok eltörlésébe, mert akkor Montenegró határerődöket építhetne, anélkül, hogy Törökország ugyanezt megtehetné.

Az angol flottamanőver. Az idei angol nyári flottamanőver a legnagyobb lesz minden tengeri hadgyakorlatnál. Cardiffban tegnap ismét 40 szén szállító gőzhajót bérelt a tengerészeti kormány, amelyek a hadihajókat fogják kísérni. Ezek a szén szállító hajók állítólag nem fogják elhagyni az Északi tenger partvidékét és a csatornát. Az admirális előkészületeiből is látszik, hogy ehhez fogható tengeri hadgyakorlat még sohasem volt a világon.

Venezuela és Kolumbia. Venezuela és Kolumbia államok megbízottai egyezményt írtak alá, mely alapja lesz a két állam határkereskedelmére vonatkozó szerződésnek.

A krétai kérdés. A pétervári „Szlovó“ értesítése szerint az oltalmazó hatalmak Oroszország kérdésére elhatározták, hogy csapatokat egyelőre nem vonják vissza Kréta szigetről. Az oszmán Lloyd és a Prödesz a tengerészeti miniszterrel folytatott beszélgetést közölnék, aki kijelentette, hogy a hajók a héten kifutnak a kikötőből, hogy előbb a Mürvány-tengerben manőverezzenek és aztán fölkeressék az Archipelagosz összes kikötőit egészen Jaffáig. Az a híresztelés, hogy a flotta Krétába megy és lepecsételt parancsot visz magával, helytelen. A tengerészeti miniszter kijelentette továbbá, hogy a törökök olyan erősek akarnak lenni, mint a japánok. Hivatkozott ezért a minisztertanács által követelt 18 millió hitelle, amelyen 13 hadihajót és számos torpedónaszádot kívánnak építeni 8 éven belül.

Alfonz, a békekirály.

Budapest, június 8.

Alfonz, az ifju spanyol király, ki e hó közepén fogja huszonharmadik tavaszát megélni, legutóbb megjelent egy madridi ipari kiállítás megnyitásán és beszédet mondott. De ez még semmi. Alfonz, az ifju spanyol király ugyanis beszédében azon szándékának adott kifejezést, hogy nevét a történelemben mint a munka király, nem pedig mint hódító uralkodó akarja megörökíteni. Hát ez nagyon szép és nemes dolog és mint az illető madridi hírforrás jelenti, Alfonz az istenadta nép meg is éljenzezte érte. De arra már nem gondolt Don Pedro, Don Manuelo, Don Fernando és Don nemtudomkicsoda, mikor üdvözléssel fogadta Alfonzot, a békekirálynak elhatározását, hogy vajjon választhatott volna e másképpen a nemes uralkodó. Mert ha őscinek, a Fülöpöknek, harezias vére csörgedezne lenne és „hódítani“ akarna, ugyan hol is hódíthatna Alfonz, a hódító? Jobban mondvá milyen eszközökkel fogna a hódításhoz? Van-e hadserege, mely a győzelem jegyében indulhatna nagy és véres háborúra? Van-e pénze, pénze, pénze, mely tudvalevőleg három főtényezője a háborúnak? Bizonyára van. Ha Alfonz, az ifju spanyol király mondja — mert hiszen amint a másikat választotta, úgy választhatna volna a „hódítást“ is — akkor elhíhetjük neki. Van neki. Van pénze, hadserege, hajórajja és tisztán fenkölt gondolkodásmódjának és kegyességének köszönhetjük, hogy nem a hódítást választotta. Mert hiszen senki sincs a kérdésben jobban érdekelve nálunk. Mert ha Alfonz, az ifju spanyol király hódítani akart volna, akkor épp úgy szemelhetne volna ki a mi hegyes-völgyes, tejjel-mézszel folyó magyar földünket a meghódításra, mint akár Németországot, Itáliát vagy Beludisztánt. Mert hadserege, pénze háromszor és a biztos győzelmi esélyvel harezba induló sereg felszereléséhez szükséges egyéb kellékei — ha ő mondja — megvannak neki, tehát ha akarná, akkor most térden állva vinnék elje városaink kulesait. Hála és köszönet, Alfonz, kegyes király, hogy ettől megkímélt bennünket.

Még egyet. A lompos véru, ernyedttestű spanyol nép, az istenadta, tényleg rászorult egy kis csiklandozásra. Mert mikor királyja szájából hallotta, hogy az a béke munkásságát választotta a háborúval szemben, önkéntelenül megfordította az érmet a másik oldalára és az a jöleső tudat lopódzott az agyába, hogy a király épp úgy választhatna volna a hódítást is. És ha azt választotta volna, ugyan mire támaszkodhatott volna, mint ő rá. A népre. Ha pedig a király ő rá támaszkodhatik, akkor ő erős. És az erőssé a hatalom és minden. Ennek boldogító tudatában pedig Don Pedro, Don Manuelo, Don Fernando és Don nemtudomkicsoda keble büszkeségtől dagad és megélezzik Alfonzot, a nemest.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Pozsony kölcsöne. Pozsony városának tizenkétmillió korona kölcsönre van szüksége. E kölcsön felajánlása tárgyában a Banque Privée Indust. et Commerce lyoni és marseillei bank részvénytársaság képviselőiben gróf Francois de Chevilly Pozsonyban időzik. Ma Broly Tivadar polgármesternél tisztelgett, hogy információt szerezzen a kölcsön formájára nézve. A felvilágosításokat szívesen megadták neki, amire kijelentette, hogy a bank nyolcz nap alatt ajánlatot fog benyújtani Pozsony városához.

A bajai iskolák. A bajai községi elemi iskoláknak állami kezelésbe vétele tárgyában Halász Ferencz min. tanácsos és a városi tanács között a tárgyalások ma a városra fölötte kedvező szerződési tervvel befejezéshez értek. A miniszteri jóváhagyásra váró szerződés szerint az állam átveszi az iskolákat a tanítókkal együtt, szeptember 1-én az iskolák fejlesztésére tizenhárom új tantermet épít és tíz új tanerőt nevez ki. A törvényhatóság, mely eddig közel évi 60.000 korona teherrel tartotta fenn iskoláit, az államosított iskolákhoz csak évi 38.000 koronával járul. A délelőtt folya-

mán a községi tanítók tisztelegtek Halász Ferencz miniszteri tanácsos előtt, aki hajón visszautazott Budapestre.

EGYHÁZAK.

— (A pesti ágostai evangélikus egyházközség) közös képviselőtestülete ma délután Zsigmondy Jenő felügyelő és Kaczián János esperes együttes elnöklésével népes gyűlést tartott. A folyó ügyek során Polner Odön előterjesztette az elemi népiskolai oktatás ingyenességéről szóló törvény következtében teendő intézkedéseket és a következő határozati javaslatot nyújtotta be elfogadás végett: „Az ág. hitv. ev. elemi népiskola, ha csak lehet, fentartandó és ebből a célból a székesfőváros tanácsával a lehető legsürgősebben tárgyalások teendők folyamatba abból a célból, hogy a tandíj és egyéb illetékek megszűnése után előálló jövedelm-csökkenést, amennyiben az az államtól nyerve rendő törvényszerű tandíjkárpótlással fedeztet nem nyerne, az évi segélyezés felemelésével kiegészítse. A vallás- és közoktatásügyi miniszterhez folyamodvány nyújtandó be a törvényszerű tandíjkárpótlás vagy más czimű évi segélyezés iránt. Az esetben, ha e lépések eredményre nem vezetnének, fog előállni a szükség annak, hogy a testvéregyházak képviselőtestülete az elemi iskola fentartásának megszüntetése felett határozatot hozzon.“ A jelentést élénk vita követte, s a képviselőtestület egyhangulag hozzájárult a bizottság által benyújtott javaslatához, megbízván az elnökséget, hogy ily irányban a kezdeményező lépéseket tegye meg. A farsori főgimnázium huszadik tanzékét dr. Hazai Olivérrel, a két év óta ideiglenesen működő tanárral véglegesen betöltötték. Göbi Imre, a farsori főgimnázium igazgatója nyugalomba vonult, az igazgatói teendők ellátásával a képviselőtestület ideiglenesen Rácz László tanárt bízta meg. Néhány folyóügy tárgyalásával a gyűlés véget ért.

TÁVIRATOK.

A francia flotta.

Páris, június 8. A felsőbb tengerészeti tanács záróülésén megállapított flottaépítési program szerint 1919-ig a francia hadiflottának 45 páncélos hadihajója, 2 földterítő czirkálója, 60 torpedóuzója, 84 torpedónaszádja és 64 tenger alatt járó naszádja lesz.

A дума ülése.

Pétervár, június 8. (P. t. ü.) A дума befejezte a más vallásra való áttérésre vonatkozó törvényjavaslat tárgyalását és a jobbpárt, valamint a mérsékelt jobbpárt egy részének szavazatai ellenében elhatározta, hogy megkezdi a részletes vitát.

UJDONSÁGOK.

Antal Gábor jubileuma.

— A dunántúli egyházkerület ünnepe. —

Budapest, június 8.

Antal Gábor, a dunántúli református egyházkerület püspöke ma ünnepelte negyvenéves papi jubileumát. Hatalmas, meleg, impozáns ünnepelés folyt le ebből az alkalomból Komáromban, ahol az egyházkerület rendkívüli közgyűlést tartott, melyre a többi egyházkerület és a testvér-egyházak is elküldték képviselőiket. Az ünnepelés központjában Antal Gábor állt, a nemeseen egyszerű, tudós, magyaros érzésű protestáns lelkipásztor, akit magas püspöki székre emelt az egyházkerület bizodalma. Fontos, előkelő pozíciójában Antal Gábor nagyarányú, intenzív munkát végzett, melyben kiemelte hívei szeretetét s az országos közvélemény megbecsülését. A jubiláló püspök érdemeit a király is honorálta.

A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a jubileum alkalmából a király Antal püspöknek a Ferencz József-rend nagykeresztjét adományozta.

A püspök székhelyén, Komáromban, az egyházkerület ma rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlésen megjelent a kerület főgondnoka, gróf Tisza István is, valamint a többi kerületekből Darányi Ignác földműve-

lési miniszter, gróf Degenfeld József főgondnok, Erőss Lajos és Baksay Sándor református püspökök, György Endre volt miniszter s az evangélikus egyházból Zsilinszky Mihály felügyelő és Gyurácz Ferencz püspök.

A közgyűlést a templomban tartották meg. Czike Lajos esperes megnyitó imája után gróf Tisza István nagy beszédben üdvözölte a jubiláló püspököt, akit küldöttség kísért a templomba. Tisza ezeket mondta:

Az Isten iránt érzett hálát érzelmek kifejezésével szoktuk megkezdeni közgyűléseinket mindenhá. De megkoszoruzza e hálát érzetét e jelen alkalommal az a mindnyájunk koblét átjáró tudat, hogy ma a Te közhasznú, áldásos tevékenységnek negyvenéves évfordulóját ünnepelni jöttünk ide, hogy negyven megfeszített munkásságban eltöltött esztendő után itt állasz ma előttünk, az igaz kálvinista magyar ember és az igaz lelkipásztor Vénylő példáját mutatva, az igaz kálvinista magyar embert, ki egyesíti magában az erős kálvinista és a törőlt metszett magyar ember jótudalomságait, aki egyesíti lelkében Isten és haza fogalmát, akiben hazaszeretet és vallása iránti hü ragaszkodása oly egységes harmóniában olvad össze, hogy soha semmi törekvésnél e két ügyet egymással ellentétbe kerülni, az egyháza ügyét a magyar nemzet, a magyar szabadság, a magyar fölvilágosodás és haladás magyar nemzeti kérdéseitől elszakítani nem engedi; és az igaz lelkipásztort, akiben nemcsak az az erős hit-hűség, az az igaz, hitben rejülő felkierő van meg, a mely annyi veszedelem között, annyi hőst szült, de akiben megvannak azok a becses tulajdonok is, a melyek a mai kor változott viszonyai, változott földadatai és kötelességei között igaz lelkipásztorrá avatják az Isten szolgáját. (Ugy van!)

Mert hiszen változtak az idők, változtak a viszonyok, új földatok elé állítanak bennünket és azok a tulajdonságok, amelyek őseinket, azon kor nagy lelkipásztorait diadalra vezették, azok a tulajdonságok nem elegendők. Ma nem külső ellenség fenyeget bennünket, nem anyagi erőszak fegyvereivel küzdenek ellenünk, nem szabadságunk, nem testi biztonságunk forog kockán, de kétoldalról intéznek lelkiellenségek támadásokat egyházunk és — itt ismételtén hangsúlyoznom kell — a mi egyházunkkal egybeforrottan a szabadság, a felvilágosodás, a magyar nemzet lelki épsége, leki biztonsága ellen. A felforgató törekvések egyfelől, amelyek az emberi indulatok felizgatása által a materializmus örvénye felé ragadják az emberiséget és a lelki sötétség harezosai, másfelől, akik pedig a sötétségre alapított lelki uralmuk lelki lánczaival akarják lenyűgözni az embert. Lelki fegyverekkel küzd mind a kettő. Lelki fegyverekre van nekünk is szükségünk, lelki fegyverekre, amelyekkel fentartjuk, fejlesszük és a fejlődés lehető magas fokára vigyük a mi híveinket, a mi táborunkban lévő összes szellemi és erkölcsi erőt. Építő munkára van itt szükség és ha keresnem is, hol találjak férfit, akit az építő munka példányképeként állítsak magunk elé, akkor is a Te alakod volna az. És most áthatva ennek a ünneplélynak magasztos érzelméitől, engedj, hogy mindenképp Te hozzád forduljunk hálás köszönetünkkel; hálás köszönetünkkel azért, amit eddig tettél, hálás köszönetünkkel azért a esüggedést nem ismerő kitartásért és azért a szeretetért, amelylyel ma is dolgozol és dolgozni fogsz a jövőben és hálás köszönettel azért a szeretetért, amelylyel magadhoz ölelész bennünket mindnyájunkat.

A viharos éljenzéssel fogadott beszéd után Tisza átadta a jubilánsnak az egyházkerület díszes emlékalbumát és az erre az alkalomra készített plakettet.

Ezt Antal Gábor válasza követte, amelyben a püspök kifejtette, hogy teljes életében bizalommal viseltetett Isten iránt. Szeretettel kívántam gyakorolni — ugymond — minden embertársam és különösen a mi hitünknek eselédjei iránt, de soha magamtól Isten előtt oly semminé, embertársam és kerületem iránt annyira hálára kötelezettnek nem éreztem, mint érzem a jelen pillanatban, amikor az én esekélyeségemet ilyen előkelő, szép közönség részesít megtiszteltetésben és érdemeimet kívánja elismerni. Milyen megnyugtató, milyen

örvendetes volt hallhatni az elismerésnek e szavait annak a férfinak az ajkáról, akit még ellenségei is a mai világba talán bele sem illő egyenes-ség, őszinteség, nyíltság martirjának tartanak. De az én szigorú önbírálatomhoz szokott lelkiismeretem arra indít, hogy az elismerésnek azon fokát, melyet kifejezett, magamtól elhárítam s annak igen nagy részét, amit mondott, inkább a szerető baráti szívnél és a sokakban ez alkalommal, de nemcsak ez alkalommal, hanem irányomban mindenkor érdememen felül megnyilatkozó jóakaratomnak tekintsem. Mert én nagyon jól tudom és érzem, hogy ha mindazokat megtenném is, amik kötelességeink, akkor is haszontalan szolgák vagyunk, mert csak azt tesszük, amivel tartozunk. Én nagyon jól tudom, hogy ember, ha kötelességet teljesít, azzal érdemet nem szerez, de mikor ezt tudom, távol áll tőlem, mindennemű kegyeskedés és szenteskedés, amit pietizmusnak neveznek. Nem dicsekvésből, de őszinte érzellemmel ki merem mondani Pál apostol nagy szavát: „Ami vagyok, Isten által vagyok.“ Ezután fejtegette az ünnepelt főpásztor azokat az elveket, melyek életében vezérelték és amelyek vezérelték, mikor püspökké választatott. Minden erejével dolgozott elvei érdekében és Isten az ő nagy erejével segítségére jött. Felsorolja kerületi vezetőségeit, akiké a főérdem. Történeti visszapiantások, a protestantizmus multjának, jelenének és jövő biztosítékainak ismertetése után az üdvözlést hálásan köszöni.

Kálmán Rudolf főispán ezután a vallás- és közoktatásügyi miniszter nevében üdvözölte a püspököt s jelentette, hogy a király a Ferencz József-rend nagykeresztjével tüntette ki Antal Gábort. A miniszter üdvözlő-levelének felolvasása után a küldöttségek tisztelgése következett. A jubiláns püspököt a református egyetemes konvent és a református egyházkerületek nevében gróf Degenfeld József főgondnok, az egyetemes ev. egyház nevében Zsilinszky Mihály egyházkerületi felügyelő, a Protestáns Irodalmi Társaság nevében Zsilinszky Mihály elnök, a magyar unit. egyház nevében József Miklós esperes, a dunántúli esperesek és felkészek nevében Czike Lajos kir. tanácsos, esperes, a gondnoki kar nevében Konkoly-Thege Imre, a főiskolai igazg. tanács nevében Czike István, Komárom vármegye nevében Kálmán Rudolf főispán, Komárom város nevében Katz Lajos h. polgármester üdvözölték.

Délután a református ifjusági egyesület díszes zászlaját avatták fel a kollégium udvarán. A zászlóanyai tisztet Antal Gáborné töltötte be. Konkoly Thege Miklós, Boros Kálmán és Varga Sándor beszédei után a zászlószegek beverése következett. Az első szeget a zászlóanya Antal Gáborné verte be. Gróf Tisza István a következő szavakkal verte be a zászlószeget:

„Szeresd hazádat és ne mondd.“

Antal Gábor jubileuma alkalmából ma este barkett volt, amelyen az első felkészöntöt Antal Gábor püspök mondotta a királynak. Gróf Tisza István Antal Gábor püspököt éltette, Kálmán Rudolf főispán az egyházkerület elnökségét, Czike Lajos gróf Tisza Istvánnak, Gaál Gyula a kormány képviselőire üritette poharát, Sárközy Aurél nyugalmazott főispán a püspökökre és gróf Tisza Istvánnak üritette poharát, Konkoly Thege Béla a vendégekre.

Este kilencz órakor a Vigadóban művészeti gyűlés volt, amelyen Török Irma, Antal Géza teológiai tanár és Raskó Géza működtek közre.

NAPIREND. Naptár. Szerda, június 9. — Róm. kath.: Prim. és Felic. — Prot.: Felician. — Görög-orosz: máj. 27. Helád. — Zsidó: Sziv. 20. — A nap két reggel 4 óra 4 perczkor, nyugszik este 7 óra 54 perczkor. — A hold két éjjel 12 órakor, nyugszik dél előtt 9 óra 19 perczkor.

A horvát miniszter fogad d. u. 4 órakor. A közoktatási államtitkár fogad délelben 12 órakor. Tavasz kiállítás a Nemzeti Szalonban. Nyitva 9—5 óráig. Belépődíj 1 korona. — Francois Courtens kiállítása a Könyves Kálmán szalonjában. Nyitva 9—7-ig. Belépődíj 50 fillér. — Az Új Művészeti Szalon (Keeskenéti u. 3.) Nyitva egész nap. Belépődíj nines. — Az Uránia kiállítása (Kigyó-tér.) Nyitva egész nap. Belépődíj nines.

Nyitvalelő múzeumok: A Nemzeti Múzeum ásványtára 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum 9—1-ig. — Az Iparművészeti

Muzeum 9-6-ig. — A Közlekedési Muzeum 2-6-ig. — Az Aquincumi Muzeum egész nap. — Az Erzsébet Muzeum 9-től fél 1-ig és 3-4-ig.

Nyitvaleó könyvtárak: A Nemzeti Muzeum könyvtára 9-4-ig. — Az Akadémia könyvtára 3-7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár 9-12-ig és 3-8-ig. — A Fővárosi Könyvtár 9-2-ig. — A pedagógiai könyvtár és tanszerkiállítás 3-6-ig.

— **Személyi hír.** Günther Antal igazságügyi miniszter ma délután családjával együtt Iglófüredre érkezett. A fürdőigazgatóság nevében dr. Groó Béla fürdőorvos és Schmeier Oszkár fürdőigazgató fogadták a minisztert. Az igazságügyi miniszter a nyarat családjával együtt Iglófüredre nyaralójában tölti.

— **Frigyes főherceg Münchenben.** Frigyes főherceg ma reggel felhátkor Münchenbe érkezett. A főherceg, aki Rupprecht herceg legifjabb fiának keresztapását vállalta magára, a hercegi székházban szállt meg. A Nymphenburg-kastélyban nagy ünnepélyességgel folyt le Rupprecht herceg legifjabb fiának keresztelője a régensherceg, Frigyes főherceg és a királyi ház ott időző összes tagjainak jelenlétében. Az újszülött a keresztelésben Rudolf Frigyes Rupprecht nevet kapta. Két órákor a palotában Frigyes főherceg tiszteletére dejeuner volt. A régensherceg Frigyes főherceget a 15. könnyű lovasezred tulajdonosává nevezte ki.

— **Uj nemesek.** A király László József debreceni 3. honvédszázados vezredbeli, várakozási illetékekkel szabadságot ezredesnek, valamint törvényes utódainak a magyar nemességet „Szombatfalvi” előnévvel díjmentesen adományozta. — A király személye körüli minisztere előterjesztésére Winkler Antal vezérhadbiztosnak és törvényes utódainak, nyugalmába helyezése alkalmából, sok évi buzgó és kiváló szolgálata elismerésül, a magyar nemességet díjmentesen adományozta.

— **Alfonz király Biarritzban.** Alfonz spanyol király Biarritzba utazik, hogy súlyos orrbaját gyógytassa, amely az utóbbi időben nagyon kellemetlen lett.

— **Kitüntetések.** A király, mint a hivatalos lap mai száma közli, személye körüli minisztere előterjesztésére hosszú és buzgó szolgálatok elismerésül, Tomcsány István és Lükő István postamestereknek az arany érdemkeresztet, Prelusniák György posta- és távirdealkalmaztnak a koronás ezüst érdemkeresztet és Szalmay Sándor postaküldöncnek az ezüst érdemkeresztet adományozta.

— **Uj királyi tanácsos.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király dr. Szana Sándornak, a budapesti állami gyermekmenedékhely igazgatójának a királyi tanácsosi címet adományozta.

— **A katonaság köréből.** A király Nagy Lászlónak, a nagyváradi honvéd-hadapródiskola állományához tartozó helyi alkalmazású századosnak nyugállományba való helyezése alkalmából a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta. — A király vajai és ibrányi Ibrányi Mihály nyugállományú honvédmagnak, tahrári és tarkói Tahy István budapesti 1. honvédszázados vezredbeli tartalékos, valamint radványi és sajókazai Radvánszky György szolgálaton kívüli viszonybeli hadnagynak a cs. és kir. kamarási méltóságot adományozta. — A király elrendelte Fürtinger Károly varasdi 10. honvédszázados vezredbeli alezredesnek, mint rokkantnak nyugállományba való helyezését s neki ez alkalmából a legfelsőbb megelégedés kifejezését tudtul adta. — A király Thury Sándor nyugállományú honvédszázadosnak az örnagy címet és jellegét díjmentesen adományozta. — A király Takács András marosvásárhelyi 22. honvédszázados vezredbeli honvédnek a hasiagymáz-járvány alatt tanúsított önfeláldozó betegápolási szolgálataiért az ezüst érdemkeresztet adományozta. — A király Wenn Albert pécsi 8. honvédszázados vezredbeli főfegyvermesternek nyugállományba való helyezése alkalmából a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— **A budapesti török konzulátus.** Ali Fuad Hikmet bég, volt budapesti török főkonzul, akit kormányja belgrádi követé nevezett ki, ma elutazott új állomáshelyére. A budapesti török főkonzulátus ügyeit Tchayan Simon effendi alkonzul vezeti.

— **Orosz egyetemek külföldi hallgatói.** Az orosz közoktatási kormány rendeletet bocsátott ki, amelyben megengedi, hogy németországi és osztrák gimnáziumi érettségi bizonyítvánnyal be lehessen iratkozni az orosz egyetemekre, ha a jelentkezők vizsgát tesznek az orosz nyelv, az irodalom, történelem és földrajz tantárgyaiból. A bolgár gimnáziumok bizonyítványával a vizsgák nélkül is fölvehetők a bolgár ifjak az orosz főiskolákra. Je egyetemi diplomáik Oroszországban csak akkor érvényesek, ha leteszik az orosz gimnáziumi érettségi vizsgát.

— **A miniszterelnök.** Prágában Töpsch kapitány özvegyének lakására ma beállított egy ismeretlen ember és elmondta az asszonynak, hogy ő lett Magyarország miniszterelnöke. Töpschné nyomban észrevette, hogy örültök van dolga, értesítete a rendőrséget és a szerencsétlen embert bevitték az országos tébolydába. Ott azt mondta, hogy Podossy Gézának hívják, budapesti nagyiparos és Karlsbadból jött. Azért ment legelső sorban a kapitány özvegyéhez, mert tudta róla, hogy érdeklődik a politika iránt és neki akarta megvinni lélegzőszór az örvendetes hír.

— **Györgye jövendője.** Belgrádból jelentik, hogy a minisztertanács György hercegnek Szerbiából való eltávolításáról fog tanácskozni. A kabinetben többségben vannak azok, akik a herceg erőszakos eltávolítása mellett foglalnak állást. György herceg a maga környezetében úgy nyilatkozott, hogy szeretne hosszabb időt Japánban tölteni, hogy a japáni hadsereget és annak berendezését ott a helyezinén tanulmányozhassa. Továbbá kijelentette, hogy a legutóbb elterjedt azon hírek, amelyek őt különböző botránygyűekkel hozták kapcsolatba, épp annyira valótlanak, mint az a híresztelés, hogy ő a hadseregből ki akar lépni. György herceg környezetéből szivárgott ki az a hír is, hogy a herceg a nyarat egy európai fürdőhelyen tölti el s visszatér majd Belgrádba; az ősz folyamán pedig beiratkozik valamelyik angol egyetemre. Egyik barátja előtt úgy nyilatkozott a herceg, hogy majd megmutatja, mit tesz a vasakarát, ő tudatában van annak, hogy még sokat kell tanulnia.

— **Az egyetem új rektora.** A budapesti tudományegyetemen ma délután volt a rektorválasztás. Az egyes karok által kiküldött rektorválasztók: Breznay Béla, Dudek János, Mihályi Ákos és Hanuy Ferenc hittudományi, Katona Mór, Magyar Géza, Grosschmid Béni és Kmety Károly jogi, Tauffer Vilmos, Bókay Árpád, Jendrassik Ernő és Tangl Ferenc orvostudományi, Ponory Thewrewk Emil, Asbóth Oszkár, Ballagi Aladár és Lengyel Béla bölcsészettudományi nyilvános rendes tanárok dr. Székely István rektor elnökele alatt déli tizenkét órákor gyűltek össze a központi egyetem dísztermében. A jegyzőkönyvet dr. Margitai Antal egyetemi tanácsjegyző vezette. Az elnök megnyitván az ülést, előadta, hogy az egyetemi szabályok értelmében az 1909—1910. iskolai évre az új rektor a jogi kar tanárai közül kell választani. A szavazást nyomban megejtették és az eredmény az lett, hogy rektornak tizenegy szóval öt szavazat ellenében dr. Ságly Gyula udvari tanácsost, a jogi kar régi, érdemes tanárát választották meg. Az ülésből nyomban egy négytagú, Mihályi Ákos, Grosschmid Béni, Tauffer Vilmos és Ponori Thewrewk Emil tanárokból alakított küldöttség ment Ságlyhoz és értesítette őt a választás eredményéről. Ságly Gyula kijelentette, hogy a rektori méltóságot örömmel elfogadja. Ságly Gyula m. kir. udvari tanácsos, az osztrák polgári jog nyilvános rendes s az egyházi és római jog jogosított tanára, jelenleg hatvanöt éves és harminczhét év óta nyilvános rendes tanára a budapesti egyetemnek. Számos tudományos művet írt. Politikai téren is nevezetes szerepet játszik mint országgyűlési képviselő és az országos függetlenségi és 48-as párt alelnöke. Az új rektor ez évi szeptember hó elején foglalja el hivatalát.

— **A szerb katonai attasénk.** Tanczos Gábor vezérőrnagyot, a belgrádi követség katonai attaséját állomáshelyéről visszahívták és helyére Gellinek Ottó vezérkari századost nevezték ki.

— **Merénylet Witte ellen.** Gróf Witte volt miniszterelnök tegnap este automobilon ment végig Péterváron, Mechnikov hírneves párisi bakteriológussal, aki most Pétervárott időzik, egyszerre egy férfi felugrott az autóból hágesőjára és már-már arcába vágott öklével a volt miniszterelnöknek, mikor a sofőr, látván a veszedelmet, nagy kanyarulatot tett és a támadó leesett az autóbilról. A kerekék elgázolták és eszméletlenül terült el. Eddig még nem lehetett megtudni, hogy ki volt a támadó.

— **Björnson nagybeteg.** Björnson Björnsterne aggasztóan megbetegedett. Berlinben élő fiát táviratilag hívták atyjának betegágyához. Larwka norvégiai fürdőhelyre, ahol a költő a halállal vívódik.

— **A magentai ütközet ötvenedik évfordulója.** Egész Lombardiában lelkesen ünnepelték meg tegnap ötvenedik évfordulóját a magentai ütközetnek, amely végét vetette az osztrák uralkodnak Lombardiában. A király képviselőiben Tamás génuai herceg, Margit királyné egyik testvére volt az ünnepen. A francia kormány Jullian alezredést küldötte Olaszországba, aki a magentai csatát az ünnepély alkalmával az ünnepi beszédet mondotta.

Az 1859. június 4-iki magentai híres és az egyesült olasz és francia hadakra diadalmas ütközetet az a körülmény idézte elő, hogy az 1859. május 20-án Montebellonán vívott ütközet után a francziák a piemontiak háta mögött egy oldalmozdulattal északra húzódtak és június 3-án Novara mellett a piemontiakkal egyesültek. Gyulay, az osztrák sereg főparancsnoka ez alatt seregének balszárnyára fordított gondot, nehogy a szövetségesek a Póu áthaladva, a sereget megkerülhessék. Mikor aztán Gyulay értesült arról, hogy az olaszok és francziák Novaránál egyesültek, akkor a Tiesino balpartjára visszavonult és 115 ezer emberével Magenta és Abbiategross között állást foglalt. Június hó 4-én hajnalban a francziák átkeltek a Tiesinón és pedig a császár Buffalora melle Mac-Mahon pedig tovább északra, Turbigo közelében. Napoleon a híres gárdájával az osztrákok hat dandárja ellen heves rohamot intézett; őket azonban helyükből kiverni nem tudta s így súlyos helyzetbe került. Ha Gyulay ezt a helyzetet fölismeri s összes erejét Napoleon ellen fordítja, akkor fényes győzelmet aratott volna. Mindez azonban nem történt meg, immelámmal küldözgette az egyik hadosztályt a másik után Napoleon ellen, míg ő maga csak délután jelent meg a harctéren. Időközben Mac-Mahon északról, Can Róbert pedig nyugatról Napoleon segítségére sietett s a francziák a győzelmet a maguk részére biztosították. Az ütközetben a francziák 4000, az osztrákok pedig 6000 embert veszítettek. Mac-Mahon a diadalmas ütközet után a „Magenta hercege” címet kapta.

— **Külföldi doktori oklevelek honosítása.** A budapesti tudományegyetem tanácsa a külföldi doktori oklevelek honosítására vonatkozó szabályrendeletet dolgozott ki, melyet jóváhagyás végett fölterjesztett gróf Apponyi Albert kultuszminiszterhez. A szabályrendelet szerint külföldi doktori oklevelek, beleértve az ausztriaiakat is, a hazai tudományegyetemek által csak az esetben nosztrifikálhatók, ha a külföldi oklevél jogszerű birtokosa ugyanazon tanulmányi előföltételeket tanúsítja, melyek a magyar tudományegyetemek doktorjelöltjeitől hazánkban megkivántatnak. Ha azonban valamely külföldi állam a hazai tudományegyetemek doktori okleveleivel szemben ennél szigorubb rendszabályokat alkalmaz, akkor a nemzetközi jogelveknek megfelelő viszonyosság értelmében az illető állam doktori okleveleivel szemben ugyanolyan eljárás alkalmazandó.

— **Stösszelné a sikkasztás vádjá alatt.** Stösszelné, Port-Artur védőjének feleségét súlyos vád terheli. Pétervárról érkezett jelentések szerint a pétervári Vöröskereszt-Egyesület panaszt emelt Stösszelné tábornok felesége ellen sikkasztás miatt. A tábornokné, aki a Vöröskereszt-Egyesület port-arthuri fiókjának elnöknője volt, állítólag 40 ezer rubelt sikkasztott. Stösszelné letartóztatása minden pillanatban várható.

— **Az Ujságírók Egyesületéből.** A Budapesti Ujságírók Egyesületének segítőalap igazgató-tanácsa ma délután Deutsch Antal elnökele alatt ülést tartott. Az igazgatótanács a létesítendő betegpénztár alapszabálytervezeték tárgyalását kezdte meg. A mai ülésben az alapszabályok első hat szakaszát állapította meg beható tanácskozás után. Az alapszabályok többi szakaszait az igazgatótanács jövő héten tartandó ülésében fogja letárgyalni.

— **Oroszország ellenségei.** Az odessai igazi orosz népszövetség lapja, melynek címe „Czárért és hazáért”, mai számának élén a vezérezikk előtt nagy fekete keresztrel jelent meg, amely alatt vastag betűkkel ez a néhány sor olvasható: „Oroszország ellenségei: Witte, Miljukov, Rodicsew, Gueckskori, Gueskow, Vinaver, Hessen, Golovin, Lieberg, Niselovics és a többi szociáldemokrata, szociálforradalmúrok, a kadetek, az oktoberisták, a lengyelek és a zsidók.” Ezután a felírás után új nevek következnek ilyen címmel: „A terroristák áldozatai”. A vezérezikk pedig arról szól, hogy az igazi orosz népszövetség a poltavai magasztos ünnepen is be fogja bizonyítani, hogy a harmadik дума amelyben az oktoberisták az urak, megrendítette az államrendet, tehát megérett a fölszólására.

— **A koronázás évfordulója.** A koronázás évfordulóját a hagyományos szertartással ülték ma meg a fővárosban. Az állami és városi középületekre és különösen az iskolákra kitűzték a nemzeti lobogót. A katolikus plébánia-templomokban hálaadó istentiszteletet tartottak, amelyeken testületileg vett részt a tanuló ifjúság. A főváros összes intézeteiben ifjúsági ünnepségeket rendeztek, amelyeken tanárok és tanulók beszéltek és szavaltak, az ifjúsági énekkarok pedig hazafias dalokat adtak elő. Az előadás a mai napon a főváros összes iskoláiban szünetelt. A budavári koronázó Mátyás-templomban dr. Nemes Antal pápai prélátus mondott misét, amelyet a várbeli intézetek ifjúsága hallgatott végig.

— **Bláthy Ottó Titusz jubileuma.** Lélekemelő ünnepet ült tegnap este a Ganz-féle villamosági r. t. tisztikara: Huszonöt éves évfordulóját ünnepelte meg annak, hogy Bláthy Ottó Titusz a Ganz-gyár szolgálatában megkezdte tudományos és gyakorlati eredményekben egyaránt gazdag pályafutását. Bláthy nagy és kiváló érdemeit újabb és újabb is méltatta, aki a műszaki téren kifejtett tevékenységéért udvari tanácsossá nevezte ki, de rá talált érdemeire a magyar tudományos Akadémia is, amely csak nemrégiben ítélte oda Bláthy-nak a Wahrmann-jutalom aranyérmét. Tegnap jubileumán első sorban a Ganz-féle gyár vezérigazgatója, Köglér Gusztáv intézte Bláthyhoz szép szavakat, majd kartársai nevében Stark Lipót főmérnök mondott magvas beszédet, amelyben Bláthy-t főképpe mint a magyar mérnöki kar egyik legkiválóbb tanítómesterét magasztalta. Végül átvujtották az ünnepeltnek kartársai ajándékát: Bláthy domborművű márvány arcképét, amely Veresné Kozma Erzsébet szobrászművésznő gyönyörű alkotása.

— **Esküvő a japán eszászari házban.** A tokiói eszászari palotában minap nász volt. A mikádó hatodik leánya, Kame hercegnő esküvött örök hűséget Kitshirakawa herceggel. A fényes esküvőről ez a tudósítás érkezett. Az esküvő napján a völégény öseinek lakodalmi ruhájába öltözve, katonai csapatból körülvéve, kora reggel állami fogaton a eszászari palotába hajtatott, ahol mindjárt a eszászari szentélybe, az ösök ereklyéihez vezették. Nemsokára megérkezett a menyasszony is. Reggel nyolcz órakor gyülekeztek a szentélyben az udvari méltóságok, s kilencz órakor még vagy kétszáz más vendég jelent meg. Kilencz óra után sajátsgos zenével vette kezdetét a szertartás. Az ösök szellemének oltárain áldozatokat mutattak be. A hercegi párt imádsággal és a jelenlevőkhez és hozzájuk intézett beszéddel adták össze. Ekkor a völégény az ösök szellemeit hívta fel és tudatta velük a eszászár leányával kötött frigyét. Ezután az eskető pap a völégénynek, majd a menyasszonynak ányujtotta a szentelt sákvál (rizsből készült ital) eszését, ami által a házasság most már meg volt pecsételve. Az ifjú pár ezután visszavonult, átöltözködött s a herceg katonai egyenruhában, a hercegnő udvari ruhában jelent meg a trónteremben, ahol mindketten fogadták a eszászari pár és család szerenese kívánatait. Új szertartás következett azután az új pár tanakawai palotájában, ahol a rokonság és a jóbarátok jelenlétében megtörtént a sakis-eszések kölesönös kísérelése. A szertartásnak ez a fele már nem volt olyan ünnepélyes, mint az ösök templomában és bizalmasabb jellege is volt. Este hat óra tájban az új pár a eszászari palotában vendégeket fogadott, majd lakomát adott, amelyre a diplomáciai kart is meghívták. Végezetül az asztalnál a eszászár egy eszése sákvál kínálta meg a fiatal párt, mire a társaság hangos „banzjú!” kiáltásokban tört ki. Minden vendég egy szép alakú és rajzzal ellátott ezüst ivópoharat kapott emlékül.

— **A szerb trónörökös afférje.** György volt trónörökösrel támadt afférről nevezetessé lett Okanovics őrnagyot ma nyugdíjazták.

— **Rablógyilkosság az utzán.** Esztergomban tegnap reggel az utzán teljesen szétroncsolt fejével holtan találtak Király István földmivest. Az erélyes nyomozás kiderítette, hogy a gyilkos Csente János tizenkilencz éves kőműves, kit letartóztattak. Csente azt állítja, hogy Király őt megtámadta, mire ő földrepeterte és hét darab téglát vágott a fejéhez. Miután Királynak szebeit kiforgatva találtak rablógyilkosságra lehet következtetni, bár Csente tagadja azt. A vizsgálat megindult.

— **Korvin főhadnagy sikló-csónakja.** Korvin főhadnagy *Ricochet* nevű sikló-csónakja, amelyet a minap József főherceg is megtekintett a Pannónia Evezős-Klubban, vevőre talált: gróf Andrássy Gyula belügyminiszter vette meg. A kisebb gyorsmotorok iránt is nagy az érdeklődés: gróf Széchenyi László, a budapesti elvált főkonzul-helyettes és báró Atzél ezek közül választott. A közönség nagyon érdeklődik Korvin találmánya iránt s naponként délután négy és öt óra között egész néptömeg csoportosul a Pannónia Evezős-Klub csónakháza előtt, hogy a sikló-csónakot működésben láthassa. A főhadnagy találmánya olyan nagy mértékben keltette föl a figyelmet, hogy szakkörökben elhatározták, hogy jövő tavasszal nemzetközi motorversenyt fognak tartani a Dunán. Korvin főhadnagy meghívta a Pannónia Evezős-Klub híres nyolczas csapatát ez idei nyárra Párisba.

— **Az Otthon-körből.** Az Otthon írók és hírlapírók köre ma Rákosi Jenő elnöklésével ülést tartott, amelynek legfontosabb tárgya az az átirat volt, amelyet a Vörösmarty-szoborbizottságnak a szobor leleplezésétől egy évig hivatalban maradt elnöksége küldött az Otthonnak. Ez az átirat a Vörösmarty-szobor mozgalomnak teljes befejezését jelenti, mert arról szól, hogy most már az elnökség, Rákosi Jenő elnök, Sajó Aladár jegyző, dr. Gondó Dezső jogtanácsos, is letette mandátumát és a Vörösmarty-szoboralap fölölését az országos nagybizottság határozata szerint átutalta az Otthonnak. Az átiratot a választmány nagy érdeklődéssel vette tudomásul és Gelléri Mór alelnök indítványára Rákosi Jenő elnöknek, Sajó Aladár jegyzőnek és dr. Gondó Dezső jogtanácsosnak a Vörösmarty-szobor létesítése körül kifejtett rendkívüli buzgóságáért jegyzőkönyvi köszönetét fejezte ki. Ezután Rákosi Jenő elnök üdvözölte szép szavakkal Gelléri Mór 40 éves írói jubileuma alkalmából. Pártólól vette tudomásul a választmány a következő átiratokat: Nógrádmegye kérését Madách Imre alsószéregyvári siremlékének megteremtése érdekében; a Greguss-émlék bizottságának kérelmét Greguss Ágos szobrának felállítására a székelyvári gyűjtés tárgyában érkezett átiratot. Falk Zsigmond lovag pénztáros és Lendvai Sándor jelentései után az elnök bemutatta Kiszity Risztó mostari szerb íróknak, az Otthon tagjának, a magyar írók novelláinak két kötetre terjedő szerb fordítását. Felvette a választmány rendes tagnak dr. Hoffmann Ottót, pártólól tagnak Hegedüs Bélát és Schön Kálmánt.

— **Beregi Oszkár házassága.** Beregi Oszkár színművész, a Berliini Deutsches Theater tagja, ma tartotta polgári esküvőjét Adler Arankával. Az ifjú párt dr. Bárczy István polgármester eskette, aki a polgári szertartás befejezésével szép beszédet intézett az ifjú párhoz. Tanúk voltak: Rákosi Jenő főrendiházi tag és dr. Kelemen Samu országgyűlési képviselő. Az egyházi esketés esütörtökön déli tizenkét órakor lesz a Dohány-utcai templomban.

— **Rablók automobil.** A parisi ismert párisi színésznőt, mikor ma automobilon robogott Páris felé, két ember megtámadta és elrabolta értékes ékszereit. Eppen szembejött egy másik automobil s annak utasai visszaverték az ékszereket, de elszalasztották a rablókat.

— **Egy érdekes ember halála.** Ma délelőtti hírtelen meghalt Varjassy Béla államrendőrségi hivataltiszt. Kevés magyar embernek van olyan kalandos multja, mint Varjassy volt. Aradon született 1839-ben. Gimnáziumi érettségét tett, azután belépett az osztrák-magyar hadseregbe. Mint huszárhadnagy részt vett a szolferinói ütközetben. 1860-ban Franciaországba ment, belépett a francia hadseregbe, ahol főhadnagysággá lépett. Ott volt Páris bevételénél, harcolt Szedánál, itt meg is sebesült s ekkor Belgiumba szökött, ahol lefegyverezték. Varjassy onnan hazatért Magyarországra, de nem volt maradása. Miksa eszászárri kiutazott Mexikóba s mint főhadnagy szolgált a mexikói hadseregben. Jelen volt Miksa eszászár lefejezésénél, majd megint Franciaországba ment, ahol a tonkingi gyarmati hadseregben harcolt. Közben háromszor megnősült. Utóljára 50 éves korában. Mindegyik felesége meghalt. 1886-ban visszatért Magyarországra s itt végleg megtelepedett. Belépett a fővárosi rendőrség szolgálatába, ahol mint hivataltisztt szolgált máig. Halálát öt gyermeke és előkelő rokonság gyászolja. Egyik bátyja arádi polgármester, a másik fővárosi tanfelügyelő.

— **Vasuti szerenese tlenségek.** A savanyukuti állomás közelében Lajtaszentmiklós felé az erdőszélen levő átjárónál éppen abban a pillanatban hajtott át kocsiával Hutter mészáros, amikor a sorompókat leeresztették. A kocsi a két sorompó közé a pályatestre szorult és mielőtt a mészáros bármit is segíthetett volna a helyzetén, odaért a Lajtaszentmiklós felől érkező tehervonat, mely az utjában álló kocsit összezúzta. Hutter leesett a kocsiról és oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a bécsújhegyi kórházba kellett szállítani. Vasdinnye és Nagyigmánd között a Kisbérrel Komárom felé robogó vonat elgázolta Takács Pál igmamáti földműves huszonegy éves Mari nevű leányát, aki nyomban meghalt.

— **Zsidó gimnázium Budapesten.** A pesti izr. hitközség előljárósága ma tárgyalta gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter leiratát, amely a zsidó gimnázium engedélyezésére vonatkozik. A gimnázium felállításának előkészítésére a Freystaedler-alapítvány végrehajtói közül a következőket küldték ki: dr. Kohn Sámuel főrabbi, dr. Weinmann Fülöp hitközségi elnök, dr. Bánóczy József tanítóképzési igazgató, dr. Kármán Mór egyetemi tanár, dr. Goldzieher Ignác egyetemi tanár és Hatvány-Deutsch József. A hitközség a maga részéről a következőket küldötte ki az előkészítő-bizottságba: Adler Lajos, dr. Stiller Mór, Breitner L. Zsigmond, Kohner Adolf és Wittenberg Gyula előljárósági tagokat. A zsidó gimnázium valószínűleg 1910 őszén nyílik meg.

— **Mammuth-lelet Magyarországon.** Diluvialis elefánt maradványaira találtak Akmar községében Pongrácz Géza alvinczi főszolgabíró és dr. Vajna Izidor járásorvos fáradságtalan keresés-kutatás után. A nyomokra a folyó melletti partbeomlás vezette őket, melynek omladékában szokatlan fehér-szerű csontkemény darabokat találtak. Kutatás közben reáakadtak egy agyarrá, melyet ásás közben azonban több darabra tört a tudatlan munkások csákánya. A leletből egy darabot elküldtek D. Szádeczky Gyula, az Erdélyi Nemzeti Múzeum ásvány- és földtani gyűjteményének igazgatójához, Kolozsvárra, aki ez év május huszonnyolczadikán a helyszínre küldötte dr. Szentpétery Zsigmond tud. egyetemi adjunctust. Dr. Szentpétery Zsigmond a tudományos világnak be fog számolni majd felfedező kutatásainak eredményéről.

— **Szépségestély akadályokkal.** A szege-dieknek is volt része szépségversenyben. De aligha kérnek belőle többet, mert meglehetősen betránnyal végződött. A maga nemében példátlan estéről ez a tudósítás érkezett: Spitzinger János, Wagner Imre és Lakatos Rezső vándorkomédiások Módosról Szegedre jöttek, hogy néhány előadáson bemutassák művészetüket. Nagy plakátok hirdették a sokat ígéro előadásokat, azonban a közönség nem volt kíváncsi. A társaság igazgatójának, hogy a közönség közönyét megtörje, az az ötlete támadt, hogy szépségestélyt rendez és ezt szintén plakáton hirdette. Szegeden eddig még nem rendeztek szépségestélyt s ez az attrakció csakugyan felkeltötte a közönség érdeklődését és a közönség megtöltötte a helyiséget, ahol az előadás foly. A rendőrség a második számú produkciónál, amikor a büvészek meztelenül jelentek meg a dobogón, megakasztotta az előadást és letartóztatta az összes szereplőket, akiket azután felöltöztettek és a rendőrségre kísérték. A megtartott tárgyalás után el fogják őket Szegedről toloncozni.

— **Dróttalan táviróállomások.** Egy londoni újsághír szerint az admirálisok a dróttalan táviróállomásokat, különösen Anglia keleti partjain saját kezelésébe akarja átvenni és hadászati fontos-ságu pontokon újabb állomásokat szándékozik létesíteni. Ezen állomásokon, melyek magántávirókat is közvetítenek, a flottatartalék legőnyösege teljesítene szolgálatot.

— **Házasság.** Dr. Kálmán József beregszászi ügyvéd 8-ikán tartotta esküvőjét Weinberger Annával, özvegy Weinberger Sámuelné padziesi földbirtokosnő leányával Miskolcon.

Lassner Gusztáv m. kir. államrendőrségi tanácsos leányát, Margitot e hó 9-én d. e. 11 órakor vezeti oltárhoz a belvárosi plébánia-templomban Goszleth István fényképész fia, Goszleth Béla m. kir. államvasuti mérnök.

— **Nászajándékok.** Jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán műírás ékszertelepén, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29., I. em. szerethetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **A szabadkai gyilkosság.** Klein Pál Lipót letartóztatott szövetkezeti igazgató előzetes letartóztatása letelvé, az ügyészség indítványára a vádtanács az előzetes letartóztatást tizenöt napra meghosszabbította. Ebben úgy Klein Pál Lipót, mint jelen volt védője, dr. Rendes Miklós megnyugodtak. A védő előterjesztést tett a vizsgálóbírónál, hogy Popper Gyula hallgattassék ki újból, milyen nyilatkozatot tett előtte Klein Pál Lipót és hallgattassék ki Popper védője is, hogy t. i. akkor, amidőn Popper nála megjelent, tett-e említést Klein Pál Lipót szerepléséről és milyen értelemben. A vizsgálóbíró ennek az előterjesztésnek helyt adott és nyomban megkereste a budapesti büntető törvényszék vizsgálóbíráját a kihallgatások fogantatására iránt. Dr. Csilléry budapesti vizsgálóbíró ma újból beidézte Popper Gyulát és kihallgatta a szabadkai vizsgálóbíró érdéseire. Mint értesülünk, a szabadkai vizsgálóbíró június hó 11-ére idézte meg Sternberg Zebulon Dob-utezai régiségkereskedő hűgait, akik a pisztolyt Jánossynak és Vojthának eladták. Ugyanekkor történik meg a szembesítés is. Haverda Mária és Vojtha Antal az újabb kihallgatásuk során is még mindig konokul tagadják, hogy nekik a bűncselekményben részük lett volna.

— **Földrengés.** A firenzei obszervatórium készülékei, mint Firenzéből jelentik, reggel 7 óra 3 percz óta földrengést jeleznek nagy távolságról. A távolság és a mozgás aránya arra engednek következtetni, hogy a földrengés székhelye India.

— **Letartóztatott jegyző.** Zomborból jelentik: Nikolics Aurél negyvennégy éves, fegyelmileg többször büntetett községi jegyzőt a csendőrség többrendbeli csalás és visszaélés miatt letartóztatta és az újdéki ügyészséghez kísérte. Nikolics többek-től katonaszabditás ürügye alatt és kivételes házasági engedélyek kieszközöléséért 600—1000 koronát csalt ki.

— **Munkások gyűlése.** Gyűlést tartottak a fővárosi hazafias munkásegyletek tegnap délután a Bristol szálloda nagytermében gróf Batthyány Tivadar elnöklete mellett. A gyűlésre a fővárosból 40, továbbá Rákospalota, Nagykőrös és Kecskemét hazafias munkásegyletei küldötték el képviselőiket. A gyűlés az egyesületek tömörítésével, anyagi megerősödésükre irányuló akcióival, országos szövetség megalakításával és hazafias munkásegyletek országos kongresszusával foglalkozott. gróf Batthyány Tivadar a gyűlést megnyitó beszédében egyebek között nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a hazafias munkásegyletek öntudatra ébredése új korszak — még pedig öröndetes és hazánk szociális fejlődésére szükséges korszak — elkövetkezését jelenti. Ez a gyűlés, amelynek külső kerete is imponáló, igazolja ezt és most az emberi jog és szabadság érzelmében érvényesülni akarnak. Majd Pézl Gyula, Tormágy Sándor, Csikós Ádám, Fűrge Sándor, Dobozi Dávid, Wachter Antal, Szabó Lajos, Körösi János, Zsifkovics Ambrus, Cs. Kelemen Ferenc és Cséj József felszólalásai után egyhangulag mondták ki a gyűlés, hogy a hazafias munkásegyletek országos szövetségéhez csatlakozik és ez év őszén egybehívandó országos kongresszus megtartását elhatározza. Végül husztagu bizottságot választott az ügyek előkészítésére.

— **A munkásbiztosítási szakvizsga vizsgálóbizottsága.** Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter a munkásbiztosítási szakvizsgára vonatkozó rendelet alapján a vizsgálóbizottság tagjaivá három év tartamára kinevezte dr. Baumgarten Nándor egyetemi magántanárt, Bogdy Sámuel kereskedelmi akadémiai tanárt, dr. Podor Ármán kir. táblai bírót, dr. Földes Béla orsz. képviselő, egyetemi tanárt, Magyaritis Ágoston műszaki főtanácsos, ipari főfelügyelőt, Szladits Károly kir. táblai bírót, Szántó Menyhért miniszteri osztálytanácsost, dr. Herczeg Ferenc miniszteri osztálytanácsos, bírót, dr. Andor Endre miniszteri osztálytanácsos, bírót, Harkányi József miniszteri titkár, bírót, Raichl Károly miniszteri titkár, bírót, dr. Diószeghy József miniszteri osztálytanácsost, Sigmund Emil miniszteri titkárt, Mahler Emil főszámtanácsost és Pitze Alajos miniszteri számtanácsost.

— **Lövöldözés egy körmenetben.** Nápolyban a templomi körmenetben a camorristák összeveszték és revolverekkel lövöldöztek egymásra. Az egyházi processzió népe rémülten szaladt szerteszéjjel, igen sokan megsebesültek.

— **Német orvosok tanulmányútja Pöstyénbe.** A németországi orvosi tanulmányutak központi bizottsága kezdeményezésére legközelebb kétszáz németországi orvos tanulmányútra indul Pöstyénbe, hogy a fürdő világhírű iszapforrásait a helyszínen tanulmányozzák. Egy másik csoport, a német orvosok szövetségének kétszázötven tagja ugyancsak a források tanulmányozása céljából a jövő hó folyamán érkezik Pöstyénbe.

— **Az aradiak harca a drágaság ellen.** Az aradi piaci bojkott a városnak a termelőkkel szemben tanusított határozott magatartása következtében már szünőfélben van. A termelők tegnap Ujaradon gyűlést tartottak, amelyen a Gazdasági Egyesület és a Magyar Élelmiszerszállító Társaság küldöttei is részt vettek. A gyűlésen kimondották, hogy a termelőkre bizzák az aradi piacon való részvételt. Ma reggel már sok termelő árult a piacon és az árak némileg estek. A város elhatározta, hogy nagy konyhakertészetet létesít.

— **Siremlék-leleplezés.** Szőke Istvának, a tavaly elhunyt iskolaigazgatónak és tanügyi írónak közadakozásból és Budapest székesfőváros tanácsa hozzájárulásával emelt siremlékét ma leplezte le a felsőerdő-sori elemi fiúiskola tantestülete a farkasréti temetőben.

— **Szerencsétlenség egy építkezésnél.** A fumei új vegyészeti gyár építkezésénél ma délelőtt nagy szerencsétlenség történt. Az egyik háromemeletnyi magas állvány óriási robajjal leszakadt és három munkást maga alá temetett. Sabits József husz éves kőművest holtan húzták ki a romok alól, a másik két munkástársát halálos sérülésekkel szállították be a kórházba.

— **Torreádók fekete vasárnapja.** A torreádók fekete vasárnapjáról ad hírt egy madridi távirat. Mult vasárnap ugyanis Madridban, Szevillában, Korunában és Algeirásban bikaviadaloknál *tíz matador sérült meg veszedelmesen.* A lakosság emiatt nagyon izgatott.

— **Elethalál-harez virtusból.** Röszkén az elmúlt éjjel borzalmas élet-halálharcot vívott egymással egy huszár és egy tanyai legény — csupa virtusból. A két ember karddal és bieskával támadt egymásra s rettenetesen megkuszabolták, összeszurkálták egymást. Most mindketten a kórházban fekszenek. A huszár a halállal vívódik. A szegedi rendőrségnek telefonon jelentették az éjjel, hogy egy honvédhuszár fekszik vérbe borulva, összeszurkálva, eszméletlen állapotban a röszkéi országúton. Összeszorított öklében kivont kardot tart, amely szintén csupa vér. Dr. Temesváry Géza alkaptány ment ki a helyszínre. Ekkor már a tanyai emberek kecsira tették a huszárt, hogy beszállítsák a városba. A katona közben magához tért s elmondta, hogy Szakáll Péternek hívják s a szegedi 3. huszárezrednél szolgált. Vasárnap délután kiment Röszkére s több ezimborájával a korembán mulatozott. Meglehetősen elázva bandukolt éjfél táján hazafelé, hogy hajnali három órára, ameddig a kimaradási engedélye szól, a kaszárnyába érjen. Az uton összeszólalkozott Bálint Ferenc röszkéi legénnyel, akit csak látásból ismer és soha életében nem beszélt vele. Bálint csufolni kezdte, majd bieskával rátámadt s szurkálni kezdte. Ő kardot rántva védekezett s néhányszor főbe is sújtotta Bálintot, de támadója erősebb volt s addig szurkálta, míg össze nem esett. Dr. Temesváry kapitány a borzalmasan sérült embert, aki kihallgatása után ismét aléltásba esett, hozzávitatta a honvédesapat-kórházba, ahol reménytelennek mondják a boldogtalan huszár állapotát. A rendőrség még az éjjel elfogta Bálintot, akinek fejét, karját, mellét szintén hatalmas sebek borítják. Bálint a következőképp adta elő az esetet: Éppen a koremból tartott hazafelé, mikor az országúton szembe jött vele a huszár. Békésen elment mellette menni, de a katona előbe állt, szó nélkül kardot rántott s a fején végigvágott. Ő futva menekült, de a huszár utánaeredt s mikor beérte, ismét kaszabolni kezdte. Bálintnak élete forgott kezében s csupa önvédelemből bieskát rántott s szembe fordult a huszárral. Ekkor fejlődött ki az élet-halálharc a két ember között. A huszár hatalmas lovassági kard élével vagdosza a civilt, aki viszont a bieskáját mártogatta a katona testébe. Percenkig tartott a tusakodás s mindkettőjükből patakzott a vér, amikor Bálintnak egy hatalmas döfése a huszár tüdejét sértette meg. A katona összeesett, Bálint pedig hazavánszorgott. A rendőrség és a katonai hatóság most azt kutatja, hogy a két ember közül kinek van igaza. Bálintot szintén a kórházba szállították, mert sérülései igen veszélyesek.

— **Csalások a turfón.** A maisonlaftéi lövőversenyeken ugyancsak vakmerő és raffiniált módon kiszelt csalásoknak jöttek nyomra. A június 4-iki versenynap „Prix de la Maladerrie” című főfutamára ugyanis egy Chapron nevű lovat is beneveztek, amely vidéki pályákon szerepelt egy-kétszer, de ott is minden eredmény nélkül. A lovat egy Dupus nevű, a sportkörökben teljesen ismeretlen istállótulajdonos nevezte be. A sportkörökben feltűnőnek találták, hogy a nagy díjra ilyen ismeretlen multu lovat neveznek be és érdeklődni kezdtek a dolog iránt. Kiderült, hogy egy csaló társaság Angliában 18.000 frankért megvásárolta az 1901. évi epsomi derby nyertesét, Volodyovskit és ezt a lovat akarta futtatni Chapron helyett. A csalásról értesített rendőrség rögtön elrendelte a csalók letartóztatását és a ló zár alá helyezését, a csaló társaság azonban ekkorra megszökött a veszedelemnek és a lovat biztonságba helyezve, ök maguk idejében megugrottak. A lovasok holmijának átkutatása alkalmával talált iratokból kiderült, hogy ezt a lovat Roy néven már Belgiumban is futtatták, ahol a társaság tekintélyes összeget nyert. A rendőrség megtalálta a valódi Chapron nevű lovat, amely a lószakértők állítása szerint a megtevesztésig hasonlít a neve alatt szerepelt Volodyovskéhoz. Letartóztatták időközben az állítólagos Dupust is, akinek valódi neve Casamaïore lovaszát és ennek fiát. Ez utóbbi lovagolta rendszert Volodyovskit. A nyomozás során kiderült, hogy Casamaïore a Prix de la Maladerrie-futamra az állítólagos Chapront 5000 frankkal fogadta meg a párisi zugbukmékereknél, akik a ló győzelme esetén 70.000 frankot fizettek volna neki. Még több letartóztatás várható.

— **Ferenc József és Ferenc József—Erzsébet arany ösztöndíjak.** A jövő 1909/10. tanévtől kezdve a kolozsvári tudományegyetemi hallgatók részére alapított 300 aranyforintos Ferenc József—Erzsébet ösztöndíjra, továbbá a budapesti kir. József-műegyetem hallgatói részére alapított két s a szemeczbányai bányászati és erdőszelvi főiskola hallgatóinak szánt egy 300 aranyforintos Ferenc József—Erzsébet ösztöndíjra hirdet pályázatot a Budapesti Közlöny a részletes feltételek felsorolása mellett. Pályázati határidő július 15-dike.

— **Hítvesgyilkosság.** Chersonból (Délország) rómes családi dráma hírére hozza a táviró: Skadowski kerületi marsallnak huszonnyolcz éves fia egy családi perpatvarból kifolyólag agyonlötötte gyermekágyban fekvő huszonhárom éves feleségét. Az áldozat három gyermeket hagyott hátra; a lelketlen férjet letartóztatták. Egyébként nem ez az első súlyos vétke: Nemrég agyonlötött egy munkásembert és dühében több embert megsebesített. Edigi büntetéseit azonban apja nagy befolyása következtében elttusolták.

— **A testnevelési kongresszus végrehajtóbizottsága június hó 11-én délután hét órakor a Nemzeti Tornacsarnok helyiségében ülést tart, amelyre a végrehajtó bizottság tagjait ezuton is meghívja.**

— **Kifogtt holttest.** Ma délben a fumei hullámgátnál a tengerből egy holttestet fogtak ki. A rendőrség megállapította, hogy a holttest Kraics Antal munkással azonos, ki május végén egy de-reglyéről eltűnt.

— **Halálozás.** Richter Antal nyugalmazott törvényszéki bíró élete 77-ik évében meghalt.

— **Rendőri hírek.** Talált gyermek. Pünkösdkor a Bosnyák-utca és Hajasár-utca sarkán egy három évesnek látzó sugyermeket találtak, aki sem apjának, sem anyjának nevét nem tudta megmondani. A fiúcskát a rendőrszobába kísérték, ahonnan a gyermekmenedékházba vitték. — **Letartóztatott házalo.** Február 3-án Grünfeld Ármán házalo Petőfi-utezai lakásában rázarta az ajtót két kis gyermekére s eltávozott. Néhány óra mulva hazament s mikor a szobájába benyitott, látta, hogy a lakásán tűz pusztított s két gyermek mebeégteit. Az apját, aki ellen gondatlanság miatt indították meg az eljárást, a rendőrség ma letartóztatta. — **Lopás a fürdőben.** Borbála Borbála szakácsnő feljelentést tett a rendőrségen, hogy tegnap a Klauzál-utezében levő fürdőben valaki feltörte a kabinját és ellopta a pénztárcáját, amelyben 50 korona készpénz volt. A tolvajt nyomozza a rendőrség. — **Szengázmergés.** Győri Mihály 18 éves tanonc ma reggel Schlessinger Alajos Václav 30. szám alatti vaskereskedésében gázfejlesztéssel foglalkodott. Munkájában a kifejlesztett gázból oly nagy mennyiséget lélegzett be, hogy rosszul lett és eszméletlenül összeesett. A mentők keltették életre. — **A Dunába fullt.** Schenek János Árkuti születésű 19 éves cserépkályhás a napokban Budán az új müegyetem előtt a Dunán egy tutajon dolgozott. Közben elvesztette az egyensúlyt és a Dunába zuhant. Uszni nem tudott s mire segítségére siettek, elmerült a hullámokban.

— Előttünk raktárnok. Csont Rezső ötvenéves gyári raktárnok a napokban eltávozott Váci-ut 50. számú lakásáról és aztóta nyoma veszett. Napok óta buskomor volt. A szekrényében papírlapot találtak, amelyen a raktárnok buszuzik az ismerőseitől és bejelenti, hogy öngyilkos lesz.

x A Jardin de Parisban májól kezdve néhány estén *László Rózi*, az ismert kabaré-díva vendégszerepel, akit már régóta nem volt alkalma látnia a nagy közönségnek. Esténként föllep a Jardin de Paris új attrakciója, *Jaka-Ishad* arab kigyótáncosnő is, akitnek szenzációs produkcióit minden alkalommal nagy tetszéssel fogadják a közönség. Egyébként minden estén nagy hatással kerül előadásra a nemzetközi kabaré teljesen új és nagyszerű műsora.

x Ha gyermekét egészségesben, vidáman és szellemileg frissen akarja látni, úgy adjon neki dr. Hommel-féle Haematogént. Ne vezesse magát félre az utánpótlástól.

x Fodor-féle vívóterem a Koronaherozeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermekturna- és vívásra.

x Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.

A Dunántúli Közművelődési Egyesület közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 8.

Az ország legszorgalmasabb és a közművelődési mozgalmakban két évtized óta vezérsorban küzdő Dunántúli Közművelődési Egyesület ma délelőtt tartotta a XIX. évi közgyűlést az Újváros háza dísztermében. A közgyűlésen a kormány is képviseltette magát, örgróf Pallavicini Ede és Rákosi Jenő elnökölték.

A miniszterelnököt dr. Klebelsberg Kunó gróf, a közoktatásügyi minisztert Molnár Viktor, a kereskedelemügyi minisztert Sztérenyi József, a földmívelésit Saárossy-Kapeller Ferenc miniszteri tanácsos képviselte. Jelen voltak a vármegyék főispánjai és a közművelődési egyesületek képviselői is, számos képviselő, a közéletnek sok tekintélyes alakja és az egyesület tagjai.

A napirend megkezdése előtt fölolvasták Széll Kálmán és Darányi Ignác földmívelésügyi miniszteri távirátát, amelylyel távolmaradásukat kimentik. A napirend első pontja az évi jelentés volt, amelyet a közgyűlés vita nélkül tudomásul vett. Tudomásul vették a zárószámadásokat is, a jövő egyesületi évre szóló költségvetést pedig elfogadták. A tisztújításon elnöknek újból Pallavicini Ede örgróft, társelnöknek pedig Rákosi Jenőt választották meg nagy lelkesedéssel. A választmányba beválasztották a többi között Sztérenyi József államtitkár, dr. Klebelsberg Kunó gróft, Molnár Viktor államtitkár és Bódy Tivadart és gróf Festetics Géza fővárosi tanácsosokat.

Majd Szabó Károly országgyűlési képviselő szólalt föl és hivatkozással a tolnamegyei állapotokra, a mind jobban elhanyagozó kivándorlásra, az egyke rendszer pusztításaira és a pángermán sajtó üzemlére, fölhevítte az egyesületet, hogy különös figyelmét terjeszse ki Tolna vármegyére, amely a maga erejéből is megteszi, amit tehet, de nagyon üdvös eredményeket vár az egyesület segítségétől. Rákosi Jenő felelt ezekre:

— Amit most a t. képviselő urtól hallottunk, így szól, azok megdöbbentő dolgok, bár fájdalom, nem új dolgok. A kivándorlás és a pángermán izgatás oly természetű bajok, amelyek ellen küzdünk, de amelyekkel szemben egy ilyen egyesület ereje ugyszólván tehetetlen. Ezek a bajok más vidékeken, az ország más részein is mutatkoznak, pusztítanak és az ország legkitünőbb, legelőkelőbb elméi évek hosszú sora óta foglalkoznak azzal, hogy az orvosságot megtalálják. Résztvettem én ezekben a konziliumokban és azt vélem magamban, megtaláltam az orvosságot, de ha meg is mondom, sajnos, nincs módunkban azt megszerelni. Mert azt hiszem abból az egy forrásból fakadnak a bajok, hogy itt évtizedek óta egy labilis kormányhatalom van, kellő erő, kellő hatalom, kellő tekintély, kellő súly nélkül, amely nem tud kormányozni, mert nincs megfelelő támasza sem fönn, sem lent; vagy fönn nincs, vagy lent nincs, vagy sehol sincs, szóval Magyarország kormánya hosszú évek óta nem képes az ország bajaival, akár gazdasági, akár szociális, akár politikai, akár közjogi bajaival kellően foglalkozni, mert nincs meg az az ereje, amelylyel sikeresen

közbeléphetessen. Ennek a szegény országnak első sorban arra van szüksége, hogy hatalmas és erős kormányra tegyen szert, amely a közvéleményre támaszkodik, amelyben egyesülnek az ország összes erkölcsi erői, hogy viszont hathatósan felléphetessen a bajok ellen. Sajnálom, hogy százvezreknek nem mondhatom el ezeket, nem adom föl a reményt, hogy az Isten megsegít bennünket és megtaláljuk a kellő erőt, hogy a bajokkal szembeszállhassunk.

Rákosi Jenő végül megköszönte Szabó Károly képviselő figyelemztetését és ismételtlen hangoztatta, hogy az egyesület minden lehető meg fog tenni a bajok orvoslására. Ugyaníly értelemben nyilatkozott Pallavicini örgróf is, amit Szabó Károly köszönettel fogadott. Majd a tisztikarnak szavaztak köszönetet és ezzel a közgyűlés Pallavicini Ede örgróf és Rákosi Jenő elnökök élettelésével egy óraker véget ért.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) A Budai Nyári Színházban ma este Carment adták. Don José szerepében Környei Bélával, az Operaház tagjával. Környei pompáshangu Don Joséját jól ismeri a közönség az Operaházból, — a budaiak épp úgy méltányolták ezt a sok művészettel megcsinált alakítást, mint az Opera közönsége. Környei meleg, csillogó fényű hangja, világos színezetű, érzéki tenorja megkapta a közönséget, amely a második felvonás nagy áriája után valóságos tapsviharral honorálta a művész énekét. Micaelát Bejczyné énekelte szépen és stílusosan, ami annál inkább figyelemre méltó, mert körülbelül „beugrott“ ebbe a szerepbe. Rózsa Lajos pasztózus baritonja és intelligens akcentuálása szépen érvényesült az Escamillo szerepében, a torreador-dált meg kellett ismételnie. A többi szereplőkről semmi jót nem mondhatunk, nem tudtak felemelkedni ennek a három művésznek a nivåjához.

(*) Hírek a Nemzeti Színházról. A Nemzeti Színház a heti műsorának hátralevő részét A lilium és a Remény előadásai töltik ki. „A lilium“, Pierre Wolff és Gaston Leroux rendkívüli sikerű színműve holnap, szerdán és holnapután, csütörtökön kerül színre. „A lilium“ csütörtöki előadásán buszuzik el a nyári szabadságideje előtt a Nemzeti Színház közönségétől P. Márkus Emma. A Remény, Heyermann hollandi halásztragédiája pénteken kerül bemutatásra a Nemzeti Színházban. E hét folyamán még szombaton és vasárnap is előadják.

(*) Vigszínház. A Vigszínházban holnapután, csütörtökön, két előadás lesz. Este a „Lupin Arzén“, Croisset és Leblanc szenzációs színművét játsszák Varsányi Irénel, Hegedűs Gyulával és Tihanyi Miklóssal a főszerepekben. Délután az Országos Színészegyesület iskolája vizsgálóelőadást rendez. Balassa Jenő és Stephanides Károly tanítványai a vigszínházi zenekar kísérete mellett Planquette operettjét, a „Cornevillei harangokat“ adják elő. Holnap, szerdán, az „Edes teher“, Heltai Jenő nagyszerű énekes vígjátéka kerül színre.

(*) Bizonyítványkiosztás a színiakadémián. A Színművészeti Akadémián ma délelőtt 10 óraker osztották ki a bizonyítványokat az előkészítő osztály és első akadémián osztály növendékeinek. Ezzel az akussal a tanév be is fejeztetett. A következő tanévre a beiratásokat szeptember hó 9, 10, 11 és 13-ik napjain tartják meg.

(*) Horti Pál síremléke. A messze idegenben elhunyt kiváló magyar művésznek barátai és művésztársai tisztelettel gyűjtést indítottak, hogy a kerepesi temetőben lévő sírja fölé emléket állítsanak. A gyűjtés eredményével járt, a szükséges pénz már majdnem teljesen együtt van. Az emléket teljesen ingyenesen való megmintázására Teles Ede szobrászművész vállalkozott, s ahhoz már hozzá is kezdett.

(*) A jövő háboruja huszenötödösör. Az Uránia-színház nagyszerű darabja, „A jövő háboruja“ holnap kerül színre huszenötödösör. Ebből az alkalomról jól megérdemelt meleg ünneplésben fogják résztesíteni De Sgardelli Caecár honvéddhadnagyot, a darab jeles szerzőjét, aki igazán érdekes és becses művel gazdagította az Uránia-színház műsorát. A jubiláris előadásra úgy a hadsereg, mint a polgári társadalom kitünőségei közül sokan megváltották a jegyüket.

(*) Az „Erdészleány“ bemutatója. A Városligeti színházban az „Éjjel az erdőn“ megnyitó előadása után, másnap vasárnapon lesz a bemutatója a városzerte óriási érdeklődéssel várt az „Erdészleány“ (Förster Christl) új látványos operettnek. Az igazgatóság a nagyhatású újdonságot ragyogó fényvel állítja ki. Külön érdekessége lesz az estnek, hogy ezuttal lép fel először egy évi pihenés után Küry Klára. Az illusztris művész egy kis szelídített özikével lép a színpadra, melget az állatkertből szereztek be az „Erdészleány“ előadásaihoz. A június hó 19-iki megnyitó díszelőadásra és az „Erdészleány“ bemutatójához előjegyzett jegyeket már most csütörtöktől kezdve kiadja a Rózsavölgyi és társa zeneműkereskedő cég. Az igazgatóság az első két előadáshoz a helyárakat felemelte. Június hó 21-étől hétfőtől kezdve az előadások rendes helyárak mellett folytatódnak.

(*) A Debreczeni Csokonai-Kör most tartotta rendes évi közgyűlését, amelyen tiszteletbeli taggá választotta Beöthy Zsoltot és üdvözlő iratot intézett Mikszáth Kálmánhoz születésének 60-ik évfordulója alkalmából; meleg ünneplésben részesítette egyik érdemes választmányi tagját, Könyves Tóth Kálmán ref. lelkészt, az ismert író, aki most töltötte be irodalmi munkásságának 50-ik évét. A közgyűlés egyszersmind tisztújítást is végzett; újra megválasztotta elnöké: Géresi Kálmánt, főtítkárak Szóray Gyulát, titkárnak Kardos Albertet. A kör a közgyűlés idejére bocsátotta közre díszesen kiállított emlékkönyvét, amely a százados Csokonai-emléknap, a háromszázados Boesckay-emléknap és a Debreczeni Fűvészkönyv százéves emlékkönyve történetét és anyagát foglalja magában.

(*) A magyar képzőművészek szerzőjogi társasága, mely a a képzőművészek szerzői jogának védelmezésére a mult hóban alakult meg, helyiségeit a Kristóf-tér 3. szám alatt megnyitotta és működését azonnal meg is kezdte. Már eddig is, holott a szezon végén vagyunk, oly érdeklődés mutatkozik a társaság működése iránt és oly szép számmal érkeznek a bejelentések, hogy a társaság jövőjére nézve joggal táplálhatjuk a legszebb reményeket.

FŐVÁROS.

(*) Uj tanszékek a polgári iskoláknál. A belügyminiszter a közoktatásügyi miniszterrel egyetértőleg jóváhagyta a főváros közgyűlésének azt a határozatát, amelylyel a fővárosi polgári iskolákhoz rendszeresített illetményekkel 31 uj tanszék szervezését szükségesnek mondotta ki.

(*) A millenniumi versenypálya rendezése. Ismételtlen panaszok merültek fel, hogy a Thököly-uti versenypályán a közönségnek számtal utak gondozatlanok és elhanyagoltak s a szövetség általában nem gondoskodik megfelelően a közönség kényelméről. Minthogy e panaszok jogosultságáról a polgármester is meggyőződött, átiratban értesítette a budapesti versenypálya-szövetség elnökségét, hogy haladéktalanul tegye meg a panaszok megszüntetéséért iránt a kellő intézkedéseket, gondoskodjék a bejáró utak, gyalogjárók és állóhelyek rendezéséről, a por- és sárképződés meggátolásáról, a tribünüléseknek gondosabb tisztogatásáról és a kiszolgáló személyzet megfelelőbb kioktatásáról és egyenlő ruházatáról.

(*) Budapest a bécsi vadászkiállítás. Ez év őszén Bécsben vadászkiállítás lesz. Ebből az alkalomból a belügyminiszter felhívta a törvényhatóságokat, köztük a székesfővárost is, hogy a kiállításon, elkobzott vadászó fegyverekkel és más eszközökkel vegyen részt. A főváros tanácsa a megkeresést az előjáróságoknak fogja kiadni további intézkedések foganatosítása végett.

(*) A házfelügyelők kérelme. A házfelügyelők egyesülete, a legutóbbi választmányi ülésében ki-mondotta, hogy a székesfőváros tanácsát föl fogja kérni, vétesse be a házimesteri szolgálatról szóló szabályrendeletbe azt, hogy a „Budapesti házfelügyelők betegsegélyző és társadalmi egyesületébe“ minden házfelügyelő köteles belépni. Viszont kézzelre magára vállalja az egyesület a házfelügyelőkéről szóló nyilvántartás vezetését.

(*) Pályázat alapítványi helyekre. A tanács pályázatot hirdet az adományozása alá eső s a budapesti keresk. akadémiái felső keresk. iskolájánál betöltendő 12 fővárosi, 1 Ferencz József s Erzsébet és egy Deák Ferencz nevet viselő alapítványi, tandíjmentes helyre. A megfelelő bizonyítványokkal fölszerelt kérvényeket július 10-ig kell beujtani a fővárosi iktatóhivatalhoz, a tanácshoz ezimtetten.

30 frt-ért készít csakis mérték szerint prima öltönyt elsőrangú kivitelben
Angol készpénzrendszerű uri-szabó termék.
ZÉLINGER SAMU IV., Belváros, Magyar-utca 3, Rossuth Lajos-utca mellett.

Minták kívánatra bérmentve

Telefon 116-59.

EGYESÜLETEK.

(—) Az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének igazgató-választmánya ma délután hat óra körül egyleti helyiségében gróf Batthyány Tivadar elnökléssel ülést tartott. Az ülésen megjelentek Benedek Sándor közigazgatási bíró, másodelnök, dr. Ballay Lajos miniszteri tanácsos, dr. Andor Endre miniszteri osztálytanácsos, László Pál miniszteri tanácsos, Kosinczy Viktor központi szőlészeti főfelügyelő, Fekete Benő kir. tanácsos, Moesary Béla miniszteri osztálytanácsos, Kőrössi Henrik székesfővárosi központi tanfelügyelő, Fülöp Ferenc törvényhatósági tisztviselő és mások. Gróf Batthyány Tivadar megnyitó szavai után dr. Debra László titkár terjesztette elő jelentését és bemutatta a beérkezett kérvényeket. A kérvényeket az igazgató-választmány a szakbizottsághoz utasította. A pénztárosi és ellenőri jelentés tudomásulvétele után több kisebb jelentőségű ügyet intézett el az igazgató-választmány. Végül a kongresszus előkészítésére kiküldött bizottság terjesztette elő jelentését eddigi munkálatairól, melyet az igazgató-választmány tudomásul vett.

(—) A Magyar Háztartási Iskolaegyesület tizenkettedik közgyűlését június hó 13-án, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja az egyesület helyiségében.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A zágrábi pör. A tárgyalás megnyitása után az elnök kihirdette a bíróság határozatát, melynek értelmében a bíróság dr. Mazzura védőt kétszáz korona pénzbírságra ítélte, mert a tegnapi tárgyaláson tiszteletlenül viselkedett az ügyészszel szemben. A határozat kihirdetése után folytatták a lika-krbavai tanuknak a kihallgatását. Az első tanu, Vucesics Tomo katolikus pap, azt vallja, hogy külön szerb törekvéseket csak azóta lehet észrevenni, amikor Budiszavlyevics került Lika-Krbavamegye főispáni székébe. Péter királyt sohasem hallotta éltetni, de azt tudja, hogy egy Szerbiával való háború esetén a szerbek szívesen látnák volna Szerbia győzelmét.

Mazzura védő: Miből következtet ön erre?

Tanu: Ezt le lehetett olvasni minden szerbnek az arczáról. (Derülség.) A tanu elbeszéli tovább, hogy Kalember vádlott egyszer neki bizalmasan azt mondta, hogy nemsokára Horvátország romjain Szerbia fog felépülni. Kalember vádlott kijelenti, hogy tanuval életében csak egyszer beszélt, azt pedig lehetetlen elhinni, hogy egy először látott embernek, akiről tudja, hogy politikai ellene, ilyen ostoba bizalmas nyilatkozatot tett volna.

Vujcsics Ilija tanu, aki a Jengies Iván tanu által említett társasággal együtt volt és Drakuljics Milasin, aki ugyanott mint kecsis szerepelt, valószínűleg mondják Jengies tanunak azt a vallomását, hogy a társaságban szerb dalokat énekelték volna. Az sem igaz, hogy Péter királynak a himnuszát énekelték volna. E két tanut szembesítik Jengies tanuval, aki föntartja előbbeni vallomását. Sorak Péter tanu kéri a bíróságot, ne idézze be a főtárgyalásra, mert semmi új adattal sem gyarapíthatná a vizsgálóbíró előtt tett vallomását. Neki a tárgyalás csak fölösleges igalmakat okozna. Az ügyész ellenzi a tanu kérésének elfogadását. Indítványozza, hogy a bíróság idézze be Sorak tanut, egyelőre azonban olvastassa föl a vizsgálóbíró előtt tett vallomását. Dr. Mazzura védő ellenzi a tanunak a vizsgálóbíró előtt tett vallomását, mert a tanu a vádirat megjelenésekor kijelentette, hogy ő a vádiratban neki tulajdonított vallomást nem mondta soha vizsgálóbíró előtt. Neki biztos tudomása van arról, hogy Sorak tanu egy nyilatkozattal, melyet Hinkovics védő készített, járt Rauch bánnál. Ügyész: Mit szól ahoz Európa közvéleménye, hogy a védő készít a tanunak nyilatkozatot? Budiszavlyevics védő: De mit szól ahoz Európa, hogy a bán az egyik tanuval konferált? (Nagy zaj.) Ügyész: E

mégis hallatlan! Budiszavlyevics védő: Sorak nyíltan beszélt, hogy vallomása előtt a bánnal tanácskozott. A védőnek erre a kijelentésére oly nagy zaj támadt, hogy az elnök kénytelen volt a tárgyalást öt perczele felfüggeszteni. Szünet után az elnök kihirdeti, hogy Sorak tanu beidőzi a bíróság, egyelőre pedig a vizsgálóbíró előtt tett vallomását felolvassák. Továbbá bejelenti az elnök, hogy Budiszavlyevics védőt megjegyzései miatt a bíróság kétszáz korona pénzbírságra ítélte. Mazzura védő a bírósági határozatok ellen semmisségi panaszt jelentett be. Ezután Kalember vádlott védekezik a tanuk vádjával szemben s ő azt állítja, hogy Sorak tanu már jóval az ő letartóztatása előtt tudta, hogy csak egyedül őt (Kalember) fogják a lika-krbavai kerületből perbe fogni felségárulás vádjá alapján. Ezután a tárgyalást berekesztették.

§ Vládné a győri államfogházban. A magyarság ellen való igazatás vétsége miatt államfogházra ítélte Vlád Aurélné ügye sok gondot okozott az igazságügyminiszternek. Azt a kérdést kellett eldöntenie, melyik államfogházra jelölje ki Vládné számára, mivel államfogházainkban eddig még nőfogyók nem voltak, sőt nők befogadására az ódon vécsi és szegedi államfogházak teljesen alkalmatlanok is. Az igazságügyminiszter végre döntött a kérdésben. E szerint Vlád Aurélné a rá kiszabott büntetés kitöltését még e hó 15-ikén meg kell kezdeni a nemzetiségi igazgatók számára ujonnan berendezett győri államfogházban, melynek Vlád Anica lesz az első lakója. Egyébként még nem egészen bizonyos, hogy Vládné tényleg bevonul-e a győri államfogházba, mert ő újabbán arra kérte az igazságügyminisztert, engedné meg, hogy büntetését Dóván illesse le. A miniszter azonban ez irányban még nem intézkedett.

§ Megrágalmazott osztálytanácsos. A budapesti büntető törvényszék dr. Jamniczy bíró elnöklésével ítélkező tanácsa ma vonta felelősségre két rendbeli rágalmazást és egy rendbeli becsület-sértés vétségéért Horváth Antalt, a temesvári állami tanítóképző intézet volt igazgatóját. Horváth Antal ellen pár évvel ezelőtt, amikor még tanítóképző intézeti igazgató volt, több panasz érkezett, mire a minisztérium bizottságot küldött ki, amely az intézeti vagyon és pénztár kezelése körül szabálytalanságokat talált, majd fegyelmi vizsgálat indult ellene. A fegyelmi vizsgálat lefolytatása után Horváth Antal a lévai állami tanítóképzőhöz osztották be. E fegyelmi ügyből kifolyólag Horváth Antal abban a hiszemben, hogy dr. Neményi Imre miniszteri osztálytanács ellenséges indulattal viseltetett iránta, több beadványban rágalmozó állításokkal vádolta meg a miniszteri tanácsost. Ezenkívül megrágalmazta az ellene eljáró fegyelmi bizottság tagjait, Mosdóssy Imre fővárosi tanfelügyelőt, Sztraka Ágoston miniszteri számvevőszéki főnököt, Scherer Sándor bajai tanítóképző intézeti igazgatót, Mészáros Károly min. fogalmazót és Kurucz Ernő tanárt. A minisztérium felhatalmazása alapján a királyi ügyészség perbe fogta Horváth Antalt hatóság előtti rágalmozásért. Dr. Nagy Béla kir. ügyész a legszélesebb keretekben kéri a valódiság bizonyításának s kihallgatta Sztraka Ágoston számvevőszéki aligazgatót.

A bíróság a délutáni főtárgyaláson a vádlott által beszerezett kért vallás- és közoktatásügyi minisztériumi ügyiratokat olvastatta fel, amelyek fegyelmi ügyére és a lefolytatott vizsgálatra vonatkoznak. A bizonyítási eljárás ezzel befejezést nyert. Ezután a perbeszédre került a sor. Ítélet csak holnapra, esetleg szombatra várható.

§ A darabontok fizetése. Perezel Dezső volt képviselőházi elnök 1904 november 25-én 40 főnyi szolgálómányt alkalmazott, akiknek fizetésül a képviselőház pénztárából 31.820 koronát utaltványozott, anélkül, hogy ez utaltványozáshoz előzőleg a képviselőház gazdasági bizottságának hozzájárulását kérte volna. Az új parlament a zárszámadási bizottság javaslatára megállapította Perekzel Dezső anyagi felelősségét s megbízta a kincstári jogügyi igazgatóságot, hogy bírót uton baltsa be a követelést Perekzelen. A jogügyi igaz-

gatóság be is adta a keresetet a székszárdi kir. törvényszékhez, amely a keresetet elutasította és a kincstárt a költségek viselésében elmarasztalta. A pécsi ítéletábla az elsőbírósági ítéletet megváltoztatta és megállapítván Perekzel Dezső kártérítési kötelezettségét, utasította az elsőbíróságot, hogy a perben érdemleges háározatot hozzon. A Kuria I. polgári tanácsa ma délben foglalkozott a pörrel és a kincstári jogügyi igazgatóságot keresetével véglegesen elutasította.

§ Az orgoványi gyilkosság. Német István nyugalmába vonult juhász azt ígérte négy esztendővel Gellért Imre monori gazdának, hogy száz forintért négyszáz forint hamis pénzt ad neki. Gellért ráállt az alkura és átadta a pénzt, a juhász azonban nem állt szavának: rászedte a kapzsi embert. Gellért Imrét bántotta a dolog és bosszúra gondolt. Az 1905. évi fülöpszállási választás előtt való napon a tanyájára vetődött Német István. Megetette, megittatta, aztán megkötözte és lecipelte a pinczébe. Mikor Németet biztos helyen tudta, elment Fülöpszállásra szavazni. Hazajövet legelőbb is a pinczébe ment s észrevette, hogy a fogoly ki akarja ásní a falat, hogy elmenekülhessen. Erre összehívta néhány cselédjét és statáriumot tartott velük; Borsos János forgópisztolyal mellbelötte Németet, Dediczky Lajos, Gellért biztatására, fejszével fejbe vágta, Gellért pedig a fejszével szétverte a megölt ember fejét. Miután Dediczky a holttestnek a nyakát is látvágta, a hullát elföldelték a pinczébe, azután úgy tettek, mintha semmi sem történt volna. Odahaza pedig hiába várta Német Imrét a felesége, meg nyolcz gyermeke. Mikor az asszony megjelenette, hogy az ura eltűnt, a esendőrok mindenfelé kutatták a nyomát, de évekig nem akadtak rá. Egyszer azt kérdezte a községháza előtt Dedinszky Lajos a gazdájától, hogy mi lesz a lefogott bérével.

— Gyere ki a tanyámra, ott majd kifizetlek — mondta neki Gellért.

— Az ám, hogy ugy fizessen ki, ahogyan Német Istvánt a pinczéjében!

Fülöbe jutott ez a párbeszéd a esendőroknek s így kitudódott, hogy kik ölték meg Német Istvánt. A kecskeméti esküdtbíróság Gellért Imrét gyilkosság büntetése miatt életfogytig tartó, Dediczky Lajos szándékos emberölésért tizenhét évi és Borsos János tíz évi fegyházra ítélte. A Kuria második büntetőtanácsa ma Ligeitkuthy Iván bíró előadása után a vádlottak semmisségi panaszait elutasította.

§ Véres mulatság. Danda András villamosvasúti kalauz a menyasszonyával és a leány szülei-vel együtt egy korezmában mulatott január 17-én. Egy leány miatt, aki a leány anyját véletlenül meglökte, szóváltás támadt Danda András Tóth György és Mahalik Imre között, amelyből általános verekedés lett. Danda közben elővette revolverét és megsebezte Tóth Györgyöt és Mahalik Imrét. A budapesti büntetőtörvényszék esküdtbírósága kétrendbeli szándékos emberölésért vonta kérdőre Danda Imrét. A vádlott azzal védekezett, hogy önvédelemből fogott fegyvert. Az esküdek nem büntősenk mondták ki, mire a bíróság felmentő ítéletet hozott.

Nyílttér.

Erovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Dr. KÁLLAY ZOLTÁN
jogi szeminárium

Budapest, IV., Magyar-utca 3.

Kiváló sikerrel s alaposan készít elő az alapvizsgáktól az ügyvédi vizsgáig bármely jogi vizsgára.

— Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel. —

Étvágytalanság, emésztéshiány

könnyen megszűnik a „Rohitschi Tempelforrás” rendszeres használatára. Idült esetekben a „Styria-forrás” előnyösebb. Nagyban raktár Budapest: HOFFMANN JÓZSEF, V., Báthory-utca 8. szám.

Reggelizés előtt fél pohár
SCHMIDTHAUER-féle

használatát valódi áldás gyomorhajosoknak és székszorulásban szenvedőknek

Igmándi

keserűvíz

az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.
Kis üveg 40 fillér,
nagy üveg 60 fillér.

SPORT.

Bécsi versenyek.

— Kilencedik nap. —

A fogadókra meglehetősen jó nap volt a Derby után következő kilencedik nap, csak a nap főfutalmában, a *Taurus-handicapban* győzött „48” révén erősebben elhanyagolt ló, tizenegyszeres kvótát juttatva a benné bizóknak. A *Schütteli-díjban* a nagy favorit Grammairet játszva hagyta maga mögött a tavalyi formájába jövő Königssee, a 6000 koronás *Corelli II. gátverseny* pedig az erősen fogadott Spielball győzelmét eredményezte.

Részletes eredmény a következő:

I. Nyeretlen kétévesek versenye. Díj 3000 korona. Táv 900 méter. 1. Zangen I. pk. **Vielleicht** 56 k. (Janek G.). 2. Hg. Loubomirsky L. szk. Alacritas 58½ k. (Krouzil). 3. Br. Üchtritz Zs. sk. Pákoz 51 k. (Blades). Futottak még: Megállj (Aylin), Figyelmes (Martinkovich), Segantini (Seiler). Biztosan nyakhozszal nyerve, négy hosszsal harmadik. Tot.: 10:15, 20:27, 65.

II. Háromévesek eladóversenye. Díj 3000 korona. Táv 1800 méter. 1. Vonwiller A. pm. **Blue Peter** 51 k. (Miles). 2. Hg. Taxis M. E. Halupsa 53 k. (Janek G.). 3. Mr. Adria pk. Reine 49½ (Smurty). Futottak még: Gaillardin (Juhász). Könnyen négy hosszsal nyerve, másfél hosszsal harmadik. Tot.: 10:29, 20:26, 22.

III. Schütteli díj. Díj 6009 korona. Táv 1300 méter. 1. Gr. Arco-Zinneberg M. 36. stpk. **Königssee** 51 k. (Pretzner). 2. Br. Springer G. 36. pk. Grammaire 51 k. (Miles). 3. Geist G. 36. pk. Motolla 49½ k. (Baumgartner). Futottak még: Krikerl (Krouzil). Könnyen másfél hosszsal nyerve, háromnegyed hosszsal harmadik. Tot.: 10:40, 20:26, 23.

IV. Kétévesek eladóversenye. Díj 3000 korona. Táv 1100 méter. 1. Gr. Pejacsevich A. pk. **Feske** 48½ k. (Taus). 2. Szemere M. sk. Kísasszonykacska 54½ k. (Dyk). 3. Comp. K. W. pk. Eunice 49½ k. (Szilágyi). Futottak még: Ljubljana (Seiler), Love Game (Pretzner), Szépség (Shersin), Dillon (Jurnik), Dunciad (Gulyás), Alfa (Brahacsek), Küzdelem után másfél hosszsal nyerve, négy hosszsal harmadik. Tot.: 10:23, 20:31, 47, 44.

V. Taurus-handicap. Díj 10.000 korona. Táv 2800 méter. 1. Ball T. 46. pm. „48” 54½ k. (Pretzner). 2. Gr. Festetich P. 46. sm. Bujdosó 58 k. (Carslake). 3. Gr. Festetich T. 66. sm. Meglio 53 k. (Hewitt). Futottak még: Gánna (Janek), Ténsasszony (Ulrichshoffer), Igor (Krouzil), Floridsdorf (Cockeram), Verőfény (Gulyás), Pali (Fetting F.). Küzdelem után nyakhozszal nyerve, nyakhozszal harmadik. Tot.: 10:110, 20:49, 34, 51.

VI. Corelli II. gátverseny. (Handicap.) Díj 6000 korona. Táv 2400 méter. 1. Szemere M. 46. sk. Spielball 60 k. (Fejes). 2. Br. Üchtritz Zs. 46. pk. Mimosa 67 k. (Walkington). 3. Dreher A. 46. pk. Braganca 60 k. (Aylin). Futottak még: Armand (Csompora), Miután (Fries), Curry (Dillon), Nikita (Healy), Péda (Slinn), Galánta (Pache), Bisamberg (Lawton). Könnyen másfél hosszsal nyerve, másfél hosszsal harmadik. Tot.: 10:34, 20:37, 46, 90.

VII. Handicap. Díj 3000 korona. Táv 1200 méter. 1. Egvedi L. 46. pm. Sirius 49 k. (Cockeram). 2. K. W. Szöv. 46. sk. Livtsu 47 k. (Janek G.). 3. Petánovics J. 46. pk. Árvaleány 56½ k. (Walkington). Futottak még: Grasshopper (Jones), Szomszéd (Carslake), Lotus (Vivian), Rasperry (Aylin), Palatinszki (Juhász), Mc. Lyn (Finan), Virginia (Peschka). Biztosan két és fél hosszsal nyerve, félhosszal harmadik.

Budapesti ügetőversenyek.

— Hatodik nap. —

Minden ügető-versenyre járó sportsman megkönnyebbülten sóhajt fel, hogy már vége felé közeledik a nyári meeting, mert soha annyi meglepetés, mint a lefolyt hat nap alatt, még nem fordult elő. A mai nap is egymást követték a legvadabb meglepetések, melynek természetesen a „nem beavatottak” lettek az áldozatai, mert egészen megkoppasztva hagyták el a versenytérrel. A legesélyesebb lovak, mikor már nyert versenyük lenne, felvágtnak s ezzel aláásák minden chance-ukat s rendszeren olyan ló halad el elsőként a bírói pályán előtt, amely máskor lépést sem tud a többivel tartani.

A főszámot képező *Zugligeti díjban* hét ügető állt ki. Nagy favorit az amerikai *Glenwood M.*

volt, de még helyet sem kapott. Győztes az elhanyagolt *Willy* lett, a még nagyobb outsider *Liselotte* előtt. Az utána következő *Nagylónyai díjat* imponáló stílusban *Csóka* nyerte meg *Aufwieglerin* ellen. Az elsősorban párolt *Faust* itt is lemaradt.

Részletes eredmény a következő:

I. Nyeretlenek versenye. Díj 1700 korona. Táv 2000 méter. 1. Körmenyi ménes **Géza** (Heinzl). 2. Wolai ménes Fidelio. 3. Sharovai ménes Fatime. Futottak még: Signor Potential, Regent, Kremlin, Bundás, Czimbora, Imre, Flush Royal. Tot.: 10:137, 20:62, 36, 29.

II. Kassai díj. Díj 3000 korona. Táv 2500 méter. 1. Hauser L. **Demission** (Tappan). 2. Körmenyi ménes Erna. 3. Pusztaberényi ménes Imperator. Futottak még: Darabant, Hugó, Daisy, Erzsike, Musa, Samers. Tot.: 10:87, 20:40, 26, 46.

III. Handicap. Díj 1700 korona. Táv 2500 méter. 1. Mandelbaum L. **Demokrat** (Capellari). 2. Strasser Gy. Éva. 3. G. M. Szöv. Bankó. Futottak még: Cerber, Empereur, Gyászos, Banana, Woodwill, Lord Lancelot, Nikolo. Tot.: 10:54, 20:34, 31, 32.

IV. Zugligeti díj. Díj 3300 korona. Táv 2500 méter. 1. Winans L. **Willy** (Pennock). 2. Kohner W. Liselotte. 3. Sharovai ménes Keserves. Futottak még: Brigadier, Jubilar, Glenwood M., St. Val. Vincent. Tot.: 10:71, 20:51, 106, 51.

V. Nagylónyai díj. Díj 2400 korona. Táv 2500 méter. 1. Vencsellői ménes **Csóka** (Brown). 2. Wankó L. Aufwieglerin. 3. Hauser L. Faust. Futottak még: Geisha, Nicotin. Tot.: 10:34, 20:38, 40.

VI. Budakeszi díj. Díj 2400 korona. Táv 2200 méter. 1. Pusztaberényi ménes **Lexington** (Capevilla). 2. Wolai ménes Esperanza. 3. Körmenyi ménes Fanny. Futottak még: Bariton, Ernstl, Junta, Domino, Darabant. Tot.: 10:90, 20:38, 33, 28.

VII. Kettesfogatu urkoesis-verseny. Díj 3000 korona. Táv 5500 méter. 1. Ifj. Bernrieder F. és pusztaberényi ménes **Vanda-Lotty** (ifj. Bernrieder). 2. Br. Sennyey G. Duli—Szikra P. 3. B. C. szöv. Vendég—Vezér. Futottak még: Atilla—Küzdő P., Dobogó—Bors. Tot.: 10:16, 20:27, 37.

() A Henrik herceg turájának magyar résztvevői. Henrik porosz kir. herceg vezetése alatt Magyarországon átvonuló automobil-mérkőzésben szép számmal vesznek részt a magyarok is. A versenyt négy automobil-klub rendezte, nevezetesen: a német, osztrák, magyar és bajor automobil-klubok, amelyek mindegyikében háromtagú felügyelőbizottság van. A magyar felügyelőbizottság tagjai közül Krisztinkovics Béla és dr. Delmár Tivadar már Berlinbe indultak, hogy a hivatalos indítás előtti tárgyalásokon résztvegyenek. Ezalatt az idő alatt gróf Ziehy Béla Rezső a pesti ügyeket vezeti és esütörtökön indul Henrik herceg fogadtatására a Tátrába. A versenyben 113 kocsis mérkőzik, ezek között 7 magyar, nevezetesen: gróf Bánffy Miklós, báró Vay Imre, Baruch Jenő, dr. Piloszanovics, ifj. Róck Iván, Kaltenberger főmérnök és dr. Grosz Imre. A magyar társadalom nagy érdeklődéssel néz a verseny lefolyására és sokan azt hiszik, hogy a német, francia, bajor és egyéb versenyzők között szerepet játszik a magyar gépkocsis is. Az is igen érdekes, hogy nem minden automobil egyforma szerkezetű. Egyes gyárak egész új formákat alkalmaztak gépeiknél, némely automobil hajóhoz, mások mászó állatokhoz hasonlítanak. Azonfelül, hogy az automobilok az utczán száguldoznak egész napon át, a Tattersallban, vasárnap, június 13-án ki lesznek állítva. A kiállítás kedvezményes jegyeit Plöckl és Haas, Zubeck Bertalan, Kertész Tódor és Huzella M. kereskedők adják 60 fillérért. Magára a versenyre vonatkozólag arról értesülünk, hogy annak szabályai rendkívül szigorúak, a legesélyesebb rendelkezések a versenyről való kizárást vonja maga után. Az egész uton egy bizalmas és részrehajlatlan megbízott ül, ki az eseményeket feljegyzi és azokról jegyzőkönyvet vezet. A részrehajlatlanok tisztjeit: Rakovszky Antal es. kir. kamarás, Szahlander Béla, Márkus Lajos, Phlebs Gyula vezérkari századosok, Kóber Kornél, Piny Aladár, ifj. Krisztinkovics Béla, Moldoványi Béla, Zsélyi Aladár és Lindner Ernő vállalták el, akik már elutaztak és szombaton 1 és 6 óra között érkeznek a versenyzőkkel a Vácsi-ut, Teréz-kört, Rákóczi-ut, Baross-térre át a Tattersallba.

Jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, alapvizsgákra, államvizsgákra, ügyvédi és bírói vizsgákra előkészít biztos sikerrel!

Dr. ERŐS VILMOS
jogi személynéje

Budapest, VII. ker., Wasselenyi-u cza 18. szám. Fiókintézet: Kolozsvár, Deak Ferenc-utca 14. szám.
TELEFON 118-57. TELEFON 118-57.

KÖZGAZDASÁG.

Hogyan becsülnek nálunk erdőt? A földművelésügyi miniszter — mint ismeretes — a fenyőházai kincstári fenyőerdő termékeinek értékesítése céljából versenytárgyalást hirdetett, amely alkalommal egy felsőmagyarországi cég 14.50 és 15.50 koronát ajánlott a fenyőfa köbméteréért. Ez az ajánlat volt a legmagasabb s ezt terjesztették fel a földművelésügyi miniszterhez jóváhagyás végett. A földművelésügyi miniszter azonban — mint értesülünk — nem fogadta el az ajánlatot, megsemmisítette az egész árverést s egy újabb versenytárgyalást rendelt. Eddig a dolog rendén lenne. Hanem az már különös, hogy az új versenytárgyalásnál a 14—17 köbméter fenyőfamennyiség egység becsárát köbméterenként 14 és 15 koronában állapította meg a miniszter, tehát alacsonyabban, mint a megsemmisített árverésen elért legmagasabb ajánlat volt. És még mondja valaki, hogy rossz dolguk van Magyarországon a fatermelőknek! Az árverés megsemmisítésére az adott okot, hogy a legkedvezőbb ajánlat olyan feltételekhez volt kötve, amelyek ellentétben állottak a versenytárgyalás feltételeivel.

Gömöri küldöttség a kereskedelmi miniszternél. Régi panasza Gömör-Kishont vármegye közönségének, hogy a Máv. igazgatósága nem méltányolja a Bánréve, Dobsina s Tiszolc között levő szárnyvonal fontos gazdasági és turisztikai jelentőségét azzal, hogy kissé gyorsabb és megfelelőbb kocsikat adna az e vonalon mindig tekintélyes számú utazó közönségnek. Ezen a nagy terherforgalmu és jól jövedelmező szárnyvonalon 1873. évi megnyitása óta alig változott valami, a gyorsvonatot hiába kéri, a személyvonatok pedig csigalassúsággal járnak és így az utazó közönség inkább a Budapest—Dobsina között járó éjjeli személyvonat közvetlen kocsiját használja. Nagy volt az utazóközönség meglepetése most májusban, hogy a harminczhat év óta forgalomban levő közvetlen kocsijáratot egyszerűen megszüntették. Ezzel a rendelettel nemcsak a nagyszámú Gömörbe induló gyermekes utas jut abba a kellemetlen helyzetbe, hogy Miskolcra reggel félháromkor át kell szállania a bánrévei vonatra, de sokat szenved ezáltal a most már szépen fejlődő gömöri turisztika is. Különösen sújtja ez az intézkedés a dobsinai jég- és az aggteleki cseppkő-barlang s Krasznahorkavár nagyszámú látogatóit. Rozsnyó és Dobsina bányavárosok és a környék közönsége most küldöttséggel akarja Kossuth Ferencz kereskedelmi minisztert fölkeresni, hogy a miskolci üzletvezetőségnek ezt a sérelmes intézkedését mielőbb változtassa meg.

A Nagykanizsai Néptakarékpénztár r.-t. tőkeemelése. A „Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán” igazgatósága legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy a jelenlegi 400.000 koronás alap-tőkéjét 800.000 koronára emeli fel ötszáz korona névértékű 800 darab új részvény kibocsátása által. A tőkeemelésre nézve a társaság igazgatósága a Magyar Országos Központi Takarékpénztárral barátságos megállapodást létesített, mely szerint az esetleg nem jegyzett részvényeket 510 koronás elővételi árban a Központi Takarékpénztár átveszi. Minden új részvény kibocsátási árfolyama 510 koronában állapított meg, melyből 500 korona, a részvénytőkéhez csatoltatik, míg a 10 korona felpénzből első sorban a kibocsátás költségei fedeztetnek, s a fennmaradó összeg a tartalékalaphoz csatoltatik. Az elővételi jog 1909. június 15-ig gyakorolható.

A keleti vasúttársaság költségvetése. A keleti vasút-társaság forgalmi igazgatóságának mai ülése tárgyalta az 1908. évi költségvetést, amely szerint a múlt évi áthozattal együtt a forgalmi felesleg 4.611.898 frank. Az igazgatótanács elhatározta, hogy a június 26-ára egybehívott közgyűlésen javasolni fogja, hogy a rendes tartalékalapot 169.123 a megújítási alapot 300.000 frankkal dotálják, részvényenként 5 százalékot, vagyis 25 frankot fizeszenek és az alapszabályszerű tantiémok levonása után fennmaradó 1.601.441 frankból új vonalak előmunkálataira 400.000 frankot használnak fel, a többi 1.201.441 frankot pedig új számlára írják elő.

L'Aigle Francia Életbiztosító Társaság magyarországi üzlet eredménye. A hazai biztosító intézetek erőteljes fejlődése egyre jobban háttérbe szorította Magyarországon is a külföldi biztosítók működését, úgy hogy egy-két nagy világozegtól tekintve, a kisebbek máris beazintették Magyarországon az új kötekeket s csak régi üzleteik le-

bonyolítására szorítkoznak. Így tesz a „L'Aigle” francia biztosító is, melynek magyarországi képviselője természetesen veszteséggel dolgozik. A múlt évben 57.111.60 korona díjbevétel mellett 51.905.09 korona volt a vesztesége.

A vetések állása a külföldön. A földművelésiügyi minisztériumhoz beérkezett konzulátusi jelentések alapján közli a Pol. Ért.: Franciaország. A párisi es. és kir. konzulátus jelentése szerint az időjárás országosra jobbrafordultával a vetések állása is kielégítővé vált. A további esőzés kívánatos volna. A marseillei es. és kir. konzulátus jelentése szerint a terméskilátások a május hó első napjaiban beállott fagyok következtében romlottak. Avignon közelében különösen a szőlők nagyon szenvedtek, míg Grenoble közelében az összes zöldek elfagytak. Héraul departementből jelentik, hogy a terméskilátások nagymértékben esőkkenetek. Var tartományból érkezett jelentés szerint a termés körülbelül hatvan községben nagy kárt szenvedett. Május közepe táján Gard tartományban sáskák léptek föl. A bruxellesi es. és kir. konzulátusi jelentés szerint a fagy a vetések fejlődését hátráltatta, a bekövetkezendő termésben azonban nagyobb kár nem esett. Ezzel szemben a burgonyában a kár nagyon jelentékeny. Algir és Tunis. A párisi es. és kir. konzulátusi jelentése szerint az időjárás a zab és árpára nagyon kedvező volt.

Az állatkiállítás díjazása. A Tattersallban most rendezett országos állatkiállítás bíráló-bizottsága már befejezte a bírálat nagy munkáját. A bírálati jegyzőkönyvek elkészítése után a végrehajtóbizottság a díjak kiosztását föltüntetett táblákat kifüggesztette az istállóban és így a számozás után minden egyes kiállító az Iparosarnokban rendezett tejküldés kiállításán megtekintheti a kiállított állatok díjait. A bírálóbizottság négy főcsoportra volt beosztva és pedig külön a ló, szarvasmarha, juh- és sertés-kiállítás bírálatára. Ezenfelül minden alcsoportra külön-külön három tagból álló bizottság küldetett ki. A bírálóbizottság Ráthonyi Reusz Henrik elnöklése alatt működött s a rendelkezésére álló csaknem 52.000 korona értékű díjakat aránylag rövid idő alatt osztotta szét. A lókiállítás fődíjait gróf Széchenyi, Béla, Eckstein Fülöp, ifj. Szemes Samu és ifj. Szigmeth János nyerték. A szarvasmarha-kiállítás nagyobb díjait gróf Csekonic Endre, gróf Draskovich Iván, gróf Hunyady László, Szell Kálmán, Bernrieder József, Lajos bajor királyi hercegné, gróf Almásy Dénes, Goldmann József, József főherceg stb. nyerték. A juhkiállítás kitüntetést kaptak: gróf Károlyi Lajos, gróf Károlyi Mihály, őrgrof Pallavicini Sándor, gróf Pálffy József, gróf Csekonic Endre, gróf Bánffy Miklós stb. A sertés-kiállítás a főbb díjakat gróf Wenckheim Frigyes, gróf Tisza Kálmán, Wertheimstein Alfréd, Blascsok Gyula, Stankovics Margit, Oswald Jenő, gróf Széchenyi Antal stb. nyerték.

Az idegen buza térfoglalása. Az idegen buza beözönlése hazánkba még mindig tart. Ma a gabonatorzszen ismét 40.000 mm. romániai búzát vettek a budapesti malmok, melyeknek határtalan buza-éhségét még a legutóbbi esőzések sem tudták enyhíteni úgy, hogy ma is 16.15 koronát fizettek a készáruért júniusi szállításra. A hallatlanul magas buzaárakkal tehát a gazdák és a spekuláció azt érik el, hogy még a budapesti piacot is a silányabb román buza foglalja el.

Állami pénztárjegyek szelvényeinek beváltása. A m. kir. pénzügyminisztérium most adta ki az utasítást az állampénztáraknak és az adóhivataloknak az 1908. évi L. törvényzikk 7. szakasza alapján kibocsátott 215.000.000 korona összegű 1910. évi december 31-én lejáró 1909. évi magyar királyi adómentes 4 1/2 százalékos állami pénztárjegyek szelvényeinek beváltására nézve. Ezek a szelvények esedékességük beálltával teljes névértékükben minden levonás nélkül váltottak be 1909. évi június 30-án, december 31-én, 1910. június 30-án és december 31-én 11.25, 22.50, 112.50, 225 és 1125 koronával, amint azt az állami hitelügyek kezelésére fennálló, az 1893. évi adóhivatali utasítás VI. füzetében foglalt szabályok előírják.

Felelős szerkesztő:
PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:
A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság.
Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatorzsde.

Budapest, június 8.

A készáru-piaczon ma esendes volt az irányzat. Csekély kínálattal szemben a malmok tartózkodók voltak, de az eladók sem fészérozták a dolgot egy esőppet sem, így tehát csak egészen jelentéktelen forgalom fejlődött ki. Mindössze alig 5000 q buza kelt el, változatlan tegnapi áron. A legdrágább csadási ár 34 korona volt 79.5 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 32.70 korona 76 kilós felsőmagyarországi búzáért. Egyéb gabonaneműek közül a rozs 20 fillérrel, az árpa 10 fillérrel drágább, a többi változatlan. Forgomba került: 1500 q rozs 18—18.40 koronás áron és 300 q árpa 17.50 koronás áron. A határidő-piaczon a mai üzlet megint rendkívül viharosan, roppant szilárd irányzattal és a tegnapi zárlatnál magasabb jegyzésekkel indult meg. Kezdetben még tovább emelkedtek az árfolyamok, később azonban nyereségi realizálások által előidézett sürgősebb kínálatra gyöngült a hangulat és meglehetősen visszaestek a jegyzések. A forgalom további folyamán aztán, amely ma megint igen élénk volt és nagy arányokat öltött, hol felfelé, hol pedig lefelé törekedtek az árfolyamok, amelyek meglehetősen tág keretben ingadoztak. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az októberi buza hat fillérrel, az áprilisi buza nyolcz fillérrel, a júliusi tengeri szintén nyolcz fillérrel gyöngült, ellenben az októberi rozs huszonnyolcz fillérrel, az októberi zab négy fillérrel, az újtengeri ugyanennyivel javult.

A készáru-piaczon elkelt:

Buza. Tiszavidéki: 200 q 79.5 k 34 K. 500 q 80 k 33.50 K. 500 q 79 k 33.50 K. 200 q 78 k 33.60 K. 100 q 78 k 33.60 K. 100 q 78 k 33.60 K. 200 q 77.5 k 33.50 K.

Pestvidéki: 200 q 77 k 33.40 K.

Fejérmegyei: 100 q 76 k 32.80 K.

Felsőmagyarországi: 100 q 76 k 32.70 K.

Bihari: 1500 q 79 k 33.65 K.

Rozs: 100 q 21 K kpf. par., 500 q 20.98 K ab Budapest, 800 q 20.90 K kocsira, 100 q 21.05 K kpf. par.

Zab: 100 q 18.40 K kpf., 100 q 18 K kpf.

Takarmányárpa: 150 q 17.50 K kpf. par., 100 q 17.50 K kpf. par.

Az árak 100 kilogrammonként koronaértékben értendők.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	32.60—33.50
"	76	31.35—31.85	80	32.80—33.60
"	77	32.15—32.45	81	32.80—33.60
"	78	32.35—32.60	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	31.55—32.65
"	76	31.10—31.85	80	33.30—33.50
"	77	31.90—32.—	81	—
"	78	31.95—32.—	82	—
Pestvidéki	74	—	78	32.10—32.20
"	75	—	79	32.40—33.75
"	76	31.65—32.35	80	32.45—33.50
"	77	32.40—31.50	81	—
Bánsági	74	—	78	32.55—33.50
"	75	—	79	32.85—33.80
"	76	31.50—31.65	80	33.40—33.0
"	77	31.05—31.60	81	33.85—33.80
Bácskai	74	—	78	31.55—32.65
"	75	—	79	32.50—33.—
"	76	31.60—31.85	80	32.55—32.20
"	77	31.60—32.15	81	—
Rozs I-rendű új	—	—	—	20.95—21.25
" közepminőségű új	—	—	—	20.75—21.05
Árpa takarmány I. rendű	—	—	—	17.70—18.60
" II. rendű	—	—	—	17.10—17.—
Köles	—	—	—	—
Zab I. rendű	—	—	—	17.60—18.40
" II. rendű	—	—	—	18.05—17.65
Tengeri belföldi új	—	—	—	15.80—16.—
Korpa:	—	—	—	12.90—13.20

A határidő-piaczon köttetett:

Délelőtt:

Előforduló kötések (100 kg.-kint) 1909-re:

Buza októberre	27.80—27.82—27.66—27.80—27.72
Buza áprilisa	28.68—28.44—28.54—28.30—
Rozs októberre	21.14—21.22—21.—21.38—21.18
Tengeri júliusra	15.78—15.88—15.82—15.74—
Újtengeri májusra	14.14—14.48—14.38—14.46—
Zab októberre	15.52—15.54—15.42—15.52—

1 óra 30 perccor zárulnak:

Buza októberre	27.54—27.56
Buza áprilisa	28.32—28.34
Rozs októberre	21.18—21.20
Tengeri júliusra	15.74—15.78
Újtengeri májusra	14.44—14.46
Zab októberre	15.52—15.54

Budapesti gabonaforgalom.

1909. június 6-tól 1909. június 7-ig.

	Erkezett	Elszállított
	métermazon	métermazon
Buza	17161	10439
Rozs	2000	100
Árpa	—	—
Zab	7602	2354
Tengeri	26145	8647
Liszt	632	6210
Korpa	3000	1010

Értéktőzsde

Az irányzat elég szilárd ugyan az értéktőzsdén, de a spekuláció igen tartózkodó. A nemzetközi értékek közül egyedül az Államvasuti részvények iránt mutatkozott érdeklődés. Mellette a Közuti részvényekben voltak vásárlások az előtőzsdén. A déli tőzsdén e részvényekhez a Rimamurányi részvény is társult, de a vásárlások, melyek nagyobb részt bécsi számlára történtek, nem javították meg lényegesebben az árfolyamokat. A helyi értékek piacán egy-két papirospan volt forgalom, lényegtelenebb árváltozásokkal. Kötés volt a Hazai bank, a Városi villamos vasut, az István téglá- és a két Villamossági részvényekben. A salgótarjáni részvényekben ma szintén mutatkozott javulás, de az eladások még mindig nem szüntek meg. A járadékpiac üzletlenn. Forgomba került a mai üzlet folyamán: Osztrák hitel 639.25—638.50—638.75 koronán, Magyar hitel 750—749—749.50 koronán, Államvasut 726.50—725.50 koronán, Jelzálog 437—436.50 koronán, Rimamurányi 574.25—575—574.50 koronán, Közuti 571—571.75—567.50 koronán, Magyar koronajáradék 93.05 koronán, Salgó 577—588 koronán.

Az előtőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 639.25—638.50—638.75. Magyar hitel 750—749—749.50. Osztrák-magyar államvasut 726.50. Leszámitóbank 479.50—478.75. Jelzálog 437—436.50. Rimamurányi 574.25—574.75—574.50. Közuti vaspálya 571—571.75—568.50. Magyar koronajáradék 93.05 K.

A déli tőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 638.75. Magyar hitel 749.50. Osztrák-magyar államvasut 725.50. Jelzálogbank 437—436.50. Rimamurányi 575—574.50. Közuti v. 568.50—567.50 K.

Díjbiztosítások Osztrák hitelrészvényre:

holnapra 4—5 korona, nyolcz napra 6—8 korona, június hónap végére 18—20 korona.

Utőtőzsde délután 4 órakor:

Osztrák hitel 639, Magyar hitel 750, Államv. 727, Leszámitóbank 477.50, Rimamurányi 574, Városi vasut 267.50, Közuti vasut 567.75 K.

Dr. HÖNIG IZSÓ

VILLANYGYÓGYÍTÓ ÉS RÖNTGEN-INTÉZETE

Elektromágneses gyógyítás.

Budapest, IV., Károly-körut 24., I. em. Lift

Telefon 102—39.

Gyógytényezők:

Finsen-féle ivlámpa fürdők szívhaj és vredenyelmeszedés ellen.

Elektromágnesesgyógyítás

Röntgen sugarakkal való kezelés.

Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).

Kék fényvel való kezelés.

Villamos hőfürdők (Elektrotherm).

Villamos fényfürdők.

Villamos massage (Vibratio).

Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.

Villamos vízfürdők.

Szénsavas fürdők.

— Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig. —

Kezelés egész napon át.

Főbb javallatok:

Általános idegesség (neurasthenia, hystéria).

Ideggyengeségi állapotok.

Almatlanság, Fejfájás.

Hűdésok (Paralýsis).

Idegfájdalmak, idegzsibák (Neuralgiák, ischiás).

Gerincvelősrövidítés (Tuberculosis).

Szívbetegségek.

Vredenyelmeszedés.

Köszvény és osz, reuma, izületi és csontbajok.

Székrekedés, Daganatok.

Anyagcserebajok (Elhízás, cukorbetegség, verszegénység)

Bőrbajok, Bőrvizketeg.

Lupus.

Hajhullás, kopaszodás.

Szortelenítés (nőknél az arezon).

Aranyeres osomók.

Kívántra prospektus.

BÉCSI GABONATÖZSDE:

Bécs, június 8. (Saját tudósítónktól.) Buzában az iránzat a túlságosan csekély kínálat miatt ismét szilárdabb lett és az árakat újból 10 fillérrel emelték. Tengeri és zab is drágult 5 fillérrel, azonban rozs változatlan áron könnyen lett volna szerzhető.
Jegyzetelt buza: tiszavidéki 16.30-17.30, mosoni 16.50-16.65, tótfelvidéki 16.20-16.70, déli vasuti 16.20-16.70, marhefeldi 16.55-16.80.
Rozs: tótfelvidéki 10.55-10.80, csepeli 10.55-10.75, pestmegyei 10.65-10.90, déli vasuti 10.55-10.80, különféle magyar 10.50-10.75, osztrák 10.55-10.80.
Árpa: morvaországi 8.75-9.05, takarmány 8.45-8.65 K.
Magyar tengori 8.25-8.45.
Cinquntin 10.30-10.55.
Magyar zab 9.45-9.95, válogatott 9.95-10.35.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE

Bécs, június 8. A piac tevékenysége a mai előtőzsdén főképpen alpesi bányarészvényekre szorított, melyekben tekintettel a negyedévi mérleg eredményére nagyobb eladásokat eszközöltek. Később azonban ismét fedezeti vásárlásokhoz folyamodtak. A többi értékekben nagyon esendes volt az üzlet. Hírel- és államvasuti részvények újabb árfolyam lemorzsolódásának voltak kitéve, ami az előtőzsde zárlatának kedvetlen jellegét kölcsönözte. Keleti vasuti és Lloyd-részvények iránt érdeklődés mutatkozott. Jelentékeny javulásra tettek szert a kárpáti petroleum-részvények, melyek iránt a kormány tervezett szanalási akciója vételkedvet ébresztett. A déli tőzsde állandóan kedvetlen volt és alig változott. Később a déli vasuti részvények arbitrázs vásárlásokra élénkültek, míg a többi értékek tovább is gyenge magatartást tanúsítottak.

11 órákor zárultak:

Osztrák hitel 639, Laenderbank 454, Államvasut 726.75, Déli vasut 110.50, Alpesi 642, Keleti vasut 591.50, Galicizai Kárpát-petroleum 639, Török sorsjegy 185.50.

1 órákor jegyezték:

Osztrák hitel 638.25, Magyar hitel 749, Anglo 300.50, Bankgyűléslet 528, Laenderbank 454, Union 548.50, Államvasut 727, Déli vasut 112, Alpesi 642.75, Rimamurányi 574, Török sorsjegy 185, Keleti vasut 591, Galicizai Kárpát 637.

Bécs, június 8. (Magyar értékek zárlata.) 4 száze. lékos arany-jaradék 113.75. Tiszai és szeg. kölcs-sorsjegy 144.45, Magyar hitelbank részvény 741.-. Magyar leszámítoló és váltó részvény 477.50, Rimamurányi 573.75, Magyar cukoripar 19.50, Adria hajó-zási részvénytársaság 393.-, Magyar koronajaradék 93.10, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. —, Magyar nyer.-k. sorsjegy 202.75, Kassa-Oderbergi Vasut részvény —, Magyar Jelzőlogbank 436.- Magyar keresk. bank —.

Bécs, június 8. (Osztrák értékek zárlata.) 4.2 száze-

lékos papír-jaradék 96.25, 4 százalékos osztrák arany-jaradék 117.35, 1860-as sorsjegy 161.-, Osztrák hitel-sorsjegy 550.-, Angol-osztrák bankrészvény 299.-. Bécsi Bankverein 527.25, Osztrák-magyar bank 1778. Déli vasut 110.75, Dunagőzhajózási társ. 920.-, Dohány részv. 362.-, Cs. k. arany (vert) 11.34, Német bankv. 117.46, Osztr. Lloyd 459.-. 4.2 száz. ezüst jár. 96.20-99.60, Osztr. koronajaradék 96.30, 1864-es sorsj. 292.-, Osztrák hitelintézeti részvény 638.25, Union-Bank 547.50, Osztrák Landerbank 453.60, Osztrák-magyar államvasut 726.50, Elbovölgyi vasut 463.50, Alpesi részvény 642.50, 20 frankos 19.05, Londoni váltóár 240.05, Lipótkohó —, Töröksorsjegy 185.35.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE

Berlin, június 8. A forgalom mai megnyitása- kor bányarésztékek részben lényeges eséseknek voltak alávétve, ami abban gyökerezett, hogy a német vasipar helyzetéről kedvezőtlen hírek érkeztek s mi mellett az amerikai cal értéke iránt mutatkozó kedvetlenség a hanyatlásnak új tápanyagot szolgáltatott. Így kohórészvények a Phönix-részvények vezetőse mellett 1/3 százalékkal gyöngültek, a többiek pedig 1 százalékkal estek, a többi értékekben az árfolyammozgalmak a csekély vételkedvnek megfelelően esendesebb volt. De inkább gyöngülés felé hajlottak. Az uralkodó áramlattal ellentétben a Drezdener Bank részvényei élénk spekulatív vásárlásokra 1 százaléknál többel javultak. Későbbben a visszamenő mozgalom lecsendesült és a teljesített fedezések bányarésztékekben látszólagos szilárdítását idézte elő az összes értékeknek, ami azonban csak az utótőzsde forgalmában volt észrevehető, amikor a kezdetben történt árvesztések részben kiegyenlítették. Baltimore részvények arra a hírre, hogy a párisi tőzsdén bevezetni szándékoztak, ösztönzést nyertek. Élénkebb forgalmak voltak a vasuti részvények is. A készpénzpiac ipari értékei általánosságban esendesebbek voltak és csak egyes értékek tüntek fel szilárdságukkal. Napi pénz 3/4 százalé, magánleszámítolási kamatláb 2/8 százalé.

Zárlathoz jegyezték: 4.2 százalékos papír-jaradék —, 4 százalékos osztrák aranyjaradék 100.20, osztrák hitelrészvény 206.70, Déli vasut 21.90, orosz bankjegyek 216.20, 4 százalékos új orosz kölcsön 85.30 Disconto Commandit 186.50, Dinamitruszt 162.60, Harpeni 138.40, Unikált török jaradék 93.10, 4.2 százalékos ezüst-jaradék —, 4 százalékos magyar arany-jaradék 95.50, Magyar koronajaradék 93.-, Osztrák-magyar államvasut 156.-, Bécsi váltóár 850.75, Olasz jaradék —, Alt. villamosági Edison 234.60, Gelson-kirchenei 178.90, Laurakohó 180.70. Kedvetlen.

Frankfurt, (Zárlat) június 8. 4.2 százalékos papír-jaradék —, 4 százalékos osztrák aranyjarad. 100.15. Osztrák hitelintézeti részvény 209.30, Osztrák-magyar-államvasut 155.75, Eszaknyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.35, Bécsi Bank-verein 133.-, Villamos részvény —, 3 százalékos magy. aranykölcsön 79.10, 4.2 százalékos ezüstjaradék 99.75, Osztrák koronajaradék —, Magyar koronajaradék 93.25, Osztrák-magyar bank 127.80, Déli vasut

részvény 22.10, Elbovölgyi vasut —, Bécsi váltóár 85.25, Párisi váltóár 810.-, Union bankrészvény —, Alpesi bányarészvény —, Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat) június 8. 4.2 százalékos ezüst-jaradék 99.40, 1860, sorsjegy 163.50, Déli vasut 25.70, 4 százalékos aranyjaradék 99.65, Osztrák hitelrészvény 200.75, Osztrák-magyar államvasut 155.50, Olasz jaradék 104.-, 4 százalékos Magyar aranyjaradék 95.60, Nyugodt.

London, június 8. Angol consol —.

Páris, (Zárlat) június 8. 3 száz. Francia jaradék 93.12, Osztr. aranyjaradék 101.50, Magyar arany-jaradék 98.65, 3 százalékos Olasz jaradék 105.25, Déli vasut elsőbbségi kötv. 292.-, 5 százalékos marokkói jaradék 530.-, 4 százalékos spanyol jaradék 95.65 4 százalékos unifikált török jár. 92.85, Török sorsjegy 173.50, Török dohányrészvény 386.-, Osztrák földhitelintézet 11.72, Osztr. Landerbank 487.-, Magyar jelzőlogbank —, Banque de Paris 1672., Banque Ottomane 729, Osztr. magyar államvasut 787.- Déli vasut —, Hartmann gépgyár 541.-, Uríkányi kőszén 1639 Váltó Amsterdamba (rövid) 205.43, Váltó német piacokra (rövid) 123.18, Váltó Bécsre (rövid) 104.87, Váltó Belgiumra (rövid) 1/4, Olasz aranyváltó (rövid) 1/2, Váltó Svájcra (rövid) 1/2, Csek Londonra 20/20, Nagán-kamatláb 1.1/2. Tartott.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Vásárcsarnok.

Június 8. Szépen csomagolt nagyszemű eseresznýnek jó kelendőége van. Vajból az érkezés még mindig eléggé gyér s jó kereslet mellett az árak szilárdak. Kötött szonkában és jól füstölt csontos belföldi szonkában az üzlet élénk. Mai árak:

Husneműk: marhahús hátulja 132-144 K, eleje 104-116 K, vidéki borjú, bőrben hosszan mérve súlylevonás nélkül 90-112 K, helybeli borjúhús 108-124 K, sertésbús szalonnával 144-156 K, lehozott sertés 152-156 K, szalonna friss 124-128 K, szalonna sózott 132-136 K, szalonna füstölt 144-148 K, olvasztani való 140-144 K, hajt 156-160 K, sertészsír 148-154 K, mind mtermázunkint. Füstöltbús (vidéki) kg-ja 140-160 K, hazai sonka 1.80-2.- K, szalámi magyar 3.20-3.60 K, szalámi nyári 1.20-1.40 K kg-kint.

Vad: őz 1.60-1.80 K. Boromfélék: Elő: rántani való eszke 1.40-2.40 K, sütni való 2.80-3.20 K, kacsasóvány 3.60-4.- K, kacsá hizott 5-6 K, liba, fiatal 8-12 K, lud, hizott 14-18 K, tyúk 4-4.20 K, pulyka 6-7 K, páronkint. Vágott: szépen tisztított baromfi: hizott lud 1.30-1.50 K, hizott ruca 1.40-1.60 K, hizott pulyka 1.20-1.60 K, levestyuk 1.40-1.50 K, kg-kint, Pulard 1.80-2.- K, darabonkint.

Tejtermékek: tevaj (centrifugált) I. 3.10-3.30 K, II. 2.80-3.- K, főzvaj (köpült) 2-2.20 K, tehénturó 12-20 K. Valódi erdélyi juhturót és munkásturót igen jutányosan szállíthatunk.

Zöldsejfélek: burgonya (vaggonáru) sárga 8-9.40 K, róza 6.50-8 K, fehér 5-6.40 K, sárgarépa 26-30 K, petrezselyem 28-34 K, káposzta 7-8 K 100 kg-kint. Kalarabé 4-12 K, spárga solo 1-1.20 K, kizépf 40-50 K, leves 20-24 K kg-kint. Zöldborsó, hüvelyes 18-24 K. Uborka, salátának 20-40 K, ezetbe 6-8 K 100 darabonkint.

Gyümölcsfélék: Alma: válogatott elsőredű áru (aranyparmen, ranett, Jonathán, Törökbalént, batul

Table with multiple columns: BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE, Mai záró árfolyam, Pénz, Áru, Záloglevélek, Bankok, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gősmalmok, Iparvállalatok, Sorsjegyek, Pénznemek és váltók. It lists various financial instruments and their market values.

stb.) — 80—1.— K, másodrendű — 40.— 60.— K, harmadrendű apró árú — 15.— 24.— K, Dió I. 40—50 K, dió II. 20—40 K, 100 kg-kint.
 Vegyesárúk: Bor és szeszesitalokat minőség szerint különféle árakon értékesítünk. Méz 90—120 K k-kint.
 Tojás: bácskai 75—78 K, eredeti ládánként (1410 darab.)

Kőbányai sertéspiac.

Június 8. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 143—145 fillér. Fialat közép (páronként 251—20 kilogrammig terjedő súlyban) 145—146 fillér. Könnyű (páronként 250 kilogrammig) 145—146 fillér. Közép (páronként 240—280 kgr.) 145—147 fillér. Könnyű (páronként 240 kgr.) 146—148 fillérig. Sertéslétszám: 1909. évi június hó 5. napján volt készlet 26850 drb., — 1909. június hó 7-én felhajtott 507 drb., — 1909. június hó 7-én elszállított 166 drb., — 1909. június hó 8. napjára maradt készletben 27191 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: élénkbb.

Sertéskonsumvásári jelentés.

(A székesfehérvári állatvásár és közbiztosági igazgatósága.) Június 8-án. Előző napi csatlakozó maradvány 741 drb sertés, Mai felhajtás 1555 drb sertés, 2 drb sülőd, összesen 2296 drb sertés, 2 drb sülőd. Eladott 1452 drb sertés. Mai maradvány 844 drb sertés, 2 darab sülőd. Következő árak jegyzetelték: Zsirtsertés: Oreg I. tendű 350 kilogrammon felül ételsúlyban 108—116 fillér, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül ételsúlyban 130—145 fillérig, fiatal közép 220—300 kgr.-ig 220—300 kgr.-ig ételsúlyban 130—150 fillérig, fiatal könnyű 120 kilogrammig levonással 137—150. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsúlyban értendő. A vásár irányzata közepes. Az árak változatosak.

Budapesti szurómarhavasár.

Június 8. Felhajtott 1822 drb élő borjú, (közte 17 rugott), 2 drb növendékmarha, 46 drb élő bárány. Árjegyzék ezen tudósítás zártáig: Elsőrendű 66 borjúkért 88—96 fillérig, kivételesen 98—106 fillér, középminőségű élő borjúkért 76—84 fillérig, silyány és rugott borjúkért 44—72 fillérig, növendékmarháért 48 fillérig, kilogrammonként (levonás nélkül.) Az irányzat élénkbb volt, az árak 3—4 fillérrel egyenként emelkedtek.

Bécsi sertésvásár.

St. Marx, június 8. A mai vásárra felhajtott 17.994 drb sertés. Es pedig 8031 drb hizott és 5963 lengyel sertés. Árjegyzék elsőrendű magyar sertésekért 126—128 fillér, kivételesen 129—130 fillér. Sedett sertésekért 100—120 fillér kilogrammonként ételsúlyban levonás nélkül. Az irányzat élénk volt. Az árak 2—3 fillérrel kilogrammonként emelkedtek.

VIZÁLLÁS.

Állomás	jún. 7.		jún. 8.	
	méter	méter	méter	méter
Ónoda	Schärding 2.21	1.97	Tisza	M. Sziget 0.45
	Passau 2.95	2.77		Téskháza 0.32
	Linz 0.29	0.30		V. Namény 0.15
	Báso 0.46	0.49		Tokaj 0.32
	Pozsony 1.43	2.57		Tiszafüred 0.64
	Komárom 3.18	3.28		Szolnok 0.66
	Budapest 2.58	2.64		Csongrád 0.56
	Paks 2.—	2.05		Szeged 1.31
	Mohács 3.14	3.11		T. Becse 1.66
	Gombos 4.86	3.82		T. T. 2.90
	Ujvidek 2.22	3.15		Óndova 0.92
	Pancsova 2.62	2.84		Óndova 0.92
	Orsova 3.08	2.98		Óndova 0.92
	Morva 1.08	2.06		Óndova 0.92
	Morva 0.72	0.74		Óndova 0.92
	Szolnok 0.38	0.35		Óndova 0.92
	Szered 0.76	0.91		Óndova 0.92
	Szt. Gothárd 0.64	0.58		Óndova 0.92
	Sarvár 0.19	0.—		Óndova 0.92
	Győr 2.47	2.54		Óndova 0.92
	Várasd 2.05	1.88		Óndova 0.92
	Zákány 0.41	0.08		Óndova 0.92
	Bács 1.18	1.30		Óndova 0.92
	Eszék 2.06	0.—		Óndova 0.92
	M. Szedah. 1.10	1.—		Óndova 0.92
	Száva 0.14	0.16		Óndova 0.92
	Zágráb 0.07	0.03		Óndova 0.92
	Sziszék 2.29	2.75		Óndova 0.92
	Mitrovicza 0.—	0.14		Óndova 0.92
	Dees 0.34	0.44		Óndova 0.92
	Szuzsár 0.—	0.—		Óndova 0.92
	Kraszna N. Majtény 0.16	0.16		Óndova 0.92
	LatorczaMunkács 0.25	0.42		Óndova 0.92
	Laboroz Homonna 0.05	0.42		Óndova 0.92
	Ung Pereoseuy 0.05	0.—		Óndova 0.92

Kivonat a hivatalos lapból.

— Június 8. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter özv. Biró Adámné Papp Mária okleveles kisdédvönőt a bélyesi állami kisdédvönökhöz kisdédvönővé; a földművelésügyi miniszter Vincze Miksa diódi lakost Alsófehérvármegye közigazgatási bizottságába közzgazdasági előadóvá; az igazságügyminiszter Fischer Mór budapesti VIII—X. ker. járásbírói díjnyelket a pestvidéki törvényszékhez jrnokká; a marosvásárhelyi ítéltábla elnöke dr. Oláh Béla és Benes Dénes díjaztal joggyakorlókat a marosvásárhelyi ítéltábla kerületébe díjaz joggyakorlókká; a karánsebesi törvényszék elnöke a karánsebesi törvényszékhez Gherga Gyula karánsebesi törvényszéki fogházért III-ad osztályú hivatalosolgávé nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Czeglédy Istvánné szül. Pap Jolán nagybecsekeri állami óvónőt a lugosi állami óvodához ugyanebben a minőségében; a lugosi törvényszék elnöke Mienlescu Száva németborsáni járásbírói szolgát saját kérelmére ugyanebben a minőségben a lugosi törvényszékhez helyezte át.

Pályázatok. Vágásonon (Udvarhelymegye), Juág (Székelymegye), Birinben (Hunyadvármegye) és Órvénden (Biharmegye) postai ügynöki állásra június

25-ig; a kovászai járásbírósnál végrehajtoi állásra 2 hét alatt; a postatakarékpénztárnál kezelőtisztai állásra július 15-ig lehet beadni a pályázatokat.

IDŐJÁRÁS.

A Magyar Kir. Országos Meteorológiai és Földmágnességi intézet jelentése.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban az idő változóan felhős és mérsékeltlen meleg. Esők szörványosan fordultak elő és az ország délnyugati részein zivattal jártak. A hőmérséklet maximuma Nagyenyeden 28 C. fok, minimuma Rajeczfürdön 5 C. fok volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Lényegtelen hőváltozás és elvétve eső, illetve zivatar várható.

Állomás	Légnyomás mm. 799 +	A hőmérséklet Celsius skálán	Szélirány és ereje	Felhőzet	Hőmérséklet	
					max	min.
A. Szilátna	79.5	14.1	E	1	0	19
Ungvár	80.0	13.6	NE	4	4	19
Késmárk	80.4	12.8	NE	4	4	17
Losoncz	80.3	16.8	NE	2	1	25
Ógyalla	80.5	14.9	N	1	1	19
Budapest	80.7	17.5	N	2	2	21
Héreny	80.3	19.3	N	4	4	24
Keszthely	80.5	19.0	N	1	1	22
Fécs	80.8	15.0	N	3	2	24
Zágráb	80.7	14.0	NE	1	4	25
Fiume	80.8	17.4	N	1	1	22
Szeged	80.9	18.9	NW	1	0	25
Temesvár	80.2	15.1	N	1	0	29
Nagyvárad	80.2	17.8	N	2	4	25
Kolozsvár	80.2	14.7	N	0	0	17
Nagysebent	80.8	15.6	NW	1	1	24
Szatmár	—	16.0	N	3	4	25
Eger	—	15.3	NW	2	2	26
Arvaváralja	—	13.2	NW	3	4	22
Selmeczbánya	—	13.8	NW	4	3	22
Komárom	—	16.8	NW	2	1	22
Magyaróvár	—	15.2	NW	2	1	22
Sopron	—	12.8	E	3	4	17
Eszék	—	16.8	E	1	4	28
Cikvenica	—	18.6	E	2	3	28
Debreczen	—	15.1	E	4	3	25
Kecskemét	—	16.8	E	2	1	22
Óroszháza	—	16.9	E	0	0	36
Árad	—	16.5	NE	3	1	25
Zombolya	—	16.4	N	2	1	26
Vesztész	—	17.8	N	2	2	28
Grova	—	—	—	—	—	—

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató; PAJOR MÁTYÁS.

ZUG A NÁDAS...

— Regény a régebbi hajdúéletből. —

Írta: MÓRICZ PÁL.

19
 — Híhí!... Na, ládd! Még galambpecsenyére vásik a foga.
 — Hogy az ördög! — Gorzsás már éppen el akarta rántani a madzagot, midőn a váraflankul betoppant alak megzavarta cseles munkáját. Huss! A megriadt galambok harmadik szomszédságra repültek. Gorzsás hajdu arczán akkor simultak el a ránczok, midőn felismerte a hivatlan vendéget... A teremfáját neki! Nagy kelmed az, Székely bátyám?
 — Híhí! József ecsém, nem is tudtam, hogy ennyire csemegés vagy és így kívánod a galambpecsenyét?
 — Valamivel csak kell foglalatoskodni, bátyám.
 — Hejnye! Neked ez is foglalkozás?
 — Hát mit csináljak?
 — Mit csináljak? Mit csináljak? Ez még furcsa! Nekem, az öregebbiknek kell számon tartani, hogy holnap lesz a nádházi nagy szabadság.
 — Pénz nélkül, mit csináljak én a vásárba?
 — Pénz nélkül? Hászzen éppen azért megyünk oda, hátha nekünk is akad valamiféle seft?
 — Nem bánom; gyerünk, ha Gábor bátyám jónak látja.
 — Hogy jónak látom? Ihol, már a szeredás is a nyakamban van. A darulvót is kettészédtem s a szürujjba dugtam. Te se tétovázzáál soká. Iziben kenyeret, szalonnát a tarisznyádba, azután gyerünk.
 — Gorzsás hajdu nyakába penderítette a szűrt. Mintán pipájára is rácsiholt, fokost ragadtott a kezébe. Azután pénz nélkül nekioldultak a nádházi vásárnak.

17.
 Másnap volt a nádházi vásár. A Nyir-ségről, Hajduságról tizezrével verődtek össze. Igen sikeres vásár volt ez. Csupán Gorzsásnak, meg a cselesalos Székelynek nem sikeredett üzlet. Gorzsás déltájt panaszra fakadt.
 — Pénz nélkül a vásárba?... Ugy-e, mondtam Gábor bátyámnak?
 — Ne bosszants! Pénzzel a bolond is csinál vásárt. Inkább a szemed nyisd ki. Azután fülelj is mindenfelé... Váltig pislogott, váltig fülelt Gorzsás! De, csak nem sikeredett üzlet. Pedig Gorzsást a lazipecesenye szaga is izgatta. Midőn a foszlós lány kenyérre, a ropogó bőrös pecsenyére gondolt, Gorzsás csakugy nyáladozott az erős kívánságtól. Akkor riadt fel, amikor Gábor bátyja oldalba ütötte: — Hé! Te! Alvajáró.
 — No! Mi az?
 — Ne busulj, ezimbora! Most már miak is csinálunk üzletet.
 Egy ekhós szekeren kis tírják (tót) fueskaült. Ostorral csapkodta a löcsfőhöz kötött jóhusu paraszti lovaeskát.
 — Nyete! Csak már vinnének lanét.
 A két hajdu összevillongott. Gorzsás már oldozta is a kötőféket. Székely hajdu a fueskával nyájaszkodott.
 — Visszük már, gyermekem.
 — Vigyk is! Elég sokáig vigyáztam rá.
 A két hajdu a lovaeskával mihamar elögyeledett a vásári tömkelegben. Székely Gábor elégtelen suanyított Gorzsásra.
 — József, hé! Mit is mondtam neked? Gorzsás elmosolyodott, bár érthető aggodalmak gyötörték, mert kezében volt a kötőfékszár. Székely Gábor leolvasta arczáról a félszet: — Ne rémüldözz, ecsém! Ha eddig segített, ezutánra is megsegít miakét a jó Isten.
 — Ha legalább a gazdáját ismerném, félreállanék az utjából.
 — Mig engem látsz, ne félj semmitől. Mindjárt kerül ennek gazdája... Hé, hé! Jakab szomszéd! Hová vezetí kend azt a lovat?

Jakab szomszéd girbeeske lovat ránezigált a kőzmadzagon. Jakab szomszéd is színtaféle rendű kupeczséget üzött, mint Székely hajduék. Az ilyen fajtájú vásáros emberek szemök nézéséről megismerik egymást. Jakab szomszéd is firkészileg állította meg lovat.
 — No. Mit akarnak — kendtek — tőlem?
 — Csak a lovat akarjuk szemrevénni, szomszéd.
 — Az én lovam igaz jó.
 — Magam is úgy nézem, rokon a miénkkel. Akár mindjárt meg is eszerelhetnénk?
 Jakab szomszéd is szemrevette a hajduk lovaeskáját. Ürgette-forgatta a lovat. Mindenképpen takaros paraszti lovaeska volt.
 — No, persze! Toldás nélkül?
 — Toldás nélkül? Tán megkerültél, Jakab?
 — Lassabban, csak lassabban földi... Ha kell kendeknek jó! Ha nem kell, ugyis jó! Még adok a kesely lovamra két forint toldást.
 — Ugy látom, esufolkodik, kend, szomszéd. Hisz még tíz forint sem volna sok?
 — En meg úgy nézem, kendtek azt gondolják, hogy lopom a pénzt?... Vagy tán az én paripánat nem is nézték kendtek?
 — Nyüvöd a paripánat, szomszéd. A vak bárónak diésérd lovat. Inkább azt nyögd ki már, megtoldod-e öt pengőforinttal?... Azonban saját ösztintem kimondom, esakis azért adjuk ennyit, mert otthon felejtettük a passzást.
 Jakab szomszédot sohasem feszélyezte, hogy volt, vagy nem volt passzus. Hanem magában felbecsülte a lovat és úgy vélekedett, hogy tulajdon girhes lovánál ötszörösen is többet ért a cserébe kínált parasztlóvaeska és nehogy a két jó madár megbánja a vásárt, mindjárt a Székely hajdu markába nyomott öt forintot.
 — Meg van véve! — mondotta Jakab, szomszéd.
 (Folyt. köv.)

SZÍNHÁZAK.

Szerda, 1909. június 9-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

A lilium.

Színjáték négy felvonásban. Írta: Pierre Wolf és Gaston Leroux.

Személyek:

De Migny gróf	Mihályfi
Chabreloche	Garamszegi
Arnault	Dézso
Gerard de Maigay	Barthos
A császár	Mészáros A.
André	Faludi
Joseph	P. Márkus E.
Odette	Török I.
Christiane	Damjén M.
Didier anyó	Várdi A.
Denise	V. Molnar R.
Simone	Gyenes
Darczy	Kélemen M.
Susanne	György I.
Madelaine	F. Domjén R.
Lucy	

Kezdeté 1/2 8 órakor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ. (BUDAI SZÍNHÁZ)

A szép gárdista.

Operette 3 felvonásban. Írták: Landesberg Sándor és Willner Miksa. Fordította: Tábori Emil. Zenéjét szerzte: Berté Henrik.

Személyek:

Dorottya hercegnő	Fóthy F.
Schreckenspatz	Virág
Schlagheim	Boglar
Lenke Richard	Albert E.
Bibersheim grófnő	L. Mihályfi
Uferseicht-Merse	Kövesy
Dianna	Déry R.
Meizeheim	Harold
Felsiban báró	Kövesy
Gelbitz gróf	Balogh
Édér	Falussy

Kezdeté 1/2 8 órakor.

TRÁNIA SZÍNHÁZ.

A jövő háborúja.

Kezdeté 1/2 8 órakor.

VÁRSZÍNHÁZ.

Nincs előadás.

VIGSZÍNHÁZ.

Az édes teher.

Enekes vígjáték 3 felvonásban. Írta: Heltai Jenő.

Személyek:

Kékes Tamás	Góth
Lenke	Góthné
Hathársyiné	Harszthy H.
Hathársy Miska	Vendrei
Pakrácz Tóni	Szerémy
Kartács Sándor	Tihanyi
Babér Böske	Kornai Berta
Szerencs Gyuszi	Sarkadi
Pekh Oliver	Harsanyi

Kezdeté 1/2 8 órakor.

KIRALY SZÍNHÁZ.

Jánoska.

Fantaztikus és dalos vígjáték 3 felvonásban. Írta: Martos Ferenc. Zenéjét szerzte: Jakóbi Viktor.

Személyek:

A nagymama	Orley Fl.
Margit	Harmath I.
Böske	Horváth G.
László, Margit férje	Sármay
Jánoska	Fényes A.
Kázmér	Németh
Rozsika	Lakos V.
Magda	Otvös G.
Rozsás báró	Papir S.
A tanár ur	Fenyvessy
Kovács Dóma	Raskó

Kezdeté 8 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

A szabin nők elrablása.

Vígjáték 4 felvonásban. Írta: Schönthan. Fordította: Rakosi Viktor.

Személyek:

Dr. Zomotor	Réthy
Borbála a felesége	Bera P.
Paula, a leánya	Tóth I.
Márosán Bogdan	Köröndy
Pista, a fia	Z. Molnar
Dr. Kontler	Csontos
Marianna a felesége	Mészáros
Borjádi Fridolin	Boross
Róza, szakácsné	Forrai R.
Sipka Vendel	Czobor
Kati cseléd	Béres M.

Kezdeté 8 órakor.

CIRKUSZ-BEKETOW

Városliget. Telef. 107-46.

Ma és a következő napokon este 8 órakor

nagy fényes előadás a teljes műsorral.

Halló!

Ki beszél?

Uj Idők kávéház

Váci-körút 45. szám.

Igaz, hogy ott a vacsi Kiss Lajos — tizenégytagú zenekara hangversenyez? **Igen.**
 Igaz, hogy ott van a legényesebb és legkényelmesebb helyiség? **Igen.**
 Igaz, hogy az igazságügyi, törvényszéki palota és miniszteriumok közvetlen közelében van? **Igen.**
 Igaz, hogy aruikat Löwenstein M. utóda Horváth Nándor csász. és udvari szállítótól szerzik be? **Igen.**
 Igaz, hogy bírák, ügyvéd, tisztviselők és más előkelő családok találkozó helye ott van? **Igen.**
 Igaz, hogy ott az ország összes vidéki lapjain kívül, mindenféle sportlapok is kaphatók és hogy a lovensy érdemnyel — külföld — táviratilag lesznek közzéve? **Igen.**
 Igaz, hogy a kávéház tulajdonos pontos, lelkiismeretes és legfigyelmesebb kiszolgálással, érdemessé akarja magát tenni a nép. közönség bizalmára? **Igen.**
 Mondja csak kérem, hát a barátom ott van? **Igen.**
 Küldje a telefonhoz.

„Old Park“

Legujabb angol Sacco-öltöny, szürke divatos szín és mintában 45 koronáért csakis **K O C H** testvéreknek kapható. Budapest, IV. ker. Károly-körút 26. sz.

Baumann-Album (10 kupa) zongorára és énekekre (postaköltség 45 f.) 3 kor.
A legujabb 101 magyar dal, „Nádor“ kiadás 2 k kötetje zongorára és énekekre (postaköltség 55 f.) 3 kor.

Mindkettő egyszerre rendelve 6,55 kor.
 Szétküldés utánvétel vagy a pénz előleges bekládása ellenében.
Nádor Kálmán zeneműkiadó
 Budapest, IV., Károly-körút 8. sz.

Butorok,

szőnyegek legolesobbán részletfizetésre is kaphatók

BALASSA és RÓNA

butoráruház

Budapest, VI., Eötvös-utca 17/4. sz.
 (Andrássy-ut sarok.)
 Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

EDISON

Mozgófénykép Vállalat
 VI., Nagymező-utca 21.

Első előadás hétköznap d. n. 5 órakor.
 Vasár- és ünnepnapokon d. n. 3 órakor.
 Utolsó előadás kezdete 11 órakor.

Szenzációs újdonság!
 Műsoron kívül: páratlan hatású énekes és zenés mozgófénykép a világ legelőrengő művészeti közreműködésével.

Minden órában változó műsor.

Helyárak:
 Páholy 1 K., I. hely 50 fill., II. hely 40 fill., III. hely 20 fill., Gyermeknek félár.

Mozgófénykép-vállalat tulajdonosok figyelmébe
 Megjelent 100.000 méter újdonságot tartalmazó legujabb kép- (film) árjegyzékünk. Kívánatra ingyen és bérmentve.
 Telefon 64-20.

JARDIN DE PARIS

Városliget, Erzsébet Királyné-ut 1.
 (Telefon 167-25.)

Kezdeté 9 órakor.

Nemzetközi kabaret előadások!!

László Rózsi

vendégszerepel néhány napig; fellép a kintinó és teljesen új júniusi műsor keretén belül

YAKA ISHAD

arabs kigyótáncosnő.

A Tabarin Bal Mabilie-ban

elsőrangú táncatrakciók.
 Jegyek elővételi díj nélkül válthatók Zipser és Könignél Andrássy-ut 4. szám.

SZABADALMAKAT

védjegyeket és mintajelvényt megszerez a Szabadalmakat Értékesítő Vállalat PASZTOR (bej. cég)

Eudapest, VII. ker. Erzsébet-körút 17. sz.
 Felvilágosítás díjtalan. Telefon 24-20.

Alkalmi vételt

ajánl szép és finom

butorok,

perzsa-

szőnyegek,

csillárok

a legnagyobb alkalmi lakásberendezési áruház

VI., Lázár-utca 3.

(BAZILIKA KÖZELÉBEN.)
 Jegyeseknek fontos! Vételkényszer nélkül mindenkinek megtekinteni ajánlatos.

Butor

készpénzért és részletre

3 szoba teljes berendezése 360 frtért, mely áll: 1 háló-, ebédlő- és szalonból. 100 szoba állandóan készen raktáron a legegyszerűbb kivitelűtől a legfinomabbig. — Képes árjegyzék ingyen. Album 50 fillér bélyegben.

Nagy Imre lakberendezési vállalata

Budapest, Váci-körút 9. (Szerecsen-utca sarok).

CIMBALMOK,

legujabb szabadalmazott acél belső szerkezettel, melynek hangja, hangtartása rendkívül jónak bizonyult, részletfizetésre is legmesszebbmenő jótállással kaphatók. Fonográfok, gramofonok, hegedűk, fuvolák, citrák, okarinék stb. olcsón legjobbak. Kintitvetsé elismert jó munkáért.

Árjegyzéket ingyen küld

Mogyoróssy Gyula

m. kir. szabadalm. hangszergyára
 Bpest, VIII., Rákóczi-ut 71.
 Telefon 58-20.

Ezen szabadalmazott ágy tömörrészekkel, rézdiszszel, erős acélsodronybetéttel 32 kor.

Réz függönyrudak, teljes készlet 4.50 K.
 Rézagy sodronybetéttel 80 K. Rézagy-ecsiszolás és javítás 17 K. Vaskeretes ágybetét, erős minőségű 11.50 K. Fakerettel 7.50 K. Kárpított matracok minden kivitelben. Vas- és rozbutorokat legolesobbán szállít.

PROHASZKA JÁNOS gyáros
 VI., Gróf Zichy Jenő-u. 46.
 (Velt Uj-utca.)

AMERIKAI PARK „Igazgató” Friedmann A.

Telefon 4-49. sz. : : Telefon 4-49. sz.

Nyitva délután 6 óratól reggeli 4 óráig. A nagy Varietében a szenzációs **DR. ANGELO** júniusi műsor. **Élő márványszobor csoportozata. BOR DE VERY** francia orvagy szexológus meghosszabbítva még tízenhat elsőrendű attrakció. M. kir. honvédszékár Bacho karmester személyes vezetésével

Szépség esték a **TABARIN MOULIN ROUGE**BAN. Meztelenség a képzőművészetben. Még 20 új szenzációs táncszámmal. Az előadások kedvezőtlen időben is megtartatnak. A területre szóló belépőjegyek ára 60 Ft., 9 óra után 1 kor. Kedvezményes jegyek az összes éjszakai előadásra kaphatók. A Tabarin Moulin Rougeba a Nagy Varietébe váltott jegyek a területre is érvényesek.

A nm. v. és köz. miniszter elismerő lepatával kitüntetve

Dr. Batizfalvy I. Z. főváros legelső

FOGORVOSI INTEZETE

áthelyezve: Károly-körút 3. sz. alá.

Fájós fogak meggyógyítása | Szájpadlás nélküli műfogak
 Tartós fogtömések, | aranyhídek, koronák,
 Foghuzások (altatásban is.) | Jól használható fogorok el-
 készítése és behelyezése.

Jótállás mellett mérsékelt szabott áron. Vidékiek félnap alatt megkapják műfogaikat

ÖNBÉREL

egy ócska zongorát vagy pianinót és

KIDOB

havonta 12 vagy 16 korona kölcsönadíj, végre pénzt kiadta, zongorája nincsen.

HA FIZET

havonta 20 koronát, kap egy kiváló gyártmányú, legmodernebb szropánzeltűtökés legrészletesebb új zongorát vagy pianinót, nem is váltót, nem állít kezést, nem lakoztatja bankszövetkezetnek és idővel mégis tulajdonos lesz a zongora. — Ilyen ideális szolid, liberális módon kapható kizárólagosan csak

„MUSICA” részvény-társaság

(Igazgató: Sternberg Dezső.)

zongora eladási és kölcsönzési telepén.

Eufon tölesernékű legkiválóbb gramofon- és művész-
 lemezek foelarustása.

Budapest, VI., Teréz-körút 1/a.
 (Király-utca sarok, az Országos Zeneakadémia közelében.)
 Telefon 4-31.

Zongorák becsérelése, javítása, hangolása foglalkásában.
 Fentl rendszer kedvezményében egyelőre csak a fővárosban lakók részesülnek.

Butorvevők figyelmébe!!

Művészies kivitelben, szilárdan készült háló-, ebédlő-, ural szoba és szalonbutorokat. Angol bőr-garnitúrát 320 kor-tól. Tömör keményfa hálószozákat 500 kor-tól feljebb, szebbet, jobbat, olcsóbbat vehet nálunk a n. e. butorvásárral közönség, mint azoknál, kik hangzatos és esabító czimek alatt hirdették, de a legvalószínűbb készítet rozoga butorokat majd újnak, majd használnak adják el, látszólag olcsón, de a valóságban megregraga arakon. Alólírott czég kizárólag készpénzfizetés mellett csak elsőrendű butorokat szállít és óva int bárkit is, hogy részletfizetésre vásároljon butorokat, mert a gombamódra elszaporodott és bevezetett barmifele rendszerű részleteire veti butorokat nemcsak hogy 3-4-szeres aron fizeti meg, de annyira primitív és silány butort vesz a vevő, hogy pénzt teljesen kidobja. A n. e. közönség szives partfogását kérjük. Hazafias tüszlettel!

Patyi Testvérek Budapest, VIII., Rákóczi-ut 7. Pannónia szálloda mellett.

Különleges vállalat
keményítő, glucose, szágó- és dextrin-gyárak
berendezésére és átalakítására
W. H. UHLAND, G. m. b. H.
LEIPZIG-GOHLIS. Prospektus ingyen.

Titkos betegségek.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, akinek vére és testnedvei meg vannak fertőzve és aki fiatalkori könnyelműség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Ezen szörnyű állapotban csak úgy lehet gyökeresen segíteni, ha az illetők olyan lelkiismeretes specialista orvoshoz fordulnak, aki jó tanácsokat tud adni a nemü életre vonatkozólag és az esetleg már meglévő bajokon is tud segíteni; akkor majd megszűnik a titkos betegségek létezése is.

Ilyen magasítás bivatása Dr. Palócz v. kórházi orvos-specialista országos bíró intézete (Budapest, VII., Rákóczi- (Kerepesi)-ut 10.), ahol a legnagyobb titoktartás mellett a mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül alaposan és gyorsan kivigyógyítják már sok év óta még a legelhanyagoltabb esetekben is a bujakóros sebeket, huygusó-, hólyag-, íleg- és hátgerinczbajokat, az útiertőzés és szűritis-utóbjait, magömlést, elgyengült férfitört, (impotenciát), kezdődő elmezavart, aranyerőt, sérvet, vérhajokat, bőrbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön vároterem és külön kijárat van. Ha valaki bármí oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szívesen adnak levelekre kimerítő választ (a levélbe csak válaszbelveget kell mellékelni.) A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet a szükséges specialista gyógyszerekről is gondoskodik. Rendelés naponta d. e. 10 órától d. u. 5 óráig (vasárnap déli 12-ig.)

Cím: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista Budapest, VII., Rákóczi- (Kerepesi)-ut 10.

Valódi Joghurt-erjesztő
Joghurtogen
(törv. védve)
az egyedüli, mely Ausztria-Magyarország részére természetes módon, folyékony állapotban állítatik elő.
Jónak találva
Dr. W. Winkler és dr. Escherich udv. tanácsos tanárok által.
M. GROLL
Wien, I., Schottenring 28.
Telefonszám 21.009 Telefonszám 21.009

100.000! Most került forgalomba!
Zilahy Ágnes szakácskönyvének
100.000-ik példánya. Ez bizonyítja legjobban a könyv jószágát, hasznavehetőségét.
Ára szép kötésben 3 korona 60 fillér.
Megrendelhető Singer és Wolfner könyvkereskedésében Budapest, VI., Andrassy-ut 10.

!! Fiatal anyáknak fontos !!
A Franklin-Társulat kiadásában most jelent meg:
A SZOPTATÁS
a mesterséges táplálás és a csecsemőkori bélbajok.
Írta
BEREND MIKLÓS dr.
egyetemi magántanár.
Ára 1 korona 50 fillér.
Kapható:
LAMPEL R. KÖNYVKERESKEDÉSE
(Wodianer F. és Fiai) r. t.-nál
Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 21. szám
és minden könyvkereskedésben.

ELSŐ CS. KIR. SZAB. DUNAGÓZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG.

Az 1909. évi nyári menetrend kibővítése.
Ez évi május hó 30-ikától a nyári menetrend szerint a következő sürűbb posta- és személyszállító hajójáratok tartanak fenn:
Naponkinti járatok: Passau—Linz, Linz—Wien—Pozsony, Wien—Budapest, Budapest—Zimony és azonkívül Budapest—Mohács között.
A naponkinti Passau—Linz, Wien—Budapest—Zimony-i postahajójáratokhoz való csatlakozással hetenkint háromszor közvetlen posta-hajók közlekednek Zimony—Belgrádból, Orsova—Turnseverin—Rustzuk—Giurgevo—Galazra és megfordítva.
A Budapest—Zimony—Orsova közötti postahajójáratokhoz való csatlakozással Dráva-torok és Eszék között összekötő szolgálat rendeztetett be, melyhez képest Eszékéről és Eszékre naponkinti közvetlen járatok mindkét irányban tartanak fenn.
Galacsról hetenkint háromszori csatlakozással a postahajóhoz személyszállító gőzös közlekedik Tulcea és Sulinaig, ugy, hogy közvetlen személyhajó összeköttetés tartatik fenn Passautól Budapest—Sulinaig. Ez által a gyorsúru szolgálat is leggyorsabb és legolcsóbb összeköttetést nyer.
Ezen hosszú vonalú járatokon kívül még a következő összeköttetések tartanak fenn:
Engelhartszel—Linz—Grein—Melk—Spitz—Krems—Hollenburg között naponkinti helyi hajójáratok:
Vukovár—Ujvidék között hetenkint hatszori, Szeged—Zimony, Sabac—Belgrád és Belgrád—Dubrovic között hetenkint háromszori járatok, valamint
Budapest határában és
Zimony—Belgrád—Pancsova között helyihajójáratok.
Menetrendekkel, utazási ügyekben felvilágosításokkal, menetjegyekkel és fuvardijakkal készséggel szolgál az alólírott forgalmi igazgatóság.
Budapest, 1909. május hó 22-én.
A magyarországi forgalmi igazgatóság.

Minden háztulajdonos,
ki meggyőződni óhajt, vajjon általány szerint, vagy vízmérő után kevesebb vízdíjat tartozik-e fizetni és ha konstatalni óhajtja, vajjon egyes bérlo a rendes fogyasztáson kívül sok vizet pazarol-e, vezettessen házába
KUNZ-féle vízmérő-órát.
Felvilágosítást készséggel nyújt a
„Budapesti Vízmérő Betéti Társaság“ **KUNZ F. czég**
Kézponti iroda: I. Bors-utca 14. sz. — Gyár és öntöde: I. Maros-utca 19. sz.
Telefon II—06. Saját gyártelep. Telefon II—06.

Neu Samu és Fia
szállítóeszköz és gépgyár,
kir. országos fegyintézet
VÁCZ.
Gyárt: mindennemű fa- és vastalcskát, kő- és kézkocsit, szerszámokat, emelőgépeket, kettős áttétellel, fűzifűrészeszátalokat kerti és locomobilfeeskendőket stb. stb.
Budapesti raktár és iroda:
VI., Gyár-utca 23.
Telefon: 161—27.
Kérjen árajánlatot!

HAZASULANDÓK FIGYELMÉBE!
JEGYÜRÜK
NÁSZAJÁNDÉK-TÁRGYAK
A
LEGELŐNYÖSEBBEN
POLGÁR KÁLMÁN
ÉKSZERESZTES-ÉS MŰÖRÉS
üzletében szerezhettek be
BUDAPEST, Erzsébet-körút 29.
VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDITOK.
ÉRTEJGYZEK 20 000 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Titkos betegségek
gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján
Dr. KAJDACSÝ
v. os. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.
Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít huygusófolysat, hólyagbajt, sebeket, (ujakört) gyepülést, bőrbajokat, elgyengült férfitört, idősebbeknél is, útiertőzést és annak utóbjait, íleg- és hágerimozbajt, valamint minden női bajokat.
RENDEL: 4—9-ig és este 7—8-ig.
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 2.
Levelekre válaszol, gyógyszerekről gondoskodik.
Levél útján is biztos gyógyítok.

Miért használ mindenki GLORIALIS gyöngyvirág-illatszert alkohol nélkül?

Mert
Mert
Mert

GLORIALIS-gyöngyvirág-parfüm

a legkövetesebb gyöngyvirág-illatszer, mely a tudomány mai állása szerint elkészíthető. Aki egyszer használta, soha másra nem fog használni.

GLORIALIS-gyöngyvirág-parfüm

a legkoncentráltabb illatszer, a melyet elő lehet állítani. Használatban a legkiválóbb, miután egy esőp is elegendő az illatosításhoz.

GLORIALIS-gyöngyvirág-parfüm

először a többi parfümektől, alkohol nélkül van kivonva a virágból és emel-fogva a levegő nem illanik el, hanem hosszú időn át megtartja a kellemes és puha gyöngyvirágillatot.

Glorialis virágkivonat alkohol nélkül kapható meg: **ibolya, róza, ideál, Boquet de Chypre** és **Boquet Jeanette** illatokban.

Egy eredeti üveg ára (mely hónapokra is elegendő) **3 korona 50 fillér.**

Kapható minden drogáriában, illatszer- és gyógytárban.

Ahol nem kapható, oda postán küldi **3.50 K** utánvétel, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében.

Klein és Fia

főh. udv. szállítók, piperosszappan- és illatszergyár **BUDAPEST, VII/6.**

Az ATHENAEUM irodalmi és nyomdai r.társulat kiadásában most jelent meg

256 szöveggel, 12 színes és hat fekete művelékkel. **A** 256 szöveggel, 12 színes és hat fekete művelékkel.

MAGYAR CSALÁD ARANYKÖNYVE ELSŐ KÖTETE.

Ez a munka megtanít annak a nagy és örök problémának megoldására: **hogyan érhetjük el adott viszonyok között a boldogulás legmagasabb fokát.** — A Magyar Család Aranykönyve útmutatója, tanácsadója minden magyar családnak. **A három nagyalaku, felette díszes, vas-kos kötet tartalma a következő:**

Megjelent! **Megjelent!**
I. köt.: EGÉSZSÉG. LAKÁS. RUHÁZAT.
Családi krónika. Szépségápolás. — Irta: Dr. Garami Béla.
Az egészségsz. könyve. Irta: Dr. Bechert Ármán. Elősegítés. Irta: Dr. Kovács Aladár.
A női élet egészségtana. Irta: Dr. Jakabné, Dr. Rózsa Hanna.
Gyermekápolás. Irta: Dr. Bán Ilona.
A lakás. Irta: Sárosi B.
Lakás és egészségsz. Irta: Dr. Bechert Ármán.
A ruházkozás. Irta: Treitz Péterné.

Sajtó alatt! **Sajtó alatt!**
II. köt.: CSALÁDI NEVELÉS. A CSALÁDI ÉLET KÜLSŐ VONATKOZÁSAI.
Társasélet. Irta: Gömbösi Galamb Margit.
Műveltség. — Játékok. — Sport. — Utazás. — Nyaralás. Irta: Szabóné Nádor Janka.
Családi nevelés. Irta: Dr. Hancsoké Wolkenberg Ilona.
Pályamutató fiúk részére. Irta: Mosdóssy László.
Pályamutató leányok részére. Irta: Bedy-Schwimmer Rózsa.
Jogi tanácsadó. — Irta: K. Nagy Sándor.

III. köt.: A CSALÁD GAZDASÁGI ÉLETE.
Általános háztartás. Irta: Gineverné Györi Ilona.
A konyha. — Irta: Kürthy Emilné.
Házi- és szobakertészet. Irta: Kardos Árpád.
A három kötet ára vászonkötésben **64 K**
A három kötet ára bőrkötésben **84 K**

Megrendelhető az Athenaeum r.t. könyvkiadóhivatalában, valamint minden hazai könyvkereskedésben.

Egy óra alatt

elviszi a láb kellemtelen szagát és megszünteti a

Lábizzadást

„Hegedüs-féle lábviz”

Ára 2 korona.

Kapható mindenütt.

Megrendelhető a készítőnél **HEGEDÜS BÉLA** gyógyszerésznél

Bpest, Mátyás-tér 14. vagy **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerárában

Bpest, Király-u. 12.

Butorok

költözökös miatt mélyen leszállított árak mellett az egész raktárunkat kiárúsítjuk készpénz és részletre **Műbutor Kereskedelmi Részvénytársaság**, Bpest, Váci-utca 9. és Aranykéz-utca 5. 27153

BERLINI VICTORIA Általános Biztosító R.-T.

Alapítva 1853-ban.

Biztosítási állomány 1907. december 31-én: K.	1.776.134.314
Összes vagyon 1907. december 31-én: K.	780.831.973
Bevétel az 1907. évben: K.	155.704.859
Nyeresség az 1907. évben: K.	33.272.370

Különös előnyök:
Megtámadhatatlanság: A kötvény egy évi fennállás után semmiféle alapon sem támadható meg.
Párba vagy öngyilkosság: Az első évben a teljes díjtartalék, ennek eltelével pedig az egész biztosítási összeg fizetendő ki halál esetében.
Világ kötvény: A biztosított minden külön pótlékozás nélkül kezdetől fogva tartózkodhat és utazhat az egész földön.
A biztosítás megszűnésének kikarása: Három évi fennállás után a biztosítás nem válhat érvénytelenné.
Legmagasabb kölcsön- és visszavásárlási érték 3 évi fennállás után.
Megszűnt biztosítások érvénybe helyezhetők 6 hónapon belül orvosi vizsgálat nélkül.
Háború biztosítás teljesen költségmentes.
Nyerésgrészesedés: A tiszta nyereség 50%-a biztosítottaknak osztályozottatik. Az 1907. üzletévről 30.340.381 korona osztottatik a biztosítottaknak, mint nyereségrészesedés. Már 1878. óta az összes díjbevitelnek 30%-val emelkedő osztalék fizetettik ki.
Példa: 10.000 koronás elérés és halál esetére szóló biztosítás 25 évi időtartama egy 30 éves egyének csupán 6000 koronájába kerül.
 Rövid, világos biztosítási feltételek, fentartások nélkül. Ügyes képviselőket alkalmazunk. Igazgatóság Magyarország és a Kelet részére: **Budapest, V., Széchenyi utca 1. szám.**

Legjobb... Legjobb... Legjobb... PAP PAP PAP

Összezsukható vaságy kivehető matracokkal 10 főt. Sodronyágybetétek méret szerint 3 főtől feljebb.

Gichner János ágynemő, réz- és vasbutor-gyáros,

szőnyeg, függöny, pokrócz, terítő stb. nagy választék. **Budapest, Erzsébet-körút 20.**

Főközlét: **Rákóczi (Kerepesi)-út 86. sz.** Gyár: **VII., Kertész-utca 7. és 9. szám.**

Árjegyzéket bárkinek ingyen és bérmentve küldök.

Meg nem felelő árut kieserélem vagy a pénzt visszaadom.

Gyermekkoszúk nagy választékban.

Nagy fegyverárjegyzék ingyen és bérmentve.

AUFRECHT és GOLDSCHMIED betéti társaság
Budapest, VII., Rákóczi-út 30, ajánlja

Pieper Nikolas Automata pisztolyt.

Csak elsőrangú gyártmányokat tartunk raktáron.

A Browning-pisztoly tökéletesítése 6,35 mm. Browning-patronok használatára készült. Legjobb előnye, hogy szabadkézzel minden számszám nélkül egy fogással szétszedhető, ennek következtében tisztántartása és kezelése sokkal könnyebb. Baleset, egy pontosan működő biztosíték következtében, mely a kakastra irányul, ki van zárva. A mellényzsebben elfér.

Ára 80 korona. Havirészlet 4 kor. 12 havi egyenlő részletre 72 korona.

Levágandó és hozánk beküldendő.

Megrendelési ív.

Aufrecht és Goldschmied b. t. cégnél
Budapest, VII., Rákóczi-út 30. szám.

Ezennel megrendelem Pieper Automata-pisztolyt _____ korona árban, fizetendő _____ kor. havi részletekben _____ tól kezdve, Budapestben, Aufrecht és Goldschmied cégnél. A csomagolási és szállítási költségek magam viselem. Három havi részlet elmulasztása az egész hátralékot epedékessé teszi

Lakhely: _____
Kelet: _____
Név és foglalkozás: _____

Nagy fegyverárjegyzék ingyen és bérmentve.

E hirdetés rovatban minden szövegi beiktatása közönséges...

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szövegi beiktatása közönséges...

Pénzszekrények asználtak és ujak, rendkívül olcsó áron kapható...

K. Még oly soká jöhetsz? Irhatsz lakásunkra, mind irtal. „Ne bizalmasan”.

Pénzt azonnal butorra, zongorára, koscsikra, varrógépekre, kerékpárookra, kereskedelmi cikkekre, melyeket utólagos díjtétellel legújtabban...

Korai főzeléket főköt, kalarabét, ugorkát, czukorborsót, kelkáposztát, karfiolt, ujbungonyát, fejjessalátát. Popogós pengorádi cseresznyét, befőzésre, étkezésre postakosaraként 2.80 koronájával...

Popogós Pengorádi Cseresznyét befőzésre, étkezésre, korai főzeléket, czukorborsót, ugorkát, gombát, tököt, karfiolt, kalarabét, kelkáposztát, fejjessalátát, ujbungonyát, postakosaraként 2 K 40 fill.-ért, ismétlődőknek ár-engedménnyel szállít Szabó Csongrádról.

Fajborokat lefejtve 34 fillérjével felolvaszogatva szállítja kölcsön borsóban Gyümölcskivitel Csongrádról. 27491

Vasbutor. Rézagy 35 ftt, gyermekagy 11, összecusukható vasagy 5, ágybetét vaskeretű 5.50, fakeretű 3.50, rézgarnis 2.50. Összecusukható tábori ágy aczélsodronnyal 8.—, sodronnyonlat kerítést, vaskaput legolcsóbban szállít Hicker Gy. gyára Holló-utca 3/E. Telefon 22-66. 26975

Légszusz és villamos csillárok legelőnyösebben szereshetőek be Kulcsár Sándor bronzáru- és csillárgyárában. Budapest, VI. ker., Dessoewly-u. 9-11.

Elsőrendű vadonatúj Singer női varrógépét 27 forintért karikabírtást 40 forintért, centralbozint 45 forintért, iparogépeket igen olcsón 5 évi jótállással szállítok, vidékre árjegyzék ingyen. Krausz Henrik varrógépgyári raktára Budapest, IV. Veress Pálné-u. 40. földsz. Vízszeladóknek árendázda.

Pénzkölcsönt 4 1/2, 4 3/4, 5 és 6% alapon földbirtokra, jövedelmező, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környékén levő bérházakra I., II., III., helyen 15-60 avig tölteszhető. Személyhitelt tisztviselőknek gyorsan eszközölteszik. HOFMANN JAKAB bankbizományi iroda, Budapest, Teréz-körút 1/a.

Pénzszekrények és amerikai irodabútorok, használtak és ujak rendkívül olcsó áron szállít Hirsch és Társa Budapest, V. kerület, Alkotmány-utca-19. sz.

Cseresznyét, meggyet, nagyszemű, édes ropogósat, befőzésre, vagy csemegézni 5 kilónként 2 1/2 kor.-ért szállít Müller J. szőlőteleptulajdonos Kiskunhalason. 27454

Tóth Lajosnál Kun-Szentmártonban homoki bor 50 litertől feljebb 32 korona. Tömeges vételnél olcsóbb. 5772

Saját gyártmányú fűthető fürdőkád körmelegítő-kályhával kádak 14 koronától feljebb. Elvállalok: mindenféle kútszivattyúk és házi vízvezeték-bevezetések legolcsóbb áron. Lefkócsics Adolf, Bpest, VII., Wesselenyi-u. 51/E. Telefon 218-46. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Asztalosok új jövedelmi forrását leíró képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a „Kegelet” szerkesztősége Budapest, Nagymező-utca E. 46.

Legjobb likőrök és rum készíthető kivonattal. Egy üveg ára 60 fillér. 10 üveget 6 koronáért bérmentve küldök. Árjegyzéket kívánatra. Réthy Béla gyógyszerész Bekés-Csaba. 27180

Zálogszedőulákat veszek. Elzálogosított brillansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem. 736 SCHILLER IZIDOR ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 8. szám.

Ingyenes gyorsírástani tanítás. Díjtalan gépirásoktatás. A „Stenografa Országos Gabelsberger Gyorsíró- és Gépiróiskola (kizárólag Rákóczi-ut 60. I.) az előző évek mintájára június hó elején teljesen ingyenes magyar, német gyorsírási, gépirási és sokszorosító tanfolyamokat nyit. Az intézet vezetője a Gabelsberger-Markovits rendszerű gyorsírásnak minél szélesebb körökben való terjesztése és ismertetése. Oktatók gyorsíró- és kereskedelmi iskolai rendes tanárok. Az összes rendszerű írógépeken teljesen ingyenes oktatás és gyakorlat. Sokszorosító és másoló iroda. Mindennemű írásmunkák loirása és sokszorosítása. Helyesírás és szépírás. A beiratások már megkezdődtek és egész napon át folynak az intézet helyiségeiben, kizárólag Rákóczi-ut 60. I. Az intézet elnevezéseit újabb megítésvető módon utánozzák. 26762

Jogi, politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra továbbá ügyvédi vizsgákra, ugyszintén államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít: Dr. Kállay Zoltán jogi szemináriuma. Bpest, IV., Magyar-utca 3., III. em. 6. (ezelőtt VI., Rózsa-u. 44.) Ne tévesztse össze más hirdetéssel. 661

A legelőnyösebb részletfizetésre zongorát, pianinót, czimbalmot, hegedűt készpénzben áron a legújabb rendszerű bankhitel utján kizárólag csakis REMÉNYI nagy magyar hangszertelepen Prospektus és árjegyzék ingyen. Budapest, Király-u. 58.

Ingságokat értékesítő és beraktározó vállalat Rákóczi-ut 19. bejárata a Szentkirályi utcából. Készpénzlelőleggel beraktároz bármennemű ingóságokat, berendezéseket mintaszertű raktárba csekély díjazásért értékesítés céljából vagy anélkül. Telefon 110-08. 9984

Parlamenti gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíróiskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás. Kereskedelmi akadémia tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovits Iván 1868-ban. Biztos állásközvetítés. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-ter 10., előbb Gyár-utca 4.) Czimre vigyázzunk! Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépezégtől s más hirdetésünket utánzó újabb tanfolyamoktól független. Ingyentanítást nem hirdetünk. Telefon 64-68. Beiratások egész napon át.

Soványág Az egyedül eredménytől kísért háziaszer a dr. William Hartley tanár amerikai erőtáp-pora. Soványág tartós, szép telt testidomokat nyerne. — Hölgyek remek kletet. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodásért jótallat. Verszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorbetegségeknél nélkülözhetetlen tápszer. Kitüntette: Chicago, Berlin, London Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 ftt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár: Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11, II/1.

Vigyázzon ha meghűlt és vásároljon valódi Réthy-féle cukorkát 60 fillérért. 26796

RÉTI JAKAB IMRE műasztalosnál kaphatók a legjobb BUTOROK legjutányosabban.

Finom sima angol butorok szép választékban. Minta raktár s megrendelési hely Kaciny-utca 2., I. em. Mindig nyitva esti 8 óráig

Pénz-szekrények ujak és használtak, valamint kazetták és másoló prések legolcsóbban csakis Spitzer M. és Testvérénél, Budapest, VII., Dob-utca 16. sz. (Király-u. 13.) Gózdudvar kaphatók.

Olcsón eladó birtokok. Egy remek fekvésű 32 holdas jó szántó, 8 hold kitünő termőszőlő és gazdasági épületekkel. Egy 48 holdas birtok 25 hold kitünő termőszőlő és 23 hold szőlőnek igen alkalmas talaj gazdasági épülettel. Egy 105 holdas jó fekvésű birtok szőlőnek nagyon alkalmas gazdasági épülettel. Soltvadkert állomástól félórnyira kedvező fizetési feltételek mellett akár kisebb részekben is eladó. Felvilágosítás Bernáth Arminnál, Soltvadkertben. 72741

Jó és olcsó nyaraló és üdülőhely: Lőcse szab. kir. városa, Szepesvármegye székhelye; 573 méter magasan a tenger színe fölött, a városban és a város körül szép sétányok, 1-2 kilométernyire fenyőerdőkkel körüvezve, teljesen portalan, ózonos levegővel; kitünő forrásvíz-vezetékkel, villamos világítással, kitévezett és csatornás utcákkal és kertekkel; jó és olcsó élelmiszerekkel, könnyű közlekedéssel, kellemes szórakoztató és kiránduló szomszédhelyekkel. Az odautazás és ott elszállásolás körülményeiről tisztes felvilágosításokkal szivesen szolgál a város rendőrkapitánya.

Brilliantot, aranyat, ezüstöt, ékszereket régiókat veszek és adok. Kertész ákazarsz Budapest, VII., Király-utca 85. szám. — Telefonszám 95-48.—

Modern urasági butorok alkalmi vétele és eladása háló, ebédlő, szalon, url szoba és irodai teljes berendezések. — Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és rézbutorokban. GROSZ SÁNDOR és Társa Budapest, Liszt Ferenc-ter 8. szám, ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14-00.

BUTOR 30% megtakarítás! Régi Butorszalon Budapest, Ferenciek-ter 3 felemelet. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek mahagoni és palisander butorok, uriszobák, angol bürgerültrák és szalonbutorok, kelőtí — szőnyegek, csillárok. — Telefon 82-13.

Automatikus tömegfogó, patkányok részére 4 K. egerékek 2 K. 40 fill. egy éjjel 10 egeret fog felügyelet nélkül, időjárás nem befolyasolja, magától működik „Eclipse” sváb fogó ezer és ezer sváb és ruszli fogható egy éjjel drbja 2 K. 40 fill. Mindenhol a legjobb eredmény. Széküldés utánvétel mellett. J. SCHÜLLER, Wien, III.E. Krieglbergasse 6. Számos elismerő- és köszönő-level.

Pénzt rögtön butorra, zongorára, varrógépre, kerékpárra, könyvekre és kereskedelmi árukra, ha azokat száraz, tiszta raktárhelyiségünkbe bizományba beraktározza. TAUBER és TÁRSA csakis VI., Nagymező-u. 42. Telefon 162-57. 27477

Varga Mihály és Társai MAGYAR BUTORIPAR TÁRSASÁG Most: IV. Kigyó-ter 4. I. em. a kir. bérpalotával szemben ÁLLANDÓ BUTOR KIALLITÁS a leggyorsruháttól a legfinomabb kivitelig minden divatos fazonban és modern fanemekben, legolcsóbb áron és jótállással mellett. Most: KIGYÓ-TER 4. sz. I. em. Nagy képes árjegyzéket 70 fillér ellen küldök.

Uj költői művek!

A múzsá búcsúja. Költemények. Irta Lévy József.

Kiadja a Kisfaludy-Társaság. Ára tüzve 4 kor. Vászonnkötésben 6 kor.

Jöttem hozzátok... Költemények. Irta Erdős Renée.

Ára 3 korona 60 fillér.

Kaphatók: LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI. ker., Andrássy-út 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

CSIZ a kontinenson a legerősebb Jód brom gyógyfürdő. A meglepő gyógyeredményekben nevezetes szerep jut az asványvíz nagy radioaktivitásának, melyet Lengyel Béla egyetem tanár legújabb vizsgálatai felfedeztek. Megnyitás május 1-én. Számos elsőrendű bérház, szanatorium, gyógytár, zongora, kávéház, lawu-tennisz, tombolak, kirándulások. Vasút állomás, posta, távirat helyben. Hivatalos orvos Kallós Jenő dr. Katonatiszték, Álami hivatalnokoknak elő- és utófényben 50 százalék kedvezmény. Prospektussal szol-al a fürdőigazgatóság. Az asványvíz rendelkezési használati utasítással a fürdőigazgatóságnál és EDESKUTY L. főlelarsítónál Budapestben.

Hol a hernyók a gyümölcsben nagy károkat okoznak, Kecskeméti Farkas-féle hernyóirtó szerrel kell permetezni, melytől biztonságban elpusztulnak. Ára 80 liter vízhez 60 fillér. Kapható Kecskeméten, Farkas Ignác gyógyszerértárában. 2723a

Bouvet-Laduhay legjobb és legolcsóbb francia pezsgő. Vezérképviselőség: PRÁGA, Soukenicka 30.

!! Olcsó kölcsönök !! Tisztviselő kölcsön 6-6 1/2% o-ra, 15-35 évre, kezesek és életbiztosítás nélkül is. Életbiztosítótól való elutasítás nem akadály. Előzetes költség nincs! Díjazás utólagos! Felzalogkölcsönt 4 1/2% o-ra 4-62-5.05% annuitás mellett. Másodhelyre 6 1/2% o-ra. Övadékokra az érték 75% o-ig Katonatisztéknek hadnagytól kezdve előnyös feltételekkel. Tárzasहितell. Váltókölcsönt gyorsan és előnyösen folyósítunk. Ingatlanok, erdek, bányák adásvétel. Ostálysorsjegyek hivatalos áron. Mindentéle bankügylet lebonyolítását elvállaljuk!! Minden felvilágosítás díjtalan! Képviselek alkalmaztatnak! Knn és Társa bankbizományi és kereskedelmi iroda, Budapest, Rózsa-u. 29. III. 5. sz. Válaszfélyog.

INGYEN DRÁGÁBB, MINT MÁLYK RENDÉLT PENTKÉP NAGYÍTÁSOK HONK EGY ÉLETRÁSAHÉNY 5 KORONÁERT HÍZES PASZPARTVAL 53-68 CSM. MÓLYSÁGBAN CSORABLA-É SZINES OLAJKEP ÁRA 10 KORONA. KÉPVISELÉS M. HONKORNYÉTY FELVÉTELÉVEL SZAVATOSSÁG MINDEN IRÁNYBAN BAFACI ÉLETRÁSAHÉNY 5 KORONÁERT HÍZES PASZPARTVAL 53-68 CSM. MÓLYSÁGBAN CSORABLA-É SZINES OLAJKEP ÁRA 10 KORONA. KÉPVISELÉS M. HONKORNYÉTY FELVÉTELÉVEL SZAVATOSSÁG